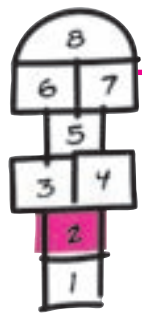

ЈЕЗИЧКЕ ШКОЛИЦЕ 2

ЈЕЗИЧКЕ ШКОЛИЦЕ 2

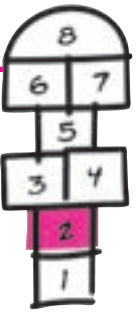
РАДНИ ЛИСТОВИ ЗА СРПСКИ ЈЕЗИК
СА ЗАДАЦИМА РАЗЛИЧИТИХ НИВОА ТЕЖИНЕ

САДРЖАЈ

УВОД	3–6
РАДНИ ЛИСТОВИ	
1. У природи	7–16
2. У свету животиња	17–30
3. У друштву сличних и другачијих	31–40
4. У слободно време	41–56
5. У школи	57–71
ТЕСТ СА МЕЂУНАРОДНОГ ИСПИТИВАЊА ЧИТАЛАЧКЕ СПОСОБНОСТИ – PIRLS	72–75
О РЕШЕЊИМА	77
РЕШЕЊА (СА ОПИСОМ ЗНАЊА И УМЕЋА ЗА СВАКИ ЗАХТЕВ)	
1. У природи	78–82
2. У свету животиња	82–88
3. У друштву сличних и другачијих	89–93
4. У слободно време	93–100
5. У школи	101–107
РЕШЕЊЕ ТЕСТА СА МЕЂУНАРОДНОГ ИСПИТИВАЊА ЧИТАЛАЧКЕ СПОСОБНОСТИ – PIRLS	108–109
ТАБЕЛЕ СА РАСПОРЕДОМ ЗАДАТАКА, ПО ОПИСИМА ЗНАЊА И УМЕЋА, У СВАКОЈ ЦЕЛИНИ И СВАКОМ РАДНОМ ЛИСТУ	
1. У природи	111
2. У свету животиња	112–113
3. У друштву сличних и другачијих	114
4. У слободно време	115
5. У школи	116–117
КОРИШЋЕНИ ТЕКСТОВИ	118–119

УВОД

ЈЕЗИЧКЕ ШКОЛИЦЕ су збирка радних листова намењених увежбавању и провери **читалачке способности**, односно **разумевања прочитаног**. То је једна од најсложенијих способности и везана је не само за читање књижевних текстова већ и других врста текстова с којима се ученик среће у својој околини и у школи – на улазу у школу, школској огласној табли, табли у учионици, зидовима учионице, школској огради, уличним рекламама, телевизији, у превозним средствима, у новинама итд.

Овладавање читалачком способношћу не води само ка успеху у предмету Српски језик и књижевност већ отвара врата разумевању појмова, појава и њихових односа у свим другим наставним предметима. Како буде расла ученикова читалачка способност, он ће у свакодневном животу моћи спремније да се суочи с најразличитијим информацијама, да их разуме и да на њих адекватно одговори. Најзад, захваљујући тој способности, ученик отвара најлепше странице наше и светске књижевности, које обликују његово естетско и морално биће.

Зато је веома важно да од првих сусрета с писаним текстом било које врсте ученик буде правилно вођен, да научи како да се креће по тексту, да препознаје његову сврху, да разликује битно од небитног, да пронађе у њему одговоре које тражи, да процени различите квалитете текста, да изведе закључак у вези са садржином и другим елементима текста, да формира и искаже свој став. Наравно, при оваквом увођењу ученика у свет писане речи, као и у различите читалачке ситуације – од једноставних до сложенијих, увек треба имати на уму узраст и могућности карактеристичне за тај узраст.

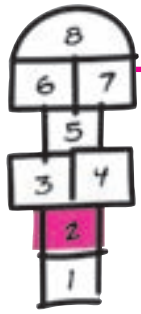
Збирка садржи 58 радних листова који су распоређени у пет целина према теми текстова на којима се увежбава ученикова читалачка способност:

1. *У природи*; 2. *У свету животиња*; 3. *У друштву сличних и друшчацијих*; 4. *У слободно време*; 5. *У школи*. У радним листовима се налази приближно једнак број књижевних и информативних текстова, који су дати у линеарном (континуираном) облику, као што су: различите врсте књижевних дела, поруке, писма, обавештења и сл., или у нелинеарном (неконтинуираном) облику, као што су: распореди, временске прогнозе, дијаграми, табеле итд. Сваки радни лист има неколико захтева који су у вези с једним или више краћих текстова из тог радног листа. Последњи радни лист садржи причу која је преузета с међународног тестирања деце овог узраста (PIRLS*).

Захтевима се испитују ученикова знања и умећа из три области: *читања*, *драматике* и *писања*. *Читање* је, због изнетих разлога, област која се највише испитује. Задатака из *драматике* и *писања* има мање и односе се, углавном, на захтеве који су у директној вези с текстом, односно олакшавају разумевање текста. Сви захтеви су усклађени с актуелним наставним планом и програмом.

За сваку од три наведене области дефинисано је шта и на ком нивоу ученик уме да уради. Умећа и нивои су дефинисани на основу пројеката

* PIRLS, међународно тестирање – *Progress in International Reading Literacy Study*, www.pirls.org.

Министарства просвете и спорта и Завода за вредновање квалитета образовања и васпитања,* као и на основу интернационалних истраживања ученичких постигнућа на одређеном узрасту (PIRLS, PISA**). Другим речима, у ову збирку уграђена је савремена пракса испитивања читалачке способности ученика.

Описи знања и умећа дефинисани су за све три области на три нивоа тежине.

Нивои су обележени симболима   , који се налазе поред сваког захтева. Тежина захтева изражава врсту и сложеност когнитивних активности које су потребне за одговор. Према овако одређеној тежини бирани су текстови и писани су задаци. Највише задатака у збирци посвећено је испитивању знања и вештина са првог и другог нивоа. Мање је задатака којима се испитују сложене способности ученика, јер сматрамо да скоро сви ученици у овом узрасту треба да стекну базичну читалачку писменост.

У области ЧИТАЊЕ ученик/ученица:

- препознаје врсте књижевних и некњижевних текстова и њихове основне одлике
- проналази информације које су директно дате у тексту, према задатом критеријуму
- уочава делове текста и књиге: име аутора, наслов, поднаслов, основни текст, пасус, стих, строфу, садржај, речник, водич за рад

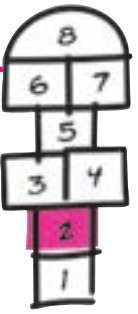
- чита једноставне слике, табеле, графиконе; уме да нацрта слику или да попуни табелу на основу линеарног текста, према задатом критеријуму
- проналази информације у тексту (оне које су директно дате и оне које се читају између редова) и повезује их; разуме различите односе у тексту (тема, идеја, ликови; битно – небитно; главно – споредно; узрок – последица; циљ – средство; одређује временски след догађаја у тексту); изводи закључке у вези са садржином и другим елементима текста (на основу текста и/или свог искуства)
- препознаје различите облике излагања (приповедање, описивање, дијалог...)
- користи делове текста и књиге (пасус, стих, строфу, садржај, речник, водич за рад)

- реконструише редослед догађаја у тексту; разуме логичку организацију текста (када су реченице или пасуси испреметани или изостављени)
- формулише и аргументује свој став о различитим елементима текста (теми, идеји, јунацима, ставу аутора и сл.)

* Национално тестирање образовних постигнућа ученика трећег разреда основне школе; Завод за вредновање квалитета образовања и васпитања, Београд, www.ceo.edu.yu.

** PISA, међународно тестирање петнаестогодишњака – *Programme for International Student Assessment* (OECD), www.pisa.oecd.org.

У области ГРАМАТИКА ученик/ученица:

- препознаје врсте речи – именице и глаголе
- препознаје граматичке категорије речи – род и број именица
- препознаје и саставља реченице различите по облику и комуникативној функцији (потврдне, одричне; обавештајне, упитне, заповедне...)
- познаје значења речи и фразеологизама који се употребљавају у свакодневној комуникацији (у кући, школи и сл.), као и оних који се јављају у школским текстовима (у уџбеницима, књигама из лектире и сл.)
- познаје основне лексичке односе – синонимију и антонимију

- разликује и употребљава речи у основном и пренесеном значењу (у свакодневним ситуацијама, као и у школским текстовима)
- гради речи и њихове облике према задатом критеријуму (умањенице, увећанице; једнина, множина...)

У области ПИСАЊЕ ученик/ученица:

- познаје и пише сва слова оба писма (мала, велика, штампана, писана)
- правилно пише речи
- саставља јасну, логичну, граматички исправну и стилски коректну реченицу
- познаје и примењује правописну норму (до нивоа до којег се она обрађује у другом разреду)

- саставља једноставан краћи наративни и дескриптивни текст и дијалог
- саставља текстове који припадају основним жанровима писане комуникације (поруку, обавештење, позивницу, кратко писмо...)

- уме да напише план за прочитани текст, план за писање новог текста

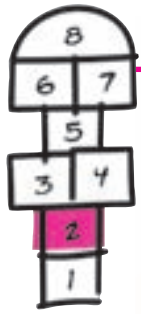
Посебне делове ове збирке чине РЕШЕЊА и ТАБЕЛЕ.

У РЕШЕЊИМА је сваки захтев пропраћен описом знања и вештине који се тим захтевом испитују.

Из ТАБЕЛА се за сваки задатак види која знања и умећа тај задатак испитује, као и који је ниво тежине задатка. Такође се види и како су задаци распоређени по целинама и радним листовима. Ослањајући се на садржај и тежину захтева у радним листовима, учитељ може да изабере и комбинује задатке за рад на часу и код куће, према потребама одељења у целини, групе ученика или сваког ученика посебно.

Надамо се да ће збирка радних листова ЈЕЗИЧКЕ ШКОЛИЦЕ бити корисна и учитељима и родитељима, као и ученицима, којима је првенствено намењена. Учители могу да је користе да би обогатили рад на часу, родитељи – да би лакше пратили напредовање свог детета, а ученици – да би проверили како полако али сигурно расте њихова читалачка способност.

У томе ће бити њихово и наше задовољство.

Драги читаоци,

Сада сте годину дана стварији и за ту годину постали сте вештији. Одавно сте научили сва слова, мала и велика, шtamпана и писана. И још много више – научили сте да у повезаним словима откријете реч, у повезаним речима – реченицу, у повезаним реченицама – јесму и причу. Сада већ сами бираете причу и књигу, слободније улазите у свети књига и крећете у авантуру која се зове – **читање**. Постајете полако прави истраживачи.

У том истраживању открићете многе нове ствари које се крију у свету око вас, али и у свету у вама. Треба да budete стрљиви и јажљиви јер посао истраживача није лак. На путу ка благу до којеј вас читање води важно је имати и добру мају да не бисте залушали.

Радни листови који су пред вама јесу нека врста маје. Они вам показују различите начине на које можете доћи до изражене блага, а оно се крије у текстовима које смо одабрали.

Текстови су узети из јесама, прича, бајки, али ту су и другачији текстови, који се налазе свуда око вас – на улазу у школу, на табли, на јаноима, на улици, у новинама, на шелевизији, на стадиону, у циркусу, биоскоју, позоришту... Можете их читати сами, заједно са друговима, уз помоћ учишеља или родитеља.

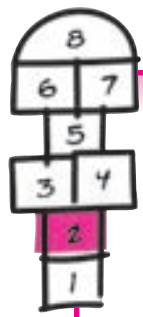
Сваки текст који читаше, ма где се налазио, јесте сусрет – с познатим светом, с непознатим светом, с вама самима, са онима који су вам слични и са онима који су другачији. Слободно крените у нај сусрет. Постаћете бољатији за једно ново искуство. Постаћете вештији и сигурнији него што сте били. Постаћете сиремнији за нове изазове и истраживања који вас у наредним годинама очекују.

Аутори збирке

1. У ПРИРОДИ

- посматраш како јесен полако долази
- скупљаш опало лишће
- сладиш се јесењим плодовима
- уживаш у бојама и звуцима
- ослушкујеш како ветар шушти
- дружиш се с биљкама и животињама
- тугујеш зато што је сунце све блеђе
- осећаш да ће и зима брзо доћи
- радујеш се првим пахуљицама...

1. Повежи линијом стихове и одговарајућа годишња доба.

У жутом ауту стиже
И жуто лишће ниже...

пролеће

Потрчите, полетите са свих страна!
На трешњи се расцветала бела грана...

лето

Дођоше врућине нечувене
И маслчак поче да вене.

јесен

И као небеске птице
лете свилене пахуљице...

зима

2. Подвучи **три сигурна доказа** за то да се ближи јесен.

- Почела је нова школска година.
- Напољу пада киша.
- Лишће жути и опада.
- Птице одлазе у топлије крајеве.
- Људи купују нову одећу.

3. Заокружи бројеве испред деце чије су тврдње тачне.

У јесен сваког дана
пада киша.

Лето је најтоплије
годишње доба.

Зиму воле
сви људи.

У пролеће се
природа буди.

1

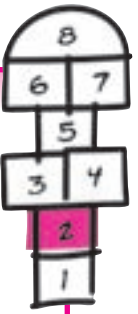
2

3

4

ЈЕСЕЊА ПЕСМА

Све је пошло стрмоглавце
 За птице и цвеће
 Кад је сунце одустало
 На кров да нам слеће.
 Као да је жуто љуто,
 Као да нас неће.

1. О чему нам говоре ови стихови?
- Сунчаних дана је све мање.
 - Птицама и цвећу је сунце досадило.
 - Кровови зграда су заклонили сунце.
- Заокружи слово испред тачног одговора.
2. Која реч може да замени реч **стрмоглавце**?
- наопако
 - изненада
 - неочекивано
- Заокружи слово испред тачног одговора.

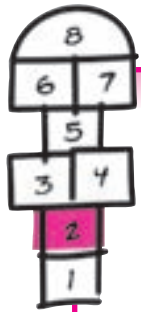
3. У кружиће упиши бројеве од 1 до 3, тако да редослед строфа одговара догађајима у песми **Припремање парадајза за зиму**.

Парадајз су вредно преносили, мували, спремали га, цедили, а затим га кували.

Тол'ко је парадајза нашло се у пољима да су га допремили у четворим колима!

Скуваним парадајзом јако су се дичили, сви су срећни, румени, на парадајз личили.

1. Прочитај строфе из три песме.

1. Кроз пољане травне
Повија се река,
Огледа се небо
И гора далека.

2. Нестрпљење
Већ ме стеже,
Хајде почни
Једном, снеже.

3. Ове лепе дарове
Јесен нам је дала.
Драга наша јесени,
Од срца ти хвала.

Ако је тврдња тачна, заокружи **Т**, а ако није, заокружи **Н**.

Тврдња:

У све три строфе описана је природа.	Т	Н
У првој строфи описана је зима.	Т	Н
У другој строфи песник каже да жели да падне снег.	Т	Н
У трећој строфи песник набраја јесење плодове.	Т	Н

Прочитај стихове из песме **Ако желиш да те прати срећа**.

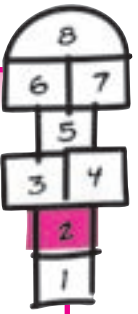
Ако желиш да те прати срећа
буди чешће у друштву дрвећа.

Кад изгубиш упорност и вољу
састани се са сунцем у пољу.

2. У овим стиховима песник:

- а) описује један сунчан дан у пољу
- б) позива да се дружимо с природом
- в) говори о томе како да чувамо природу

Заокружи слово испред тачног одговора.

О НАРЦИСУ

Нарцис је биљка висока од 20 до 40 центиметара. Има уске листове, чија је дужина приближно иста као и висина биљке. Расте по влажним ливадама, у баштама и парковима. Има беле или жуте цветове пријатног мириса. Веома је леп, али и отрован. Код нас се често гаји као украсна биљка.

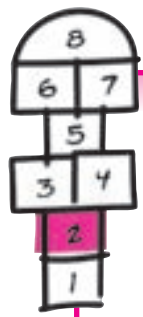
1. Из текста сазнајемо да је нарцис:
- а) лековит цвет пријатног мириса
 - б) отрован цвет пријатног мириса
 - в) пољски цвет без мириса
- Заокружи слово испред тачног одговора.

2. Попуни табелу као што је започето.

назив биљке	нарцис
дужина листа	_____
где биљка расте	_____
боја цвета	бела или жута
зашто се гаји	_____

3. Заокружи књигу у којој можеш да прочиташ текст **О нарцису**.

СУНЧАНА ПЕСМА

Сунце је велико златно око
Које са неба на нас гледа.
У подне узлети као соко,
Изјутра изађе, увече седа.

1. Која слика одговара трећем стиху у песми?
Заокружи слово испод те слике.

А

Б

В

МРАК

Мислио би човек,
Кад погледа мрак,
Да је страшно моћан,
Да је силно јак.

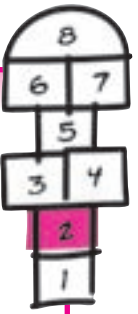
То би било наопако –
Ал', на срећу, није тако:
Свећицу зажежи,
Мрак од тебе бежи.

2. Напиши колико стихова и строфа има у песми.
_____ стихова и _____ строфе.

3. Заокружи наслов песме.

4. Чиме је свећица отерала мрак?
а) топлотом
б) храброшћу
в) светлошћу

Заокружи слово испред тачног одговора.

ПЉУС, ПЉУС

Када киша пљуском пљушти
 Пљус, пљус
 Хладно је, а ветар шушти
 Шу, шу
 У кући је девојчица
 У гнездашцу птичица
 Ћију, ћију
 Жућу чува кућица
 Вау, вау
 Крај огњишта мачкица
 Мијау, мијау
 А мој жабац лепотан
 Под печурком нашџ стан
 Кре, кре

- 1. Напиши ко су ликови у овој песми.

- 2. Где се ко сакрио од кише?

Ако је тврдња тачна, заокружи Т, а ако није, заокружи Н.

Тврдња:

Девојчица је у кући.	Т	Н
Жућа је крај огњишта.	Т	Н
Жабац је у бари.	Т	Н
Птица је у гнезду.	Т	Н

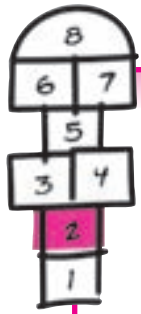
- 3. Ко се у песми зове Жућа? _____

- 4. Подвуци у песми четири речи које означавају нешто умањено.

- 5. Ветар у овој песми **шушти**. Напиши шта још ветар може да ради.

- 6. У следећој реченици три речи су написане неправилно.
 Пронађи их, а затим их напиши правилно.

У овој песми описана је жаба која кекреће, птичица која црвкуче
 и мачка која мајуче.

Када ветар дува, он узбурка воду и ствара мање или веће таласе. У случају врло јаког ветра, таласи могу да буду високи и до 20 метара. Морска површина никада није потпуно мирна. Увек негде далеко дувају ветрови, па се преко бескрајне пучине таласи преносе даље.

1. Препиши две кључне (најважније) речи из овог текста.

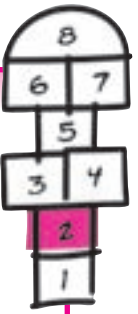
У реке, језера и мора изливају се прљаве, отровне воде из фабрика и великих градских канализација. Зато сад у целом свету научници и паметни људи захтевају да свака фабрика има филтере који ће задржавати отрове. Такође, научници захтевају да се све прљаве воде пропусте кроз пречистаче, па да се тек онда пусте у реке, језера и мора.

2. Шта сазнајемо из овог текста?

Из овог текста сазнајемо:	Заокружи ДА или НЕ	
ко су загађивачи река, језера и мора	☒ ДА	☐ НЕ
где се изливају прљаве и отровне воде	☐ ДА	☐ НЕ
како може да се спречи загађивање река, језера и мора	☐ ДА	☐ НЕ
како филтери задржавају отрове	☐ ДА	☐ НЕ

3. Од понуђених речи заокружи ону која има исто значење као и подвучена реч у реченици. Настави као што је започето.

Лађа <u>плови</u> морем.	чамац ☒ брод ☐ подморница
Ветар <u>јако</u> дува.	снажно ☐ стално ☐ дуго
Огромни су <u>валови</u> !	таласи ☐ водопади ☐ извори
Рибице су <u>радосне</u> .	радознале ☐ поносне ☐ веселе

Небо се огледа у мору као ми у огледалу. Када је ведро, море се плави, а када је облачно, и површина мора је сива. Боја мора се мења и у зависности од боје дна, дубине и биљног света на дну.

1. Шта сазнајемо из овог текста?

Из овог текста сазнајемо:	Заокружи ДА или НЕ	
	ДА	НЕ
од чега зависи боја мора	☒ ДА	☐ НЕ
какве је боје море када је дан облачан	☐ ДА	☐ НЕ
колика је дубина мора	☐ ДА	☐ НЕ
које су биљке на дну	☐ ДА	☐ НЕ

Основне сликарске теме су **портрет** (насликано је лице човека); **пејзаж** (насликана је природа); **мртва природа** (насликано је цвеће у вази, посуђе, воће...)

2. Заокружи слово испод пејзажа.

А

Б

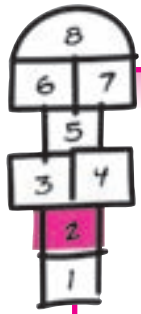
В

3. Прочитај текст о сликарској четкици. Једна реченица је сувишна. Пронађи је и подвуци.

СЛИКАРСКА ЧЕТКИЦА

Седим у својој фотељи, а испред мене стоји лист који ће моја четкица усрећити пролећним бојама и плодовима. Четкица лаганим покретима црта природу. Четкице су врло јефтине. Свака боја на цртежу има враголаст сјај.

Ово је део Садржаја из књиге **Огледи**.

САДРЖАЈ

ВОДА	7
Зашто настају барице	8
Течни сендвич	14
БИЉКЕ	20
Цвет у две боје.....	22
Направите врт у тегли	25
Корење које расте цик-цак	26
ВАЗДУХ	27
Да ли ваздух има тежину	28
Хартија држи лењир	30
Кромпир са птичјим перима	31

1. У ком делу књиге се налази оглед о кромпиру са птичјим перима?
а) ВОДА
б) БИЉКЕ
в) ВАЗДУХ
- Заокружи слово испред тачног одговора.

2. На којој страници можеш да прочиташ текст о барицама? _____

3. У ком огледу се налази следећи текст?

Предлажемо ти да направиш мали биљни свет. Потребни су ти тегла, земља за цвеће, мало шљунка и разне ситне биљке.

- а) Цвет у две боје
б) Направите врт у тегли
в) Корење које расте цик-цак

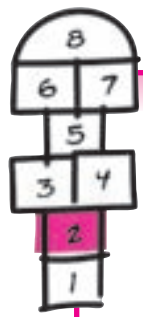
Заокружи слово испред тачног одговора.

2. У СВЕТУ ЖИВОТИЊА

Упознаћеш:

- мачка Тимотија
- мачка Тошу
- пса Жућу
- врапца Пудика
- лисицу на суду
- крекетаве жабе
- паметне делфине
- спретне ракуне
- јелене на острву Ки...

Кад кажем један –
један кљун има птица,
један реп – веверица.

Кад кажем два –
по две руке, ока два
– ти и ја, ти и ја.

Кад кажем три –
три репића у три зеца,
еца, пеца, у три зеца.

Кад кажем четири –
чет'ри рога пуж има,
чет'ри точка на колима.

Кад кажем пет –
пет прстију на рукама,
по толико на ногама.

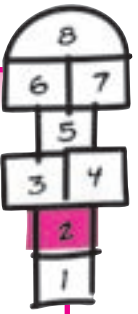
Кад кажем шест –
шест рогова у три јарца,
шест ушију – три магарца.

Кад кажем седам –
у недељи седам дана,
играћу се сваког дана.

Кад кажем осам –
осам ногу у два мачка,
е па доста, сад је тачка.

1. Подвучи стих који нам говори колико рогова имају три јарца.
2. Колико строфа има ова песма? _____
3. Колико стихова има свака строфа? _____
4. Сисли и напиши наслов за ову песму. _____
5. Сад ти смисли и напиши реченицу у вези са свакии бројем.

Кад кажем један...	Један нос има свако дете.
Кад кажем два...	_____
Кад кажем три...	_____
Кад кажем четири...	_____
Кад кажем пет...	_____
Кад кажем шест...	Шест крила имају три птице.
Кад кажем седам...	_____
Кад кажем осам...	_____

Прочитај текст.

Продајем двогодишњу,
здраву, вакцинисану,
дресирану пудлицу.

Тел. 623-321

1. Овај текст је:
- порука
 - реклама
 - вест
 - оглас
- Заокружи слово испред тачног одговора.

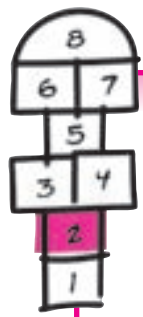
2. Колико је стара пудлица? _____

3. Шта из овог текста сазнајемо о пудлици?
- какве је боје
 - каквог је здравља
 - чиме се храни
- Заокружи слово испред тачног одговора.

Млад пас је увек несташан. Воли да се игра, а дешава се и да направи штету. Деси се да у игри изгризе ципеле, поцепа чарапе, пробуши лопту, покида цвеће...

Власник се на њега не љути много јер га воли. Пас то осећа и често се умиљава око свог газде.

4. Подвуци у тексту речи које показују шта све пас ради.
5. Препиши из текста три речи којима се именују бића и три речи којима се именују предмети.
- бића: _____
 - предмети: _____

ДОЖИВЉАЈИ МАЧКА ТОШЕ

Ови доживљаји славног мачка Тоше и његових пријатеља, миша Пророка и пса Шарова, написани су уз помоћ Тошиног дневника, који је пронађен иза псеће кућице чувеног буволовца Жуће, под самом крошњом једне трешње. На трешњином стаблу познавао се отисак оштрих канци. Значи да је Жућо изненада потјерао неопрезног Тошу, а овај, клиснувши уз дрво, изгубио свој дневник.

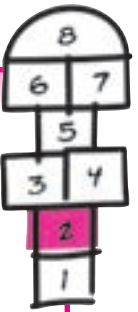
Дневник је био прилично оштећен. Види се да га је газда носио са собом кроз трње, ноћу кроз росну траву и по прашњавим таванима. Осим тога, био је умазан сланином, нагрижен од мишева (колико срамоте за једног мачка!), а на последњој страни писало је крупно, псећом азбуком:

„Овај дневник запленио и прочитао пас Жућо, овдашњи чувар куће и псећи кнез. Ништа ми се не свиђа, прави мачји кашаљ. Не вреди једне честите коске! У мравињак с писцем!”

ЖУЋО
велики псећи кнез

1. Ко су пријатељи мачка Тоше? _____
2. Чији је дневник? _____
3. Где је пронађен дневник? _____
4. Подвуци део текста из којег се види како је Жућо дошао до дневника.
5. Шта је срамота за мачка из ове приче?
 - а) Дневник је био на прашњавом тавану.
 - б) Дневник је био сакривен у мравињаку.
 - в) Дневник су изгрицкали мишеви.Заокружи слово испред тачног одговора.
6. Заокружи наслов приче.
7. Колико пасуса има овај текст? _____
8. У ком пасусу се детаљно описује дневник? _____
9. Из ког пасуса сазнајемо шта Жућо мисли о дневнику? _____

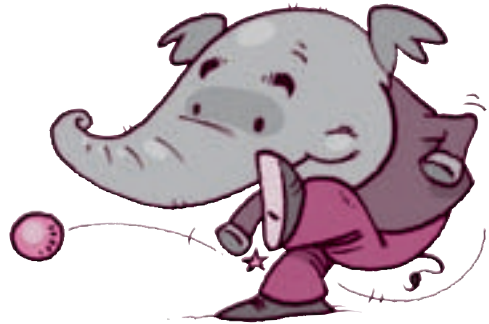

После фудбалске утакмице између мишева и слонова играч слон рече играчу мишу:

– Извините ако смо играли мало грубо.

А миш одговори:

– Ништа, ништа, и ми смо се мало гурали.

1. Овај текст је:

- а) басна
- б) шала
- в) бајка
- г) прича

Заокружи слово испред тачног одговора.

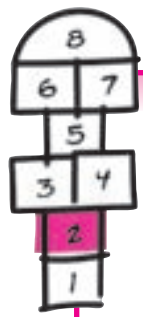
2. Упиши у кружиће бројеве од 1 до 5, тако да реченице поређаш правилним редоследом. Два броја су већ уписана.

- 5 За мене је он најпапетнији и најлепши мачак.
- Мазим сваку мачку која прође поред мене.
- 1 Одувек сам волела мачке.
- Кад мјауче и хода око мојих ногу, он покушава нешто да ми каже.
- Али, постоји за мене један посебан мачак – Тимотије.

3. Обој само она поља у која су уписане речи којима се именују бића.

утакмица		
мјаукати	волети	
Тимотије	играч	фудбал
слонови	најлепши	мачак

ЗЕБЕ

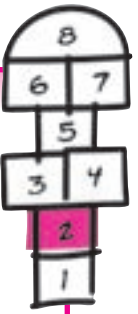
У свету постоји много врста зеба. Све зебе имају снажан кљун за отварање семена којим се хране. У наше крајеве стижу из Сибира, јер не подносе хладноћу. Углавном се срећу у пољима и шумама. Код већине врста перје мужјака и женке се разликује. Зебе праве гнезда на дрвећу или у грмљу.

1. Подвуци једном бојицом реченицу из које сазнајеш зашто зебе долазе у наше крајеве.
2. Подвуци другом бојицом реченицу из које сазнајеш зашто зебе имају снажан кљун.
3. Препиши из текста две речи на основу којих знаш да су зебе птице.

4. Заокружи слово испред текста у којем се говори о догађају.
 - А. Врбац се звао Пудик. Гнездо му је било изнад једног прозорчета, испод стрехе. Пудик још није знао да лети.
 - Б. Пудик није веровао мами. Он још није знао да они који мами не верују рђаво пролазе.
 - В. Пудик је певао, певао и – претурио се из гнезда. Мама врабица полете за њим, а мачка зелених очију – одмах се ту створи.

5. Пронађи и подвуци две одричне реченице у тексту о Пудику.

6. Напиши речи које означавају нешто умањено.
прозор прозорчић
врабац мачка

Прочитај стихове из песме **Снег и врапци**.

Ћуте, ћуте, сетно ћуте
шћућурени врапци сиви.
Мрзле дане и глад слуте:
како ли ће да се живи?

1. Какви су врапци у овој песми?

- а) радознали
- б) забринути
- в) зачуђени

Заокружи слово испред тачног одговора.

2. Заокружи слово испод сличице на којој су врапци **шћућурени**.

3. Шта значе стихови:

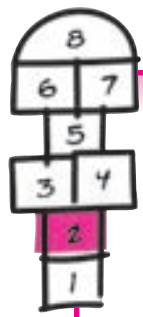
**Мрзле дане и глад слуте:
како ли ће да се живи?**

- а) Врапцима је хладно.
- б) Врапци се радују доласку зиме.
- в) Врапци се прибојавају зиме.

Заокружи слово испред тачног одговора.

4. Заокружи слово испред реченице у којој је описана бара.

- A. Лептири су весело летели изнад баре.
- B. Око велике зелене баре расла је трска.
- B. Рода је волела да шара кљуном по површини баре.

ЗЕЧЕВИ

Зечеви имају дугачко, меко крзно по целом телу, чак и на шапама. Имају велике уши да ослушкују одакле долази опасност. Имају добар вид, што им омогућава да осматрају широк простор око себе. Да би побегли од грабљивица, зечеви користе своје дуге, снажне ноге. Углавном се хране травом, али једу и лишће, кору, зрневље и корење.

1. Овакав опис зечева може се прочитати:
- а) у басни
 - б) у речнику
 - в) у енциклопедији
- Заокружи слово испред тачног одговора.

2. Допуни следеће реченице речима из текста:
- а) Зечје крзно је _____ и _____.
 - б) Зечје уши су _____.
 - в) Зечје ноге су _____ и _____.

3. Шта је главна храна зечева? _____

4. Подвуци у тексту две речи које означавају шта зечеви могу да раде.

5. Попуни табелу.

обавештајна реченица		упитна реченица	
потврдни облик	одрични облик	потврдни облик	одрични облик
Зечеви имају меко крзно.			Зар зечеви немају меко крзно?
	Зечеви не виде добро.		
		Да ли зечеви једу кору?	

Извели лисицу пред суд. Оптужили су је да је крала кокошке из једног сеоског кокошињца.

„Нисам крива, часна реч“, рекла је лија.

„Могу и да докажем. У то доба налазила сам се у другом кокошињцу.“

„А имаш ли сведока?“, упита судија.

„Сведока сам појела!“

1. Подвуци део текста из којег се види зашто је лисица била пред судом.

2. Зашто лија у овој причи нема сведока?

3. Смисли и напиши наслов за ову причу.

4. Замисли да си судија. Мораш да одлучиш да ли је лисица крива.

ДА или **НЕ**

Напиши зашто тако мислиш.

5. Упиши у кружиће испред реченица бројеве од 1 до 5, тако да саставиш причу. Један број је већ уписан.

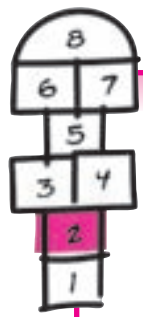
Лисица рече псу: „Ни сам глас лава не можеш поднети.“

1 Ловачки пас угледа издалека лава и потрча за њим.

Пас се уплаши и побеже натраг.

Лав се окрете, стаде, па рикну.

Осрамоћен, пас одговори: „Ко би се надао да он тако риче?!“

ПОЗИВ НА КРЕКЕТАЊЕ

Јутрос жаба жабама
упутила писмо:
„Целе зиме, рођене,
крекетале нисмо.

Па нервозу због тога
добила сам јаку,
те вас зовем: Дођите
на жур у врбаку!

Изволите, молим вас,
моје госпе fine,
да се искрекећемо,
да нас жеља мине!”

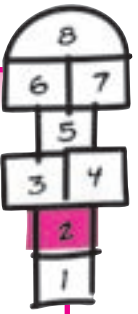

Одговори на питања.

1. Ко организује журку? _____
 2. Кома је упућен позив? _____
 3. Када је жаба послала писмо? _____
 4. Где ће бити жур? _____
 5. Колико строфа има ова песма? _____
 6. Колико стихова има свака строфа? _____
 7. Препиши речи које показују да је жаба из песме културна и лепо васпитана.

 8. Зашто жаба из песме другим жабама каже **рођене**?
 - а) Рођене су истог дана.
 - б) Лепо крекећу.
 - в) Драге су јој.
- Заокружи слово испред тачног одговора.

1. Прочитај одломак из приче **Рак Кројач** и напиши питања за наведене одговоре.

Живео под великим белутком у реци Рак Кројач. Он је надалеко био чувен по свом занату. Све бубе, лептири и рибице шили су код њега своја одела. У послу су му помагали мали ракови, његови синови.

питања	одговори
	Под великим белутком у реци.
По чему је Рак Кројач био чувен?	По свом занату.
	Све бубе, лептири и рибице.
	Мали ракови, његови синови.

ДЕЛФИНИ

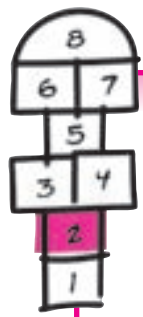
Делфини живе у води. Већина делфина живи у океанима, али један број делфина живи у великим рекама. Сви имају зубе и углавном се хране рибом и лигњама.

Делфини су друштвене животиње. Они живе у великим групама. Делфини су паметни и радознали. Често прате бродове и посматрају људе који пливају. Познати су по својим акробацијама у води.

2. Ако је тврдња тачна, заокружи **Т**, а ако није тачна, заокружи **Н**.
Ми смо започели, ти настави.

Тврдња:

Делфини живе само у океанима.	Т	☒ Н
Делфинима смета близина људи.	Т	Н
Делфини се хране лигњама.	Т	Н
Делфини су праве акробате.	Т	Н

Ракуни су стручњаци у пентрању и скакању са дрвета на дрво. Имају црне очи, па личе на разбојнике с маскама. Дешава се понекад да шмугну с најбољим комадима хране с вашег излета. Чак су научили да отварају тегле и флаше!

1. Подвуци у тексту реченицу из које се види по чему су ракуни слични људима.
2. Заврши цртеж ракуна тако да одговара опису из текста.

3. Сисли и напиши наслов за овај текст. _____
4. Реч **шмугну** у овом тексту значи:
а) скоче
б) побегну
в) дођу
Заокружи слово испред тачног одговора.
5. Сисли и напиши причу о авантурама једног ракуна. Не треба да поновиш оно што је у овом тексту већ написано.

ЛЕПО ПОНАШАЊЕ

Када је хладно, бодљикаво прасе тражи другу прасад да леже заједно, да се збију, јер им је тако топлије. Да немају бодље, то би било лако, али бодљикава прасад имају дуге и оштре бодље. Када се збију у гомилу, боду једно друго. То није добро. А није добро ни када им је хладно. Зато се бодљикава прасад дуго муче док не нађу неко згодно растојање да буду једно уз друго а да се не боду. То растојање зове се лепо понашање. То је лепо понашање: да ја не повредим тебе, да ти не повредиш мене, да помогнемо једно другом, да и мени и теби буде лепо.

1. Зашто се бодљикава прасад збијају једно уз друго?

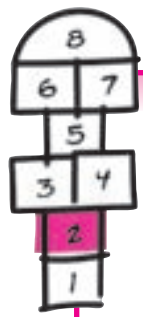
2. Какве бодље имају бодљикава прасад? _____
3. Зашто бодљикава прасад морају да траже згодно растојање?

4. Како писац овог текста назива то **згодно растојање**?

5. Напиши реченице које су по облику супротне датим реченицама.

Лепо понашање је:	Лепо понашање није:
да ја не повредим тебе	
да ти не повредиш мене	да ти повредиш мене
да помогнемо једно другом	

6. Стави реченични знак ! ? . на крај ових реченица:
 То је лепо понашање
 Да ли је то лепо понашање
 Понашај се лепо

1. Прочитај текст из **Енциклопедије за децу**. Једна реченица не припада том тексту. Пронађи је и подвуци.

ЛЕДЕНИ СЕВЕР

Ирваси и фоке су становници леденог севера. Ескимима су их некада ловили да би себи обезбедили храну и одећу. Куће Ескимима биле су од леда. Данас су ирваси и фоке заштићене животиње.

2. Упиши у кружиће испред реченица бројеве од 1 до 6, тако да саставиш причу. Један број је већ уписан.
- Основао је специјално склониште за њих.
 - Пре триста година људи су се населили на острву Ки.
 - Ловили су јелене да би себи обезбедили храну.
 - 1 Пре много, много година јелени су живели сами на острву Ки.
 - Данас има преко триста јелена који живе на острву Ки.
 - Један човек је приметио да су јелени угрожени.

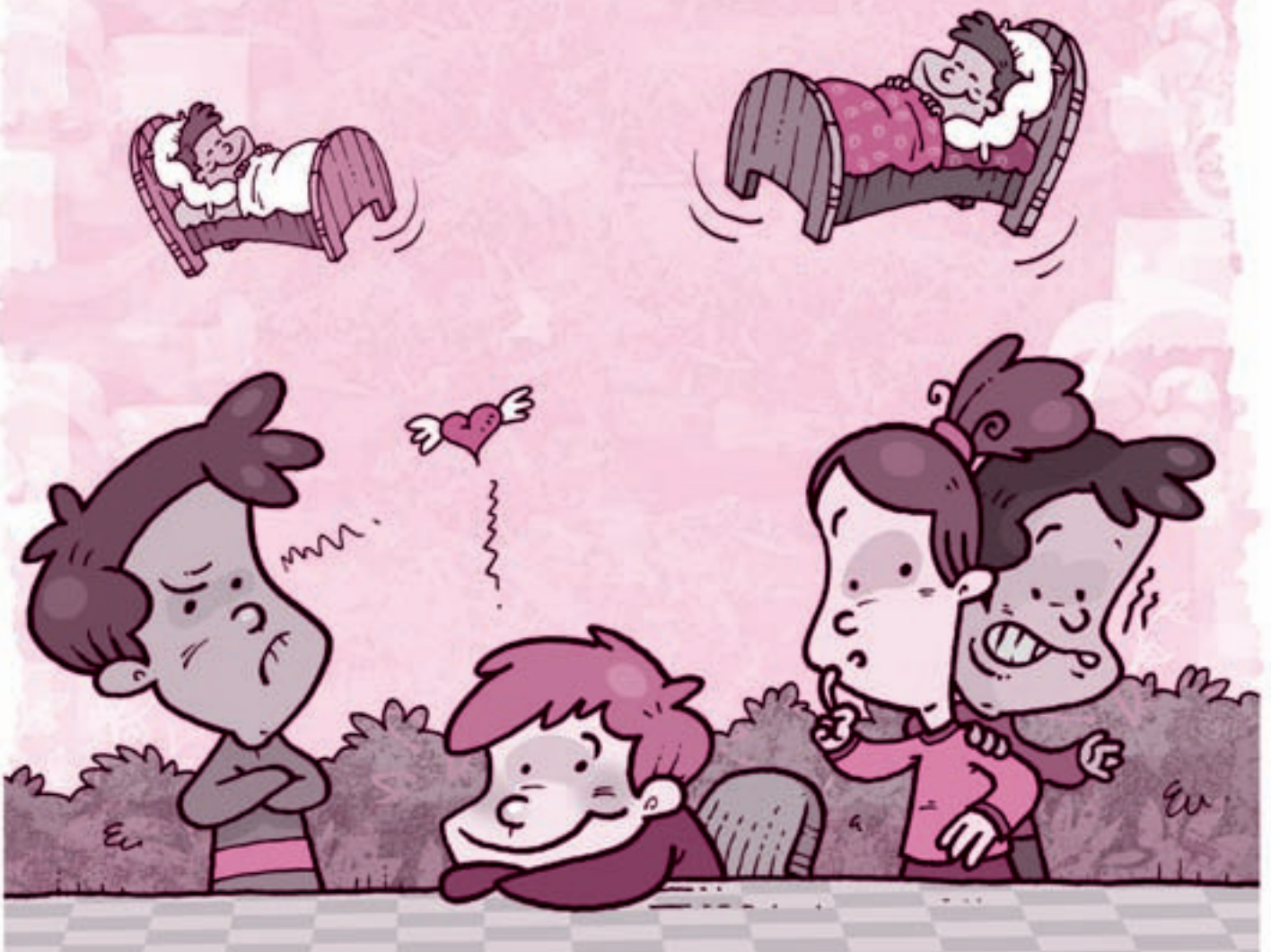
3. Попуни колоне тако да из првог и другог задатка унесеш по пет речи које именују бића и радњу.

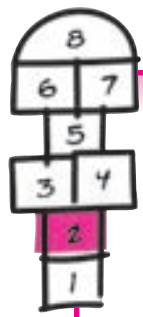
биће	радња

3. У ДРУШТВУ СЛИЧНИХ И ДРУГАЧИЈИХ

Срешћеш:

- вредне
- добре
- искрене
- љутите
- плашљиве
- радознале
- заљубљене...

Ово је одломак из бајке о Пинокију.

Пинокио: Ко си ти?

Цврчак: Ја сам Цврчак који говори.

Пинокио: Шта тражиш у мојој соби? Иди одмах одавде!

Цврчак: Отићи ћу када ти кажем једну велику истину. Деца треба да поштују своје родитеље и не треба да беже из родитељског дома. Кад-тад, због тога ће се покајати.

Пинокио: Нећу те послушати! Сутра у зору отићи ћу одавде, јер ако останем, мораћу да идем у школу...

1. Где разговарају Пинокио и Цврчак? _____

2. Цврчак каже Пинокију:
Деца треба да поштују своје родитеље и не треба да беже из родитељског дома.

То је:

- а) савет
- б) претња
- в) обавештење

Заокружи слово испред тачног одговора.

3. Зашто Пинокио неће да послуша Цврчка?
а) Мисли да га Цврчак лаже.
б) Не разуме шта му Цврчак говори.
в) Не свиђа му се то што му Цврчак говори.

Заокружи слово испред тачног одговора.

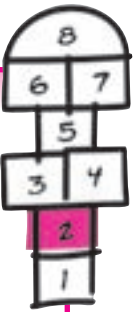
4. Претвори одричну реченицу у потврдну и потврдну у одричну.
Нећу те послушати!

Сутра морам да идем у школу.

5. Кад цврчак каже да ће се Пинокио **покајати**, то значи да ће:
а) Пинокију бити мило
б) Пинокију бити жао
в) Пинокио бити љут

Заокружи слово испред тачног одговора.

6. Подвуци погрешно написане речи у следећим реченицама:
Дали су Пинокију дали добар савет?
Покаја ћу се ако небудем слушао родитеље.

Вила је питала Цврчка како се Пинокио понаша у школи.

Цврчак јој је шапнуо: „

„Пошто је вредан и добар, претворићу га у дечака“, рекла је Вила.

1. Коју реченицу је Цврчак шапнуо Вили?

- а) Пинокио је леп и паметан лутак.
- б) Пинокио воли да се шали и игра.
- в) Пинокио учи и свима помаже.

Заокружи слово испред тачног одговора.

2. Допуни табелу речима из текста.

речи које именују бића	речи које именују радњу	речи које казују какав је неко
Пинокио	је питала	

3. Линијом повежи реченицу и одговарајућу реч са десне стране.

Александра је рекла учитељици да није написала домаћи задатак.

хвалисава

Невенка се осмехнула и питала да ли може да ми помогне.

искрена

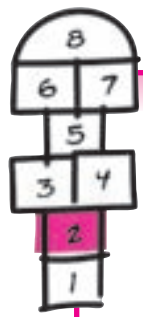
Цвета свима говори да је најлепша у одељењу.

себична

Каћа није хтела да позајми књигу другарици.

љубазна

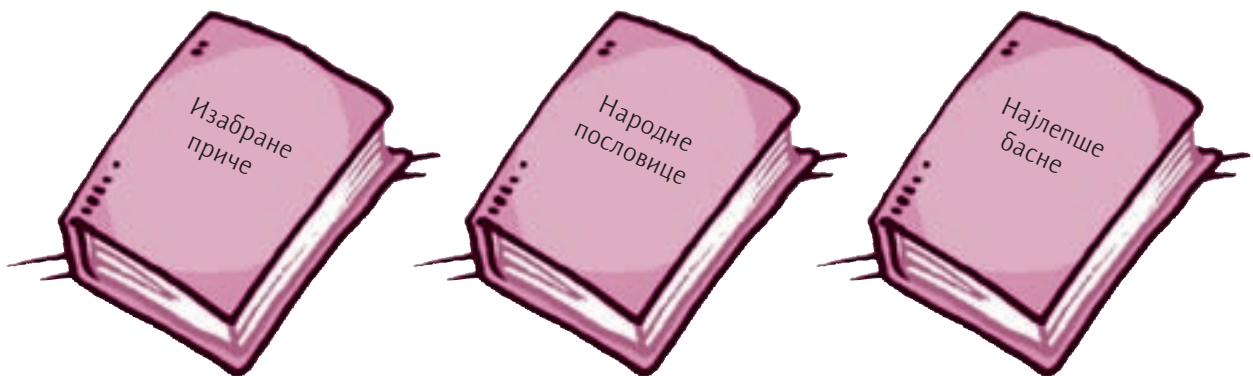

НАРЦИС

Некада давно живео је један младић који се звао Нарцис. Сви су се дивили његовој лепоти, а он је волео само себе. Једном, док је шетао шумском стазом, дође до обале бистрог језерца. Пошто је био жедан, хтео је да се напије воде и тада угледа своје лице у језеру. Одушевљен лепотом коју је видео, младић више није могао да одвоји поглед од лика у воденом огледалу. Гледао је и дивио се, а време је пролазило... Био је све блеђи и мршавији, док се на крају није претворио у диван цвет нагнут над водом. Људи су касније том цвету дали име – нарцис.

1. Заокружи књигу у којој можеш да нађеш овај текст.

2. Какав је Нарцис у овој причи? Заокружи две одговарајуће речи.

скроман висок леп паметан млад

3. Изабери одговарајући завршетак реченице и линијом га повежи са срцем, тако да сазнамо у кога је Нарцис био заљубљен.

Нарцис је био заљубљен...

... у себе.

... у диван цвет.

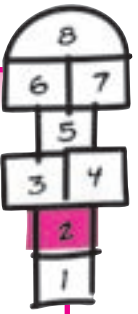
... у језеро.

4. Претвори следећу обавештајну реченицу у упитну и упитну у обавештајну:
Људи су се дивили његовој лепоти.

▪ Упитна реченица: _____

Да ли се Нарцис претворио у диван цвет?

▪ Обавештајна реченица: _____

5. У тексту се каже да младић није могао да **одвоји поглед** од лика у воденом огледалу. То значи:

- а) Младићу се није свиђао сопствени лик у води.
- б) Младић није могао да престане да се диви свом лику.
- в) Младић није могао јасно да види свој лик у води.

Заокружи слово испред тачног одговора.

6. За сваку уписану реч пронађи у тексту реч са супротним значењем. Упиши је у одговарајуће поље. Једно поље смо попунили уместо тебе.

	речи супротног значења (потражи их у тексту)
старац	
мутно	бистро
ружноћа	
дебљи	

7. Зашто је у првој реченици у тексту реч **Нарцис** написана великим словом?

- а) Зато што је то име цвета.
- б) Зато што је то име младића.
- в) Зато што је то наслов текста.

Заокружи слово испред тачног одговора.

8. Састави план за ову причу о Нарцису.

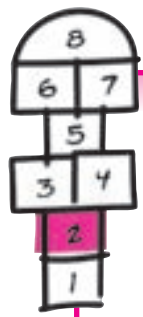
1. Нарцис се шета шумом.

2. _____

3. _____

4. _____

5. _____

ПОУКА

Хтела је да види шта је доле,
нагла се преко стола и – пала.
Ко?
Једна виљушка радознала.

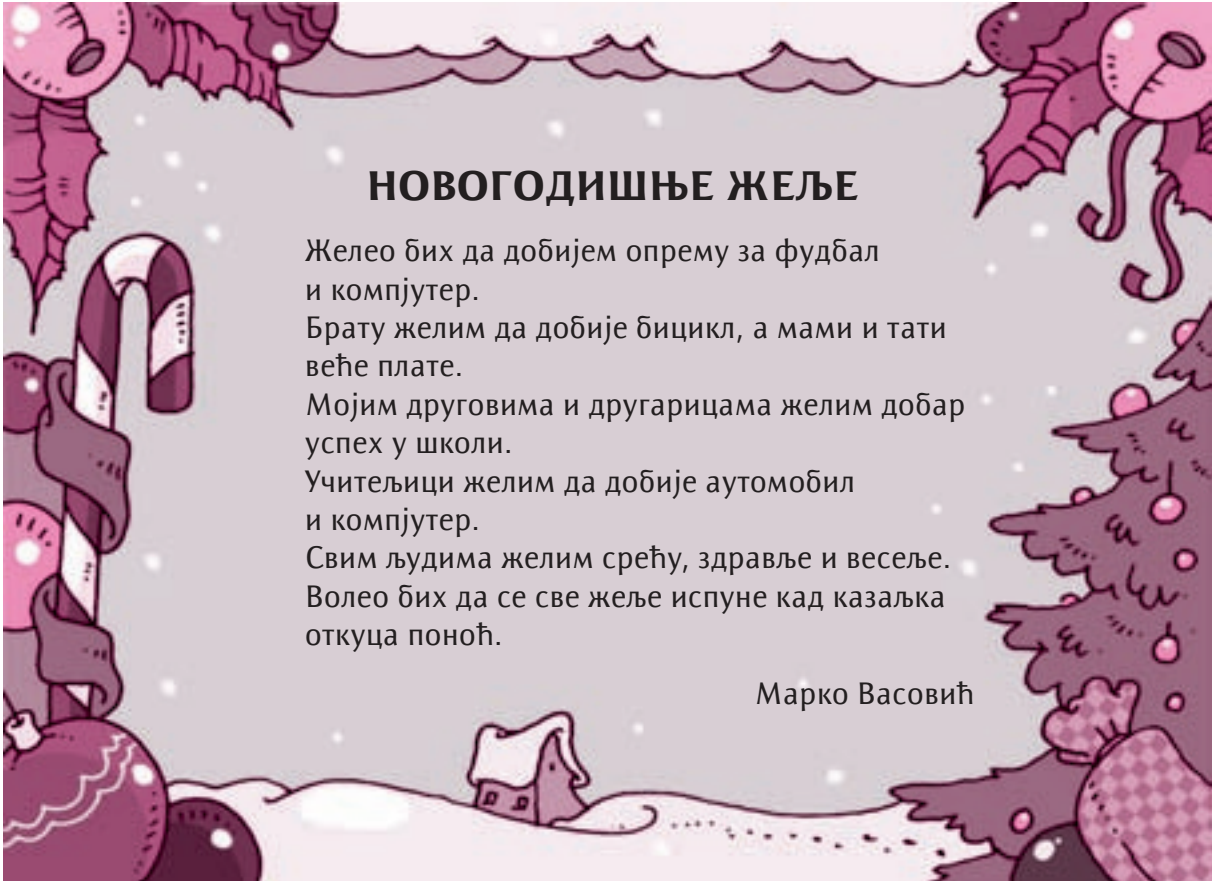
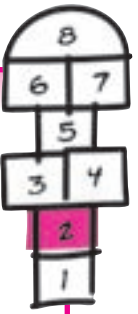

1. О коме је реч у овој песми? _____
2. Шта је нестварно у овој песми?

3. Зашто се ова песма зове ПОУКА?

4. Препиши песму штампаним словима латинице.

5. У кружиће поред сваке реченице упиши бројеве од 1 до 5, тако да редослед одговара току приче. Ми смо започели, ти настави.
 - Трећи пут играли су се иглом. Сви су се измакли, а Ђура се избџ.
 - 1 Био једном један прст и звао се Ђура. Имао је много браће.
 - Други пут су га водили у рерну. Да виде да ли је вруће. И Ђура се испекао.
 - Ђура је три пута настрадао. А кад треба замочити прсте у пекмез, онда су ту неки други прсти, а не Ђура.
 - Једном су браћа повела Ђуру у фиоку. Ђура је ишао последњи и приклештио је нокат.

НОВОГОДИШЊЕ ЖЕЉЕ

Желео бих да добијем опрему за фудбал и компјутер.
 Брату желим да добије бицикл, а мами и тати веће плате.
 Мојим друговима и другарицама желим добар успех у школи.
 Учитељици желим да добије аутомобил и компјутер.
 Свим људима желим срећу, здравље и весеље.
 Волео бих да се све жеље испуне кад казаљка откуца поноћ.

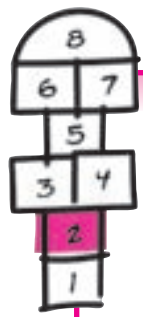
Марко Васовић

1. Ако је тврдња тачна, заокружи **Т**, а ако је нетачна, заокружи **Н**.

Тврдња:

Марко је пожелео да добије аутомобил.	Т	☒ Н
Друговима је пожелео да добију бицикле.	Т	Н
Другарицама је пожелео добар успех у школи.	Т	Н
Марко је пожелео да се све жеље испуне у поноћ.	Т	Н
Учитељици је пожелео да добије нову школску таблу.	Т	Н
Свима је пожелео срећу, здравље и весеље.	Т	Н

2. Напиши и ти три новогодишње жеље.

СНОВИ

Ја сањам ноћне море.
Кад утонем у снове,
сањам да ме јуре бубе неке
и да бежим преко реке.

Сањам бескрајни тунел
и стан са сто спратова,
а каткад сањам жирафе
кратких вратова.

Сањам да ме јуре ванземаљци.
О, хватају ме жмарци!

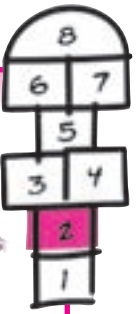

1. Напиши од кога бежи дете из ове песме.

2. Напиши шта из ових снова **не постоји** у стварности.

3. **Ноћне море** су у овој песми:
а) страшни снови
б) леви снови
в) досадни снови
Заокружи слово испред тачног одговора.
4. Од чега тебе **хватају жмарци**?

5. Препиши два последња стиха штампаним словима латинице.

Прочитај стихове из песме **Крила**.

Када бих ја имао крила,
Одлетео бих чак до Нила
И мало гњавио крокодила.

1. Шта је описано у овим стиховима?
а) један доживљај
б) река Нил
в) једна жеља
Заокружи слово испред тачног одговора.

2. Колико се речи у песми римује? _____
Подвуци у песми те речи.

3. Зашто је реч **Нил** написана великим словом?
а) Зато што је то велика река.
б) Зато што је то име реке.
в) Зато што се та река налази у Африци.
Заокружи слово испред тачног одговора.

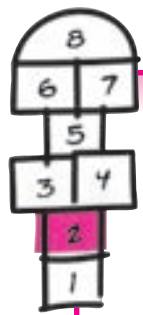
У песми **Кад би јастуци проговорили** песник за јастуке каже:

Они су као лађе,
велике беле лађе,
што плове у немогуће,
у снове,
у безмерја.

Увече те одведу.
У зору те доведу.
И зна се: све је у реду.

4. Зашто је песник јастуке назвао **лађама**?
а) Зато што личе на лађе.
б) Зато што на њима отпловимо у снове.
в) Зато што су лађе и јастуци исте боје.
Заокружи слово испред тачног одговора.

Прочитај стихове из песме **Моја кћи.**

Маслачак би пред њом клекô
Кад се она пољем шета!
Ја све стрепим да је неко
Не убере место цвета!

1. Ко у овој песми говори о девојчици?
- а) цвет маслачак
 - б) отац девојчице
 - в) заљубљени дечак

Заокружи слово испред тачног одговора.

2. Допуни реченицу.
Девојчица у овој песми личи на _____.

Ово су три строфе из песме **Није она једина на свету:**

Ја тугујем, и шта је ту смешно
Заљубих се, прво, па погрешно.

Ја је зовем да беремо цвеће
Она неће, по сокаку шеће.

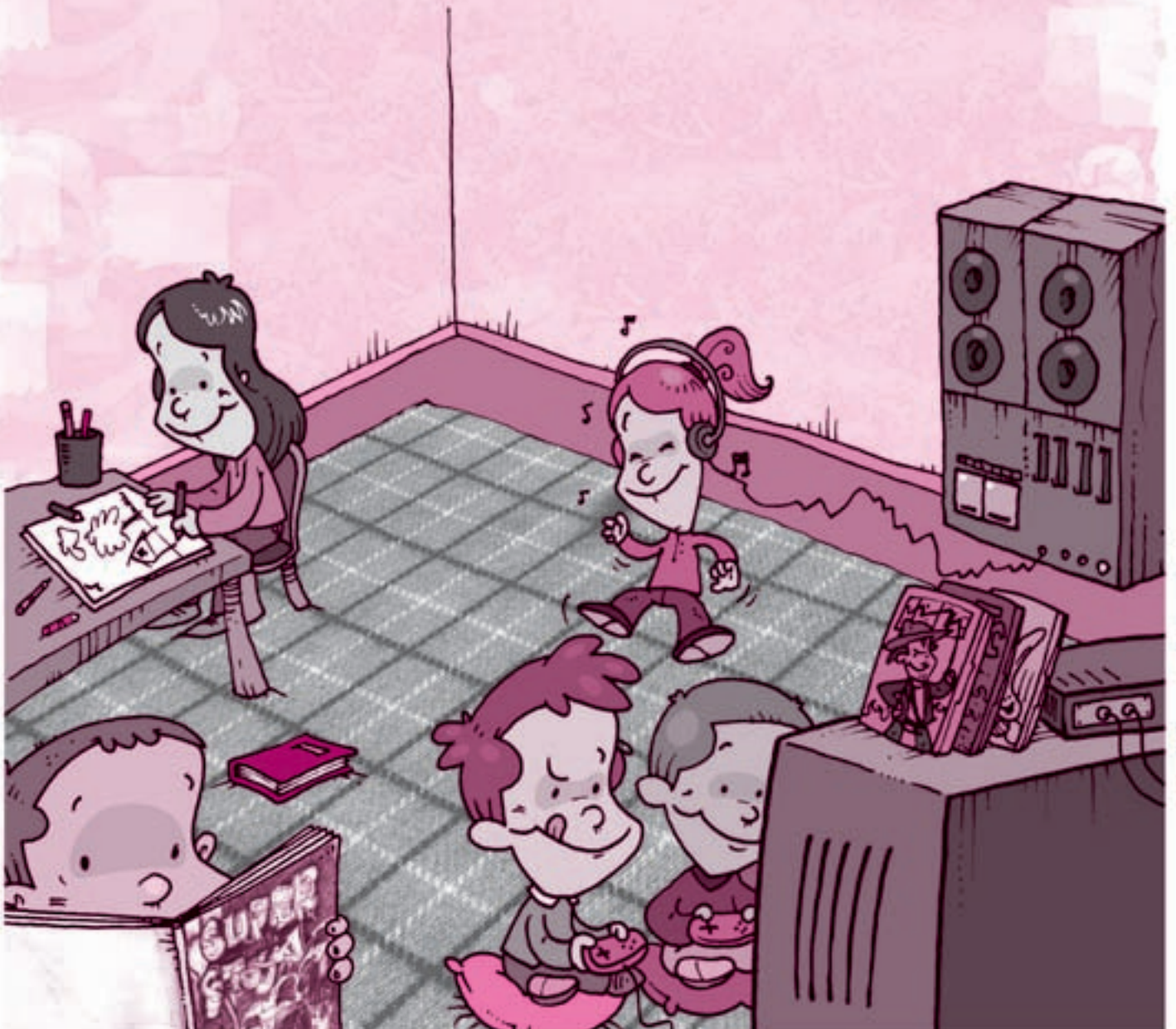
Сад ћу рећи сваком пољском цвету:
Није она једина на свету!

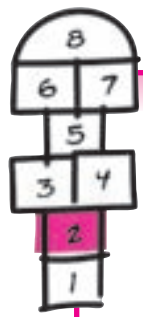
3. Шта сазнајемо из овог текста?

Из овог текста сазнајемо:	Заокружи ДА или НЕ	
	ДА	НЕ
каква су дечакова осећања	☒ ДА	☐ НЕ
коме је дечак из песме смешан	☐ ДА	☐ НЕ
у кога је девојчица заљубљена	☐ ДА	☐ НЕ
како дечак теши себе	☐ ДА	☐ НЕ

4. У СЛОБОДНО ВРЕМЕ

- читаш књиге
- читаш стрипове
- слушаш музику
- црташ
- гледаш филмове
- идеш у позориште
- играш компјутерске игрице
- идеш на рођендане...

Ово је одломак из романа **Алиса у земљи чуда**.

Алиса је отворила малу стаклену кутију и у њој је нашла мали округли колач. На колачу је сувим грожђем било исписано: **ПОЈЕДИ МЕ!**

„Па, појешћу га”, рече Алиса. „Ако од тога порастем, моћи ћу да дохватим кључић, а ако се још више смањим, онда ћу моћи да се провучем испод врата. Дакле, било како било, у сваком случају, моћи ћу да уђем у башту, а то је главно!”

1. Подвуци у тексту две речи које описују кутију и две речи које описују колач.

2. Зашто је Алиса одлучила да поједе колач?

- а) Зато што јој се колач свидео.
- б) Зато што је хтела да уђе у башту.
- в) Зато што је на колачу писало **ПОЈЕДИ МЕ**.

Заокружи слово испред тачног одговора.

3. На крају Алиса каже: „... а то је главно!”

Реч **главно** овде значи:

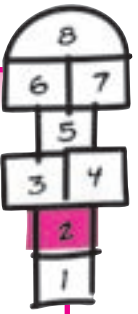
- а) најтачније
- б) највероватније
- в) најслађе
- г) најважније

Заокружи слово испред тачног одговора.

4. Пронађи и препиши из текста реч која значи исто што и **мали кључ**.

5. Напиши речи које имају исто значење као и речи **мала кутија** и **мали колач**.

- **мала кутија** _____
- **мали колач** _____

Прочитај одломак из романа *Алиса у земљи чуда*.

Алиси је постало већ досадно да седи поред своје сестре на насипу уз реку. Завирила је једанпут-двапут у књигу коју је сестра читала, али у њој није било ни слика ни дијалога. Затим је задремала.

1. На која питања можеш да одговориш на основу текста? Подвуци та питања.

- Где су се налазиле Алиса и њена сестра?
- Ко је читао књигу?
- Како се звала књига у коју је Алиса завирила?
- Како се Алиса осећала?
- О чему је Алиса размишљала?
- Да ли је Алиси књига била занимљива?

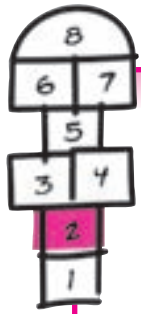
Антикварница је продавница у којој се могу купити и продати стари вредни предмети, као што су старински сатови, мачеви, скупocen порцелан, слике...

Постоје и антикварнице само за књиге. Ако пожелиш да имаш неку књигу која је давно објављена, потражи је у књижари антикварници.

2. Шта сазнајемо из овог текста?

Из овог текста сазнајемо:	Заокружи ДА или НЕ	
шта су антикварнице	☒ ДА	☐ НЕ
како су антикварнице добиле име	☐ ДА	☐ НЕ
шта се у антикварницама може купити	☐ ДА	☐ НЕ
колико коштају књиге у антикварницама	☐ ДА	☐ НЕ

Музички инструменти деле се на:

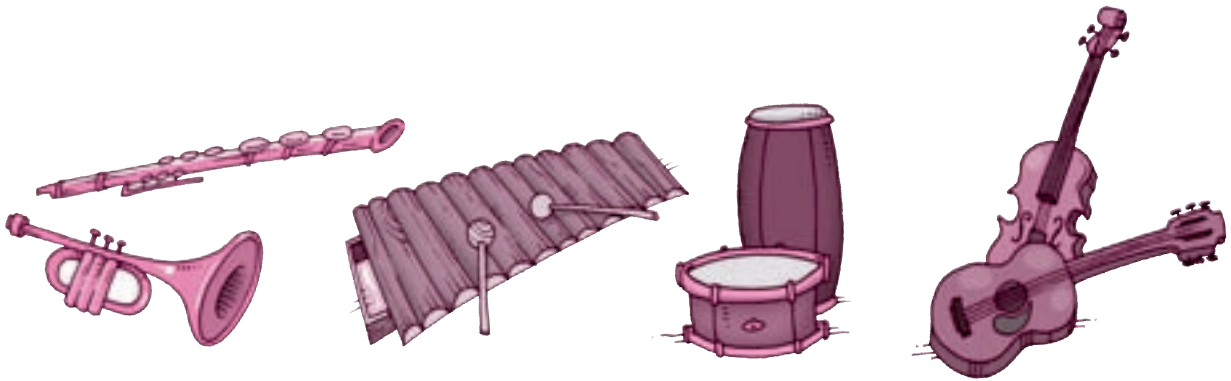
Удараљке – звук се производи ударањем. Ту спадају чинеле, звона, ксилофон...

Ударачке инструменте – звук се добија ударањем по затегнутој кожи или папиру. Овој групи припадају тимпан, бубањ, добош, даире...

Инструменте са жицама – звук се производи трзањем или превлачењем преко затегнутих жица. Ту спадају гитара, тамбура, виолина...

Дувачке инструменте – звук производи ваздух у цеви. У овој групи инструмената су флаута, кларинет, труба, рог...

1. Повежи линијом инструмент с врстом којој тај инструмент припада.

удараљке

ударачки
инструменти

инструменти
са жицама

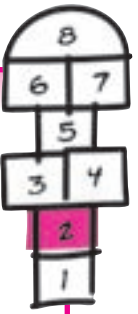
дувачки
инструменти

2. Једна реченица не припада овом тексту. Пронађи је и подвучи.

Кад ја свирам, море се заталаса од лепих нота и ритма што даје радост. Мора се веселе и играју најлепши валцер на свету. Рибе и морске звезде плешу у највећим дубинама. Рибе узимају ваздух преко шкрга. Док се сви у води играју, једино ја свирам најлепшу песму на свету.

3. Напиши речи са супротним значењем.

- лепо _____
- радост _____
- немају _____
- узимају _____

Кад пожелиш да се забавиш, изведи оглед **Филмске слике**.
Учиниће ти се да видиш птицу у кавезу.

ФИЛМСКЕ СЛИКЕ

Изрежи круг од картона.

На једној страни круга нацртај кавез, а на другој птицу.

С обе стране круга чиодом пробуши рупице и кроз њих провучи
конац.

Брзо окрећи круг.

Шта је све потребно за извођење овог огледа?

1. Написано је у тексту шта ти треба:
1. _____
 2. _____
 3. _____
2. Треба ти, а **није** написано у тексту:
1. _____
 2. _____
 3. _____
3. Заокружи оне речи које показују шта у овом огледу треба да урадиш.
- изрежи залепи сипај пробуши провучи

Ово је листа најпопуларнијих емисија за децу у прошлом месецу.
Емисије су наведене редом по популарности.

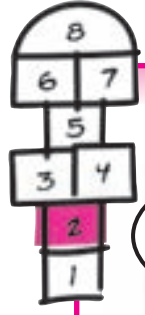
НАЈПОПУЛАРНИЈЕ ЕМИСИЈЕ

1. Музичка слагалица, квиз
2. Идемо даље, играни филм
3. Сунђер Боб, цртани филм
4. Фазони и форе, серија
5. Покемони, цртани филм
6. Пут за Ејвонли, серија
7. Симпсонови, цртани филм

4. Који цртани филм и која серија су били најпопуларнији?

цртани филм

серија

Мајо, хтео бих нешто да ти кажем...

Слушам, Петре!

Хм ... не могу овде...

То ти морам рећи насамо. Хајдемо тамо.

Овде нас нико не чује.

Добро, шта то имаш да ми кажеш?

Знаш ... ти се мени...

Ако је ово шала, онда је баш без везе!

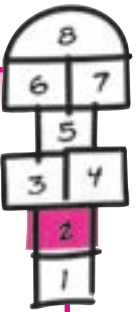
Али нисам...

Ђути!

И ... како је било?

Мишо, све сам упрскао ... шмрк...

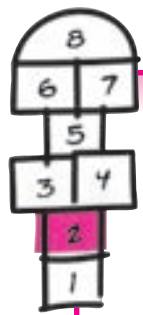

- 1.** Колико деце има у овом стрипу?

- 2.** Напиши имена ликова (деце) који говоре?

- 3.** Шта је дечак хтео да каже девојчици? Допуни реченицу.
Знаш, ти се мени _____.
- 4.** Зашто дечак није рекао оно што је хтео?
а) Није имао храбрости.
б) Изненада су се укључиле прскалице.
в) Девојчица није хтела да га слуша.
Заокружи слово испред тачног одговора.
- 5.** Зашто се девојчица наљутила?

- 6.** Смисли и напиши наслов за овај стрип. _____
- 7.** На крају стрипа дечак каже: „**Све сам упрскао...**“
Из те реченице можемо закључити:
а) да је дечаку шала успела јер је испрскао девојчицу
б) да му је криво, јер се десило оно што није желео
в) да је љут јер девојчица није прихватила његову шалу
Заокружи слово испред тачног одговора.
- 8.** Промени ред речи тако да добијеш реченицу из које сазнајемо шта је стрип.
прича је у стрип сликама

1. У сваки кружић поред текста упиши одговарајући број:
1 – обавештење 2 – честитка 3 – позивница 4 – порука

Ресторан **Печурка** вечерас неће радити због прославе Бубиног рођендана.

Цврчко,
Позивам те вечерас у ресторан **Печурка** на прославу мог рођендана.
Буба Бубица

Драга моја Бубице,
Желим ти срећан рођендан!
Твоја Пчелка

Бубице,
Купила сам ти балоне,
свећице и украсне траке.
Госпођа Гусеница

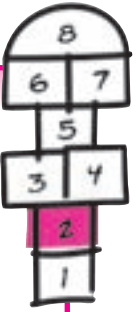
ГЛУМАЦ ПРЕД ОГЛЕДАЛОМ

Представљамо вам игру коју можете играти на прослави рођендана. У њој треба да покажете своје глумачке способности. Поделите се у парове. **Особа А** је глумац који прави различите покрете. **Особа Б** је огледало и понавља покрете глумца.

2. Шта сазнајемо из овог текста?

Из овог текста сазнајемо:	Заокружи ДА или НЕ	
циљ игре	ДА	НЕ
правила игре	ДА	НЕ
колико игра траје	ДА	НЕ
назив игре	ДА	НЕ
ко је победник у игри	ДА	НЕ

ВИНИ ПУ

У књизи о медведу званом Вини Пу и његовим пријатељима описан је и рођендан магарца Иара.

- Изгледаш тако тужно, Иаре.
- Тужан? Зашто бих био тужан? Данас ми је рођендан. Највеселији дан у години.
- Твој рођендан? – рекао је Пу врло изненађено.
- Дабоме. Зар не видиш? Погледај све поклоне које сам добио – рекао је Иар и махнуо ногом тамо-амо. – Свећице и ружичасти прелив.
- Поклони? – рекао је Пу сметено. – Рођендански колач? – додао је. – Где су?
- Зар их не видиш?!
- Не видим их – одговорио је Пу.
- Ни ја их не видим – рекао је Иар. – Шала на мој рачун – објаснио је и кисело се насмејао.

- 1. Заокружи три речи које су најважније да би се разумео овај одломак.

дан туга рођендан свећице шала рачун

- 2. Сисли и напиши други наслов за овај одломак. _____

- 3. Зашто Вини Пу не види поклоне и тарту?

- 4. Зашто се Иар **кисело насмејао**?

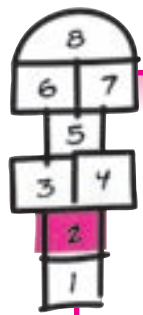
- а) Нису му се свидели поклони.
- б) Болела га је нога.
- в) Био је веома тужан.

Заокружи слово испред тачног одговора.

- 5. Попуни табелу као што је започето.

једнина	множина
поклон	
	свећице
колач	
	шале

1. Прочитај обавештење, а затим допуни плакат.

У Нишу ће се 27. фебруара одиграти кошаркашка утакмица између **Солитера** и **Жирафа**. Екипе ће играти у Хали спортова, а утакмица почиње у 20 часова. Цена улазнице је 200 динара. За децу до 12 година улаз је бесплатан.

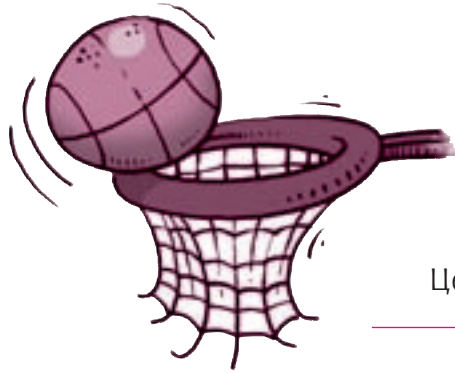
Хала спортова у _____

27. фебруар, почетак у часова

_____ утакмица

Солитер – _____

Улаз бесплатан за _____

Цена _____ дин.

На крају кошаркашког турнира табела изгледа овако:

Место	Екипа	Град	Број бодова
1.	Роде	Нови Сад	10
2.	Јаблан	Врање	9
3.	Жирафе	Вршац	8
4.	Солитер	Ниш	7
5.	Непобедиви	Београд	6

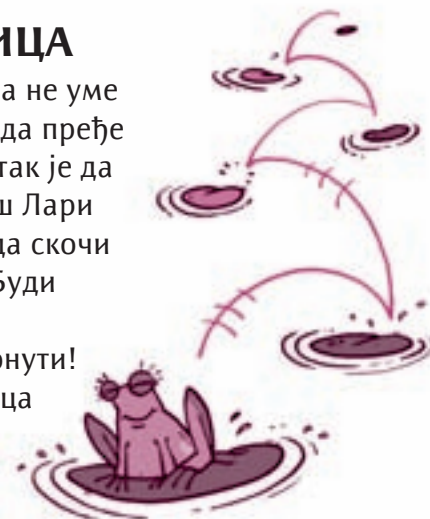

2. • Колико бодова је освојила екипа **Роде**? _____
- На ком месту је екипа која има 7 бодова? _____
- Из ког града је екипа која се налази на средини табеле? _____
- Како се зове екипа која је на последњем месту? _____

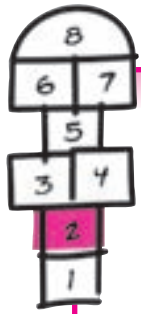

НЕОБИЧНА ЖАБИЦА

Лара је необична жабица ... она не уме да плива. Тврдоглава је и хоће да пређе на другу страну реке. Твој задатак је да јој у томе помогнеш. Показаћеш Лари на које листове локвања треба да скочи како би дошла до друге обале. Буди пажљив – један клик мишем на погрешан лист и жабица ће потонути! Ако је будеш добро водио, жабица ће те наградити на крају игре...

1. Подвуци у тексту две речи на основу којих знаш да је **Необична жабица** компјутерска игрица.
2. Подвуци име дечака који је у праву.
Влада: „Из текста сазнајемо који је задатак играча у овој игрици.“
Игор: „Из текста сазнајемо колико листова жабица треба да прескочи.“
Јован: „Из текста сазнајемо какву ће награду играч добити.“
3. Шта је главни циљ овог **текста**?
а) да опише необичну жабу
б) да награди играча на крају игре
в) да представи компјутерску игрицу
Заокружи слово испред тачног одговора.
4. Шта је циљ ове **игрице**?
а) да жабица пређе на другу обалу
б) да жабица научи да плива
в) да жабица научи да скаче
Заокружи слово испред тачног одговора.

ЦВРЧАК

• Часопис за децу • излази петком • цена 50 динара •

број 10

Редовне рубрике:

- Изуми и открића **4** стр.
- Из животињског царства **6** стр.
- Обичаји **7** стр.
- Спортске новости **11** стр.
- Огласи читалаца **14** стр.
- Читаоци питају **17** стр.

1. Цврчак излази:

- а) једном месечно
- б) једном недељно
- в) сваког дана

Заокружи слово испред тачног одговора.

2. На којој се страни налази рубрика у којој можеш да прочиташ следеће реченице? Упиши број стране, као што је започето.

Број стране	Реченица из Цврчка :
6	Пингвини могу да роне до четрдесет метара дубине.
	Молим Цврчка да ми одговори да ли шкољке умеју да пливају. Мића из Баната
	Један заљубљеник у пливање одлучио је да споји уживање и знање и изумео је необичан део пливачке опреме – пераја за руке.
	У многим земљама дете добија мали поклон за сваки млечни зуб који му испадне.

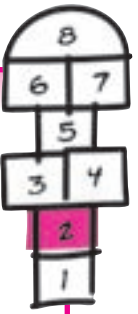
3. Повежи линијом новинара с његовим послом.

новинар

скупља новине

разноси новине

пише за новине

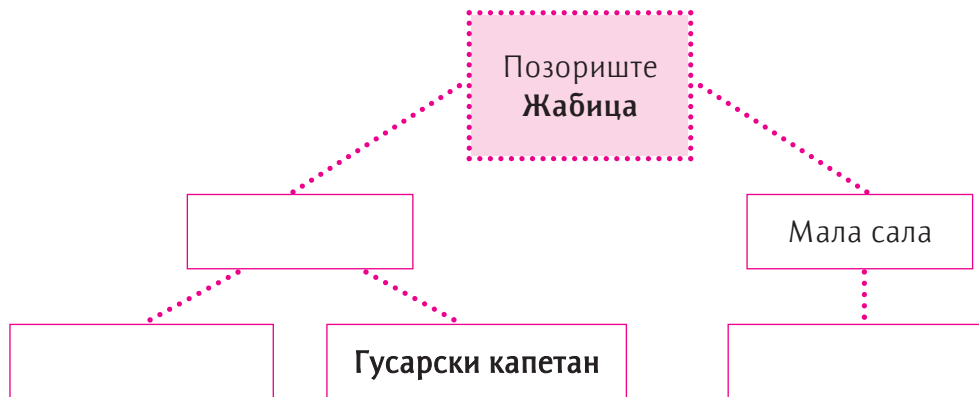
Прочитај текст.

Дечје позориште **Жабица** има велику и малу салу.

У великој се играју две представе: **Пинокио** и **Гусарски капетан**.

У малој сали на програму је **Црвенкапа**.

1. Користећи податке из текста, попуни празна поља тако да добијеш програм позоришта **Жабица**.

2. Повежи линијама ликове с речима које они изговарају.

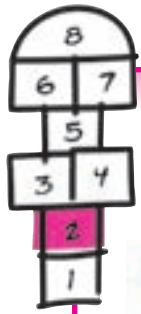
Ја сам отмицар с пуно мана,
украдох даму из њеног стана.

Ево ме, отмицару дама,
прогутаће те ускоро тама.

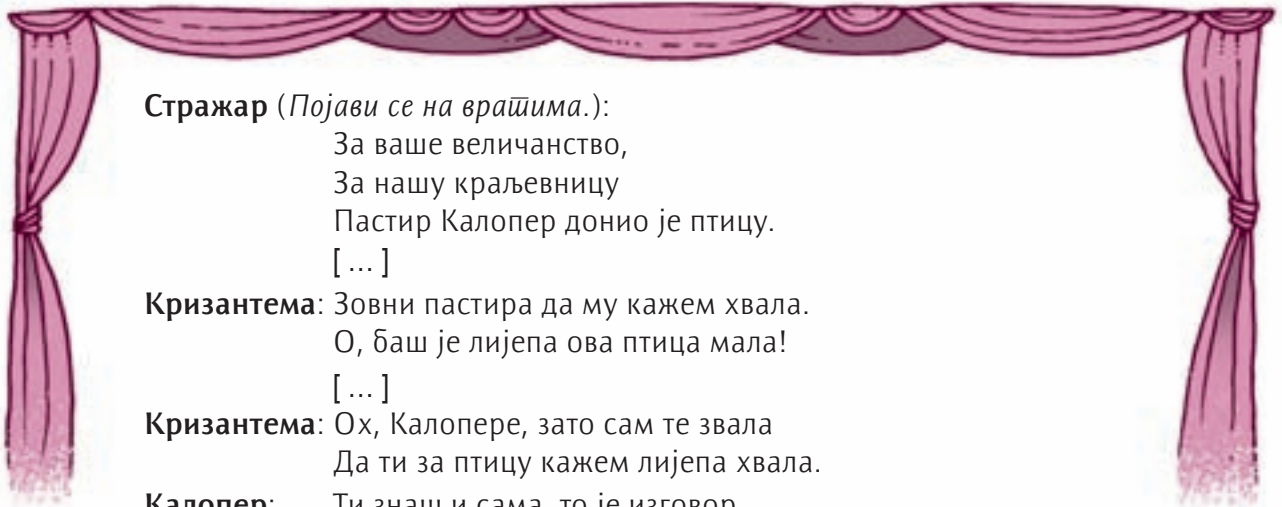
Треба ли да тражим
наочарима замену,
ил' он стварно
носи даму на рамену?

Јој, јој, јој,
упомоћ,
витеже мој!

Прочитај сцену из драмског текста **Плава боја снијега**.
Затим одговори на питања.

Стражар (*Појави се на вратицама.*):

За ваше величанство,
За нашу краљевницу
Пастир Калопер донио је птицу.
[...]

Кризантема: Зовни пастира да му кажем хвала.
О, баш је лијепа ова птица мала!
[...]

Кризантема: Ох, Калопере, зато сам те звала
Да ти за птицу кажем лијепа хвала.

Калопер: Ти знаш и сама, то је изговор,
Да могу ући код тебе у двор.

Кризантема: Знам, Калопере, то ми тако годи,
Али и сумња може да се роди.
Већ си ми донио читав птичји хор,
Па као шума одјекује двор.
Него, још нешто, зашто сам те звала!
Знаш, причувај се нашег генерала.
[...]
Избјегавај га. Буди на опрезу.
Изгледа ми да зна за нашу везу.

Калопер: Зна за нашу везу? Ух, то нам не ваља!
Па то би могло доћи и до краља.
[...]

Кризантема: Ох, тај Разбинос!
О, то је дивљак каквог нигдје нема.
Просто осјећам да зло неко спрема...

Стражар (*Зазвони и појави се.*):

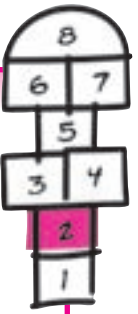
Нека опрости ваше величанство, жели
генерал Разбинос да уђе.

Кризантема: Баш је лудо да не може луђе!
Немој да кажеш тко је овдје био!
Генералу реци, ако буде хтио,
Нека дође сутра. Сад ме боли глава.
Или, још боље, реци отишла сам
Код свог оца краља Караслава!

(*Стражар оде.*)

Кризантема: Боље, сад иди! Не смијеш га срести. Кроз друга врата
ја ћу те спровести.

(*Оду.*)

1. Заокружи ликове који се у овој сцени појављују на позорници.
Стражар Разбинос Кризантема Караслав Калопер

2. Коме се обраћа стражар на почетку сцене? _____
(име лика)

3. Због чега Калопер поклања птичицу Кризантеми?
а) То је разлог да се поново сретну.
б) Хтео је да се упозна са Кризантемом.
в) Кризантема је то од њега тражила.

Заокружи слово испред тачног одговора.

4. Подвуци део текста из којег сазнајемо да је Калопер и раније поклањао птичице Кризантеми.

5. Шта објашњавају речи које су у тексту написане у заградама?
а) како глумац треба да изгледа
б) шта глумац треба да каже тихо
в) шта глумац треба да уради
г) коме се глумац обраћа

Заокружи слово испред тачног одговора.

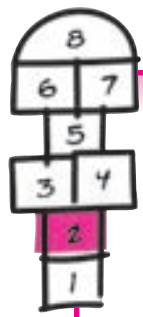
6. Које место представља позорница у овој сцени?
а) дворски парк
б) градски трг
в) собу у двору

Заокружи слово испред тачног одговора.

7. Заокружи лик који уноси птичицу на позорницу.
Кризантема Калопер Стражар

8. Ако је тврдња тачна, заокружи **Т**, а ако је нетачна, заокружи **Н**.

У овој сцени дошло је до сусрета између Калопера и Разбиноса.	Т	Н
Кризантема сумња да је Разбинос открио у кога је заљубљена.	Т	Н
У овој сцени дошло је до сусрета између Кризантеме и краља.	Т	Н
Калопер и Кризантема крију да се воле.	Т	Н

Позориште **Пан театар** представило је неке од својих представа.

1. ЦРВЕНКАПА

Ова представа је увек другачија јер мали гледаоци на сцени разговарају са Црвенкапом и сами одлучују какав ће бити крај приче.

2. УСПАВАНА ЛЕПОТИЦА

Премијера ове представе била је 18. 12. 2005. Представа на занимљив начин прати радњу истоимене бајке и намењена је деци од 7 до 12 година.

3. ГУСАРСКИ КАПЕТАН

На сцени нашег позоришта гусарски капетан тражи седмоглаво чудовиште... Препоручујемо ову представу јер је забавна и поучна.

1. Напиши како се зове позориште у којем се игра **Гусарски капетан**?

2. Напиши у којој представи осим глумаца учествују и гледаоци.

3. Каква је представа **Гусарски капетан**? Допуни реченицу речима из описа представе.

Представа је _____.

4. У сваки кружић упиши број представе из које је фотографија узета.

5. У ШКОЛИ

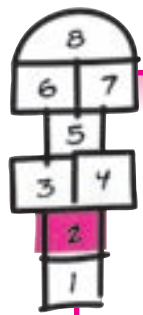
Учиш и сазнајеш:

- да су у речницима сакупљене многе речи
- како се састављају питања и пише дијалог
- да је у бајкама све могуће
- где можеш да нађеш мачка у чизмама
- да се у баснама животиње понашају као људи
- ко преде, а ништа не испреде
- ко цео дан хода, а никуда не иде
- ко је Ј. Ј. Змај, а ко је Драган Лукић
- како се пише адреса...

Кад све то научиш и сазнаш:

- идеш на рекреативну наставу
- прослављаш крај школске године...

1. Повежи линијом именицу и реч која је описује.

торбе	последња	домаћи	школско
	зидне	звоно	
клуба	школске	новине	задатак

2. Повежи линијом речи које имају исто значење, као што је започето. У левој колони једна реч је вишак.

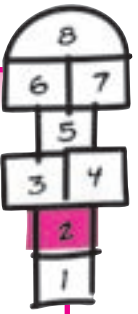
дембелисати	не радити ништа
кочперити се	смирити се
допадати се	правити се важан
скрасити се	

3. Допуни реченице. Изабери по једну од понуђених речи.

славуј гавран детлић рис папагај

- Шарен је као детлић.
- Црн је као _____.
- Прича као _____.
- Пева као _____.
- Љут је као _____.

1. Разговарају Борис и Милена. Знамо шта Милена одговара, али не знамо Борисова питања. Смисли их и напиши.

Борис:

Хоћеш ли напоље?

_____?

_____?

_____?

Милена:

Не могу, радим домаћи.

Није тежак.

Чим завршим.

Можемо на игралиште.

2. На свакој линији допиши још по једну реченицу, као што је започето.

Тишина! Престаните да разговарате.

Извините! _____

Браво! _____

Честитам! _____

3. Јелена се вратила из школе. О чему разговарају Јелена и њен тата? Замисли тај разговор и запиши га.

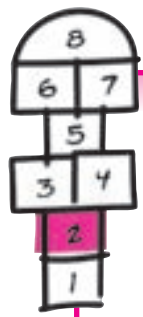
Тата: „Како је било у школи?“

Јелена: „_____.“

Тата: „_____?“

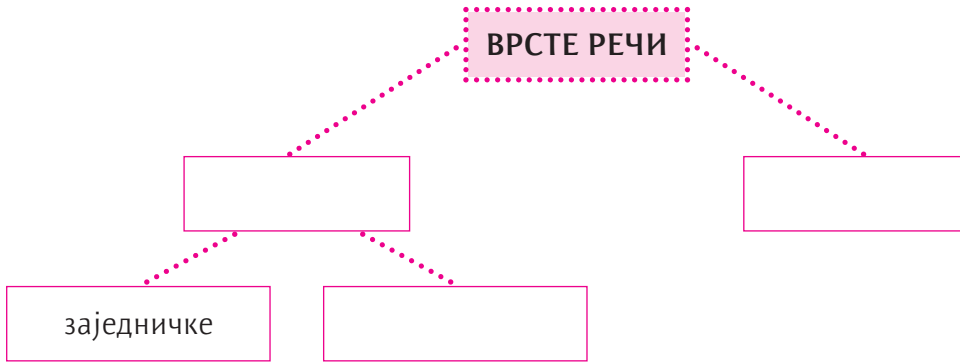
Јелена: „_____.“

1. Прочитај текст и попуни празна поља.

Именице и глаголи су врсте речи. Именице се деле на заједничке и властите.

2. Прочитај реченице, а затим попуни табелу. Ми смо започели, ти настави.

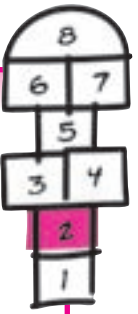
- Девојка је чекала принца на белом коњу.
- У кући од чоколаде живела је вештица.
- Ружно паче је сањало да постане диван лабуд.
- Принцеза је одлетела на чаробном ћилиму.

речи које именују бића и ствари	речи које именују шта неко ради	речи које именују какво је нешто
девојка принц	је чекала	бели

3. Напиши правилно реченице:

волим да идемушколу јерунојимам много другара

више волим да се играм него да радим домаћи задатак

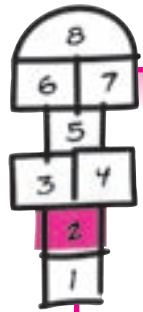
1. Патуљци су Снежани причали о бајкама. Три патуљка су погрешила. Прецртај бројеве тих патуљака.

2. У кружиће испред реченица упиши бројеве од 1 до 5, тако да добијеш причу. Један број је већ уписан.

- Воденичарев син се оженио принцезом и срећно су живели.
- 3 Мачак је био необичан, умео је да говори и знао је многе вештине.
- Био једном један сиромашан воденичар, који је имао три сина.
- Најстаријем сину је оставио воденицу, средњем магарца, а најмлађем мачка.
- Мачак је обећао господару да ће му помоћи да пронађе срећу.

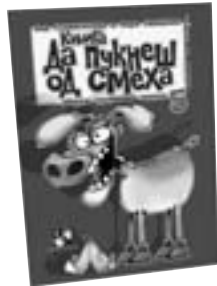
1. Повежи линијом књигу и текст који се на њу односи.

Прича о двојици превараната и једном цару који је волео да се лепо облачи.

Избор најбољих драмских текстова намењених малим глумцима.

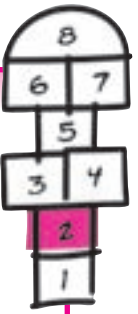
Приче у којима се животиње понашају као људи.

Књига шала која ће обрадовати, развеселити и насмејати свако дете.

2. У сваки кружић упиши одговарајући број.

- Био један цар и имао сина.
- На златну јабуку слетело је пауница.
- Да ли знате бајку о Снежани и патуљака?
- Вук је одувао кућу у којој су живела прасета.
- Змај је одлетео иза седам гора и мора.
- Мали кројач је једним ударцем убио мува.

1. Поред сваке реченице заокружи шта је **могуће**, а шта **немогуће** у стварности.

У царевој башти расла је златна јабука.	могуће	немогуће
Девојка се претвори у птицу и одлети.	могуће	немогуће
Кад ујутру сване, најмлађи син пође на пут.	могуће	немогуће
Змај је чекао принца у свом дворцу.	могуће	немогуће
Био један цар, па имао три сина.	могуће	немогуће

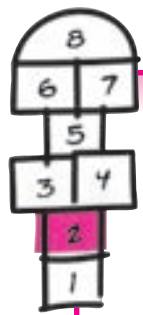
2. Направи **Мали речник бајки** тако што ћеш објаснити шта значе ове речи:

- АЖДАЈА, _____
- БАЈКА, _____
- ВЕШТИЦА, _____
- ГОРА, велика планина; у бајкама јунаци често живе иза седам гора

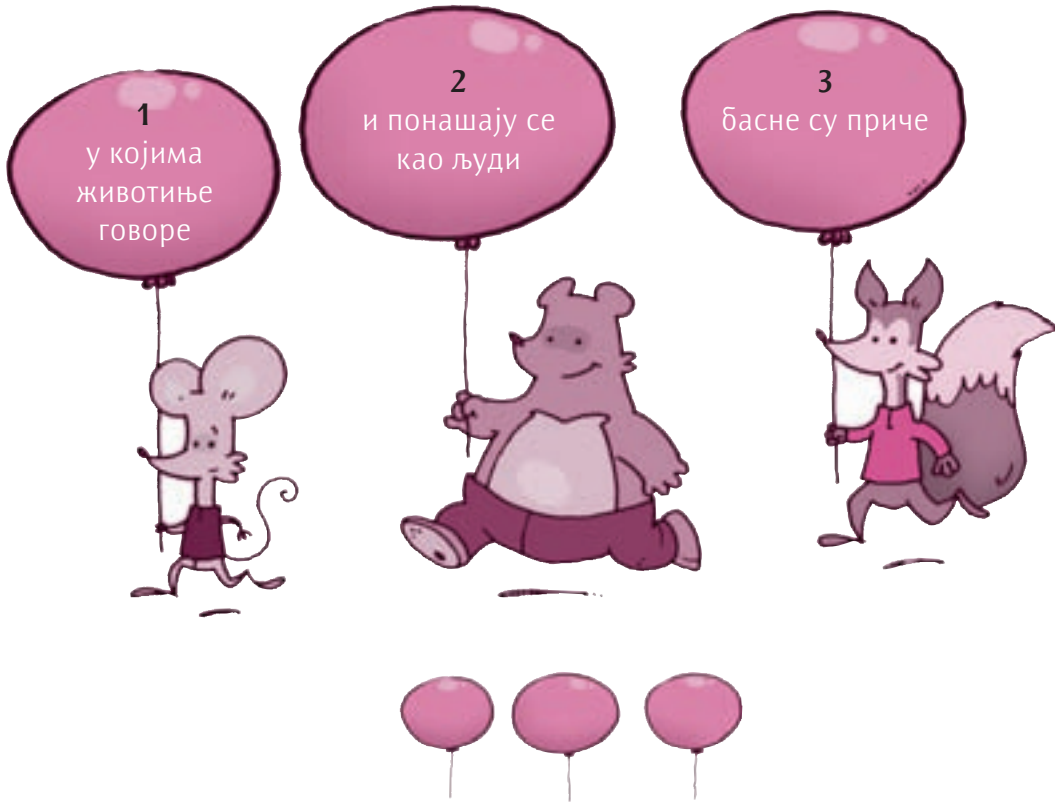
3. Сигурно си чуо/чула за змајеве. Напиши три реченице о змају који се зове Пламенко. Треба да сазнамо шта он ради, где живи и какав је.

4. Напиши како се Пламенко презива. _____

1. Поређај бројеве балона правим редоследом, тако да добијеш реченицу о баснама.

2. Напиши какве особине имају ове животиње у баснама.

- Сова је _____.
- Зећ је _____.
- Магарац је _____.
- Лисица је _____.

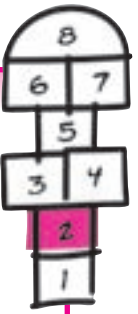
Следећа реченица је узета из једне басне.

У том часу врати се петао и упита кокошке куда су кренуле.

3. Из ког дела басне је ова реченица?

- а) с почетка басне
- б) из средине басне
- в) с краја басне

Заокружи слово испред тачног одговора.

1. Заокружи три речи које се односе на пословицу.

- прича
- мудра
- песма
- шаљива
- кратка
- изрека
- дугачка

2. Заокружи број испод детета које **није изговорило** пословицу.

Риба риби гризе реп.

Пријатељ се у невољи познаје.

Једна лапа не чини пролеће.

Здравље је највеће богатство.

1

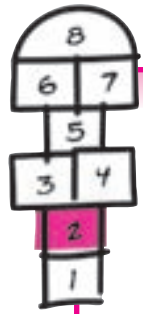
2

3

4

3. Шта значи пословица **Слога кућу гради, а неслога разграђује?**

- а) Вредни људи кућу граде, а лењи је руше.
 - б) Неко хоће да гради кућу, а неко неће.
 - в) Кад се људи договоре, посао ће успети.
 - г) Кад направиш кућу, она ти се сруши.
- Заокружи слово испред тачног одговора.

1. У сваки кружић упиши одговарајући број:
 1 – загонетка 2 – разбрајалица 3 – брзалица 4 – пословица

- Ко рано рани, две среће граби.
 Ко цео дан хода, а никуда не иде?
 На врх брда врба мрда.
 Ен ден дину саварака тину...

На шљиви гнездо,
 У гнезду јаје,
 У јају беланце,
 У беланцу жуманце,
 У жуманцу пише ИШ
 – ти жмуриш.

2. Заокружи слово испред низа који одговара тексту.

- а) шљива, гнездо, жуманце, беланце, ИШ
 б) гнездо, шљива, жуманце, беланце, ИШ
 в) шљива, гнездо, беланце, жуманце, ИШ

3. Повежи загонетку с њеним решењем.

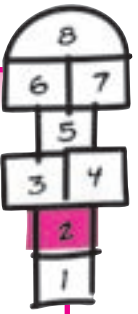
Преде, а ништа
 не испреде.

Друге зове,
 себе не чује.

Има главу
 и једну ногу.

Највише зна,
 најмање говори.

Разговарају два друга:

Перица: Каква ти је то књига?

Јовица: Нашао сам је у парку, па је носим власнику.

Перица: Откуд знаш чија је?

Јовица: Па пише на корицама ДРАГАН ЛУКИЋ!

1. Чије се име налази на корицама књиге?

- а) име власника књиге коју је Јовица нашао
- б) име дечака који је књигу нашао
- в) име писца књиге коју је Јовица нашао

Заокружи слово испред тачног одговора.

2. Прочитај текст у којем недостаје једна реченица.

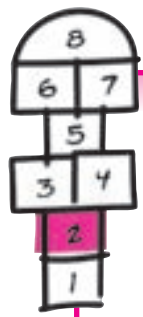
Наш чувени песник Јован Јовановић Змај
био је оснивач многих листова за децу.

???

Лист **Змај** је био један од најчитанијих дечјих листова.

Заокружи слово испред реченице која недостаје.

- а) Он је основао и лист **Змај**, по којем је добио надимак.
- б) Јован Јовановић Змај је један од наших најпознатијих песника.
- в) Лист **Змај** је имао много читалаца.

ПОСЛЕДЊЕ ПИТАЊЕ

Шта ћемо радити са торбама
на крају школске године?

Бацићемо их сви увис.

Па онда?

Онда још једном.

И онда?

Онда ћемо их ухватити у руке
и заборавити све ђачке муке.

1. Шта су **ђачке муке**? _____
2. Како се осећају деца у овој песми? _____
3. Зашто се ова песма зове **Последње питање**?
 - а) Зато што је крај школске године.
 - б) Зато што су учитељи потрошили сва питања.
 - в) Зато што ђачке стално нешто питају.Заокружи слово испред тачног одговора.

Након последњег часа у школи дошли су ти другови и другарице.
Можете сами да направите лимунаду с медом.
Прочитајте рецепт:

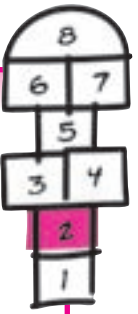
Лимун исеци напола и исцеди сок.

Сок сипај у бокал и додај мед.

???

Стави сок у фрижидер да се охлади.

4. Заокружи слово испред реченице која недостаје у рецепту.
 - а) У бокал додај воду и добро промешај.
 - б) У бокал убаци коцку леда и сипај сок.
 - в) У бокал додај лимунов сок и промућкај.
 - г) У бокал са соком додај мед и промешај.

1. Прочитај текст и подвучи реченицу у којој су описане природне лепоте Златибора.

Златибор је планина у срцу Србије. Налази се на половини пута између Београда и црногорског приморја.

Ова планина је позната по боровим шумама, бујним пашњацима, цветним ливадама и бистрим потоцима.

Због природних лепота многобројни гости радо посећују Златибор. На Златибору је увек и много ђака, који ту долазе на рекреативну наставу.

2. Уна, Никола, Вук и Урош отишли су на рекреативну наставу на Златибор.

Прочитај реченице које они изговарају:

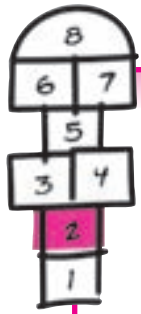
1. Уна: „Уживам у соби с погледом на језеро.“
2. Никола: „Веслам према обали.“
3. Вук: „Ево ме у продавници спортске опреме.“
4. Урош: „Молим Вас, четири карте до Ужица.“

На мапи означи:

- бројем 2 место на ком се налази Никола
- бројем 3 место на ком се налази Вук
- бројем 4 место на ком се налази Урош.
- Место на ком се налази Уна означили смо бројем 1.

ЗЛАТИБОР

1. Прочитај део јеловника из дечјег одмаралишта на Златибору и одговори на питања.

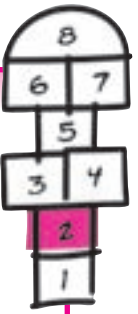
	Напитак	Доручак	Ужина	Ручак
Понедељак	чај с медом	виршла у кифли, јогурт	јабука	чорба, макароне с јајима
Уторак	сок од брескве	намаз од шунке и сира, хлеб, салата	колач од гриза	боранија, пилеће печење, салата и хлеб
Среда	лимунада	кајгана, хлеб, салата	бресква	чорба, риба, кромпир, хлеб
Четвртак	сок од јабуке	качамак са сиром	сутлијаш	купус с месом, проја
Петак	чај с медом	намаз од шунке и сира, хлеб, салата	крофне са џемом	супа, мусака, хлеб, павлака

- Којим данима се за ужину добија воће? _____
- Ког дана деца за ручак имају купус с месом и проју? _____
- Шта је за доручак у четвртак? _____
- Ако је на јеловнику за ужину сутлијаш, који напиток ће бити послужен следећег дана? _____

2. Пронађи и подвучи реченицу која не припада овом упутству.

УПУТСТВО ЗА СПРАВЉАЊЕ ЗЛАТИБОРСКОГ ЧАЈА

Кесицу с листићима златиборског чаја ставити у посуду, прелити врелом водом и поклопити. После десет минута извадити кесицу. Чај засладити по потреби. Листићи чаја суше се на сунцу.

1. Јави се својима овом разгледницом. Напиши пуну адресу.

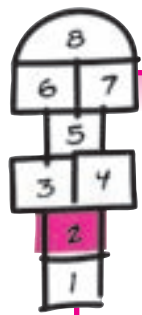

2. Напиши на разгледници како проводите дане на Златибору.

3. Пошаљи поруку мобилним телефоном другу или другарици. Напиши му/јој поруку о свом повратку. Она треба да садржи до 5 речи.

ТЕСТ СА МЕЂУНАРОДНОГ ИСПИТИВАЊА ЧИТАЛАЧКЕ СПОСОБНОСТИ – PIRLS

Овај последњи радни лист мало је другачији од осталих. У њему ћеш наћи лепу причу о деци која су спасавала животиње. То је прича коју су твоји вршњаци широм света читали, а затим и одговарали на питања у вези с њом.

Сада је на тебе ред. Ако пажљиво прочиташ причу, неће ти бити тешко да одговориш на питања.

НОЋИ МОРСКИХ ПАПАГАЈА

Брус Макмилан

Сваке године црно-беле птице наранџастих кљунова посећују исландско острво Хајми. Те птице се називају морски папагаји. Познате су као „морски клонови“ због сјајних кљунова и незграпних покрета. Морски папагаји су несрећни при половању и слепању јер имају здепаста шела и крајка крила.

Хала живи на острву Хајми. Свакодневно осматра небо. И док је посматрала с врха литице која се надноси над морем, угледала је првог морског папагаја те сезоне.

Хала шапуће „Ланди“, што на исландском значи „морски папагај“.

Ускоро је небо ишарано мрлицама морских папагаја – они су свуда. После зиме проведене на мору враћају се на Халино острво и на оближња ненастањена острва да положе јаја и одгаје младе.

Из године у годину ови „морски клонови“ враћају се у исте рупе у стенама. То је једино доба године када долазе на обалу.

Хала и њени пријатељи пењу се на стене да би посматрали птице. Виде парове како тапкају заједно, спојених кљунова. Већ знају да ће сваки пар ускоро положити јаје у дубоку рупу у стени. Када се птићи буду излегли, родитељи ће им доносити рибу и хранити их. Свако птиче ће израсти у младог папагаја. Ноћи морских папагаја наступају када младе птице крећу на свој први лет. И мада су те ноћи још недељама далеко, Хала се већ увелико припрема за њих скупљајући картонске кутије.

Читавог дугог лета одрасли морски папагаји лове рибу и негују своје младе. До августа цветови покривају рупе у стенама. Када је цвеће

у пуном цвату, Хала зна да се чекање на ноћи морских папагаја ближи крају.

Скривени у рупама у стенама, птићи су израсли у младе птице. Сада је тренутак да Хала и њени пријатељи изваде кутије и бакље припремљене за ноћ морских папагаја. Од вечерас па у наредне две недеље морски папагаји ће се отискивати на море да тамо проведу зиму.

У тами ноћи млади морски папагаји напуштају своје рупе и крећу на први лет. Кратак је пут од високих стена до воде, који они прелазе лепршајући крилима. Већина птица спусти се до воде сигурно. Али неке збуне сеоска светла – можда помисле да су светла месечеви зраци који се одражавају у води. Зато се сваке ноћи на стотине младих морских папагаја сруши на земљу у селу. Неспособни да полете с равнотла, они трче околу и покушавају да се сакрију.

Хала и њени другари проводиће сваку ноћ у трагању за залуталим младим морским папагајима који нису успели да се домогну воде. Али за њима ће се у потрагу дати и сеоски пси и мачке. А чак и ако их се не докопају пси и мачке, могу их прегазити аутомобили или камиони. Деца зато морају прва пронаћи залутале птице. Све до десет увече улице Хајмија су живе и пуне деце која тумарају тамо-амо.

Хала и њени пријатељи пуном паром спасавају младе папагаје. Наоружани бакљама, они шетају кроз село у потрази за неосветљеним местима. Када угледају морског папагаја, трче за њим, хватају га и пажљиво смештају у картонску кутију.

Током те две недеље сва деца на Хајмију спавају више преко дана да би увече могла дуже да остану будна. Она спасавају хиљаде морских папагаја.

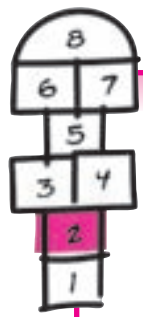
Сваке ноћи Хала и њени пријатељи носе спасене морске папагаје својим кућама. Следећег дана, с кутијама пуним птица, деца се спуштају до плаже.

Време је да се морски папагаји ослободе. Хала ослобађа првог. Држи га неко време у рукама да би се он навикао да лепрша крилима. Затим, држећи папагаја и даље чврсто у

рукама, она га заљуља у ваздуху и пусти изнад воде. Папагај лепрша крилима и после кратког лета спушта се безбедно на воду.

Дан за даном Халини папагаји отпловљавају, све док њиховим ноћима те године не дође крај. Док посматра последње младунце и одрасле птице како одлазе на море, на ком ће провести зиму, Хала се опрашта с њима до следећег пролећа.

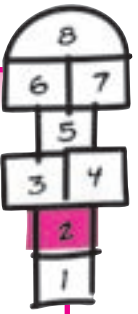
Жели им срећан пут док им довикује: „До виђења! До виђења!”

Заокружи слово испред тачног одговора.

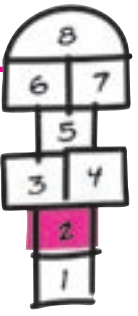
1. Зашто су морски папагаји неспретни при полетању и слетању?
 - а) Зато што живе у земљи леда.
 - б) Зато што готово никада не долазе до обале.
 - в) Зато што много времена проводе на стенама.
 - г) Зато што имају здепасто тело и кратке ноге.
2. Где морски папагаји проводе зиму?
 - а) У стенама.
 - б) На плажи.
 - в) На мору.
 - г) На леду.
3. Зашто морски папагаји долазе на острво?
 - а) да би их људи спасли
 - б) да потраже храну
 - в) да положе јаја
 - г) да науче да лете
4. На основу чега Хала зна да ће млади морски папагаји ускоро полетети?
 - а) Зато што им родитељи доносе рибу.
 - б) Зато што су цветови у пуном цвату.
 - в) Зато што се птићи скривају.
 - г) Зато што лето управо почиње.
5. Шта се дешава за време ноћи морских папагаја?
 - а) Парови морских папагаја тапкају спојених кљунова.
 - б) Млади морски папагаји крећу на свој први лет.
 - в) Птићи морских папагаја се легу из јаја.
 - г) Млади морски папагаји долазе с мора на обалу.
6. Шта би људи у селу могли да ураде да би спречили младе морске папагаје да грешком слећу на земљу?
 - а) Могу да угасе светла.
 - б) Могу да припреме картонске кутије.
 - в) Могу да задрже мачке и псе у кућама.
 - г) Могу да бакљама осветле небо.

У задацима 7 и 8 треба да објасниш како Хала спасава младе морске папагаје.

7. Објасни како Хала користи бакљу за спасавање морских папагаја.
- _____
- _____
8. Објасни како Хала користи картонску кутију за спасавање морских папагаја.
- _____
- _____
9. Која је, према тексту, опасност с којом се суочавају млади морски папагаји?
- а) Могу да се удаве у води при слетању.
- б) Могу да се изгубе у рупама у стенама.
- в) Може се десити да им родитељи не донесу довољно рибе.
- г) Могу да их прегазе аутомобили и камиони.
10. Зашто деца могу да ослобађају младе морске папагаје само на дневном светлу? За објашњење употреби информације које се налазе у тексту.
- _____
- _____
11. Шта млади морски папагаји раде пошто их Хала и њени другари ослободе?
- а) Шетају плажом.
- б) Полећу са стена.
- в) Сакривају се у селу.
- г) Пливају у мору.
12. Напиши која би два различита осећања Хала могла да има пошто ослободи младе морске папагаје. Објасни свако осећање.
1. _____
- _____
2. _____
- _____
13. Да ли би волео/волела да спасаваш младе морске папагаје с Халом и њеним пријатељима? Нека ти прочитани текст помогне у објашњавању.
- _____
- _____

О РЕШЕЊИМА

Посебан део ове збирке чине РЕШЕЊА. Радни листови су пресликани да би се ученик лакше снашао, с том разликом што се поред сваког захтева, осим ознаке његове тежине, односно нивоа, налази и опис знања и умећа које се тим захтевом испитује.

Захваљујући томе, ученик и његов родитељ моћи ће да провере у којој је мери овладано знањем и траженим вештинама.

Који одговор признати као тачан одговор?

У РЕШЕЊИМА су тачни одговори дати на начин који је наведен и у инструкцији – да се нешто нацрта, заокружи, подвуче, повеже, препише. Међутим, учеников одговор може на одређен начин да одступи од одговора наведеног у решењу, на пример:

- ученик није одговорио на тражени начин (текст је подвукао, а требало је да га препише, заокружио је текст, а требало је да га прецрта)
- дао је другачији одговор од наведеног, али тачан и смислен
- учеников одговор није написан потпуном реченицом, већ једном речју или синтагмом, али је тачан и директан одговор на постављено питање.

У свим тим случајевима одговоре ученика треба прихватити као тачне.

Кроз задатке у којима се од ученика тражи да напише шта мисли о поступку неког јунака или о ставу писца, односно аутора текста, и да образложи зашто тако мисли, вежба се вештина да се формулише и аргументује сопствени став. Код оваквих питања не оцењује се садржај учениковог одговора. Важно је да учитељ поштује мишљење и став детета и да покаже да уважава његов покушај да искаже и образложи свој став. Прецизније речено, нетачан одговор је само онај одговор у коме нема учениковог става или образложења тог става.

При процењивању тачности, односно нетачности одговора, учитељ стално треба да има на уму то да се једним захтевом испитује само једна способност. На тај начин и учитељ, и ученик, и родитељ могу да виде у чему је дете добро, а у чему је слабије. На пример, ако се тражи проналажење одређене информације, уочавање неких односа у тексту или извођење закључака и ако ученик тачно одговори, али у одговору направи језичке и правописне грешке, онда се због непознавања и непоштовања правописних правила не сме умањити вредност његовог одговора.

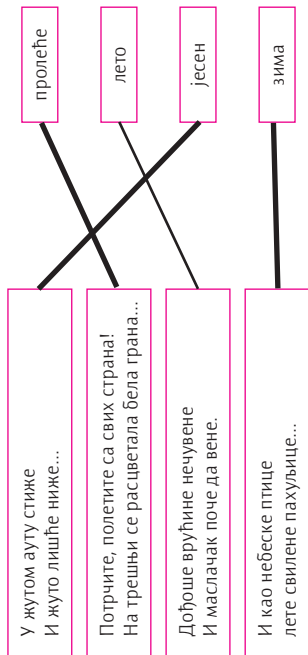
Решења нису праћена бодовањем које би аутоматски водило ка одређеној оцени јер између нивоа знања, на једној страни, и оцене, на другој, не стоји знак једнакости. Циљ аутора је био да Збирка служи провери квалитета ученичких постигнућа, а не вредновању постигнућа у категорији школских оцена. Ипак, према процени могућности одељења у целини, као и појединих ученика, учитељи могу сами да одреде број поена потребних за одређену оцену, при чему би требало да воде рачуна о нивоу на којем се одређени задатак налази, односно о тежини захтева у задатку.

1

Умеш да пронађеш одлике годишњег доба у стиховима.

1. Повежи линијом стихове и одговарајућа годишња доба.

Умеш да изведеш закључке у вези са текстом на основу онога што знаш о природи и свету око себе.

2. Подвуци **три сигурна доказа** за то да се ближи јесен.

Почела је нова школска година.
Напољу пада киша.
Лишће жути и опада.
Птице одлазе у топлије крајеве.
Људи купују нову одећу.

Умеш да изведеш закључке у вези са текстом на основу онога што знаш о природи и свету око себе.

3. Заокружи бројеве испред деце чије су тврдње тачне.

1. У јесен сваког дана пада киша.

2. Лето је најтоплије годишње доба.

3. Зиму воле сви људи.

4. У пролеће се природа буди.

8

2

ЈЕСЕЊА ПЕСМА

Све је пошло стрмоглавце
За птице и цвеће
Кад је сунце одустало
На кров да нам слеће.
Као да је жуто љуто,
Као да нас неће.

Умеш да одредиш тему (главни мотив) текста и кад није директно исказана.

1. О чему нам говоре ови стихови?

- а) Сунчаних дана је све мање.
 б) Птицама и цвећу је сунце досадило.
 в) Кровови зграда су заклонили сунце.
 Заокружи слово испред тачног одговора.

Умеш да одредиш значење одређене речи у тексту.

2. Која реч може да замени реч **стрмоглавце**?

- а) наопако
 б) изненада
 в) неочекивано
 Заокружи слово испред тачног одговора.

Умеш да одредиш којим редом је песник распоредио строфе у песми.
Разумеш шта се прво радило, шта друго, а шта треће.

3. У кружиће упиши бројеве од 1 до 3, тако да редослед строфа одговара догађајима у песми **Припремање парадајза за зиму**.

2. Парадајз су вредно преносили, мували, спремали га, цедили, а затим га кували.

1. Топ'ко је парадајза нашло се у пољима да су га допремили у четворим колима!

3. Скуваним парадајзом јако су се дичили, сви су срећни, румени, на парадајз личили.

9

3

Разумеш шта је описано (главни мотив) у наведеним стиховима.

1. Прочитај строфе из три песме.

Кроз пољане травне
Повија се река,
Огледа се небо
И гора далека.

2.

Нестрпљење
Већ ме стеже,
Хајде почни
Једном, снеже.

3.

Ове лепе дарове
Јесен нам је дала.
Драга наша јесени,
Од срца ти хвала.

Ако је тврдња тачна, заокружи Т, а ако није, заокружи Н.

Тврдња:

У све три строфе описана је природа.	Т	Н
У првој строфи описана је зима.	Т	Н
У другој строфи песник каже да жели да падне снег.	Т	Н
У трећој строфи песник набраја јесење плодове.	Т	Н

Разумеш шта нам песник овим стиховима поручује; разумеш идеју песме.

Прочитај стихове из песме **Ако желиш да те прати срећа**.

Ако желиш да те прати срећа
буди чешиће у друштву дрвећа.

Кад изгубиш упорност и вољу
састани се са сунцем у пољу.

2. У овим стиховима песник:

- а) описује један сунчан дан у пољу
б) позива да се дружимо с природом
в) говори о томе како да чувамо природу
- Заокружи слово испред тачног одговора.

10

4

О НАРЦИСУ

Нарцис је биљка висока од 20 до 40 центиметара. Има уске листове, чија је дужина приближно иста као и висина биљке. Расте по влажним ливадама, у баштама и парковима. Има беле или жуће цветове пријатног мириса. Веома је леп, али и отрован. Код нас се често гаји као украсна биљка.

Умеш у тексту да пронађеш информације у вези с његовом садржином.

1. Из текста сазнајемо да је нарцис:

- а) лековит цвет пријатног мириса
б) отрован цвет пријатног мириса
в) пољски цвет без мириса

Заокружи слово испред тачног одговора.

Умеш у тексту да пронађеш информације у вези с његовом садржином.

2. Попуни табелу као што је започето.

назив биљке	нарцис
дужина листа	20 до 40 см
где биљка расте	по (влажним) ливадама, у баштама и парковима
боја цвета	бела или жута
за што се гаји	као украсна биљка

Препознајеш врсту текста према његовој садржини и знаш у којој књизи можеш да га нађеш.

3. Заокружи књигу у којој можеш да прочиташ текст **О нарцису**.

11

СУНЧАНА ПЕСМА

Сунце је велико златно око
Које са неба на нас гледа.
У подне узлети као соко,
Изијутра изађе, увече седа.

Умеш да повежеш текст и цртеж.

1. Која слика одговара трећем стиху у песми?
Заокружи слово испод те слике.

A

B

C

МРАК

Мислио би човек,
Кад погледа мрак,
Да је страшно моћан,
Да је силно јак.

То би било наопако —
Ал, на срећу, није тако:
Свећицу зажечи,
Мрак од тебе бежи.

Препознајеш делове песме — стих и строфу.

2. Напиши колико стихова и строфа има у песми.
(Тачно је и ако је
Осам стихова и две строфе.)

Препознајеш делове песме — наслов.

3. Заокружи наслов песме. **МРАК**

Разумеш идеју песме.

4. Чиме је свећица отерала мрак?

- а) топлотом
б) храброшћу
в) ветлошћу

Заокружи слово испред тачног одговора.

ПЉУС, ПЉУС

Када киша пљуском пљушти
Пљус, пљус Жућу чува кућица
Хладно је, а ветар шушти Вау, вау
Шу, шу Крај огњишта мачкица
У кући је девојчица Мијау, мијау
У гнездашћу птичица А мој жабац лепотан
Ћију, ћију Под печурком нашб стан
Кре, кре Кре, кре

Умеш да наведеш кога је песник поменуо у песми.

1. Напиши ко су ликови у овој песми.
девојчица, птичица, жућа, мачкица, жабац (Не мора овим редом.)

Умеш у песми да пронађеш податке о ликовима.

2. Где се ко сакрио од кише?

Ако је тврдња тачна, заокружи Т, а ако није, заокружи Н.

Тврдња:

Девојчица је у кући.	☒ Т	☐ Н
Жућа је крај огњишта.	☐ Т	☒ Н
Жабца је у бари.	☐ Т	☒ Н
Птица је у гнезду.	☒ Т	☐ Н

Умеш да одредиш лик на основу места на ком тај лик живи.

3. Ко се у песми зове Жућа? **пас**

Умеш да препознаш умањенице у тексту.

4. Подвучи у песми четири речи које означавају нешто умањено.
гнездашће, птичица, кућица, мачкица

Знаш речи које се односе на појаве у природи.

5. Ветар у овој песми шушти. Напиши шта још ветар може да ради.
**дува, фијуче, звижди, носи, брише... (Довољна је једна реч,
али је још боље ако је написано више речи.)**

Умеш правилно да напишеш речи.

6. У следећој реченици три речи су написане неправилно.
Пронађи их, а затим их напиши правилно.

У овој песми описана је жаба која кекреће, птичица која цркауће
и мачка која мајуче.
крекеће цркауће мјауче (мијауче)

7

Када ветар дува, он узбурка воду и ствара мање или веће таласе. У случају врло јаког ветра, таласи могу да буду високи и до 20 метара. Морска површина никада није потпуно мирна. Увек негде далеко дувају ветрови, па се преко бескрајне пучине таласи преносе даље.

Разумеш текст и умеш у њему да пронађеш најважније речи (за тему текста).

1. Препиши две кључне (најважније) речи из овог текста: таласи или море _____ ветар

У реке, језера и мора изливају се прљаве отровне воде из фабрика и великих градских канализација. Зато сад у целом свету научници и паметни људи захтевају да свака фабрика има филтере који ће задржавати отрове. Такође, научници захтевају да се све прљаве воде пропусте кроз пречистаче, па да се тек онда пусте у реке, језера и мора.

Умеш да пронађеш информације (податке) у тексту у вези с његовом садржином.

2. Шта сазнајемо из овог текста?

Из овог текста сазнајемо:	Заокружи ДА или НЕ
ко су загађивачи река, језера и мора	☒ ДА ☐ НЕ
где се изливају прљаве и отровне воде	☒ ДА ☐ НЕ
како може да се спречи загађивање река, језера и мора	☒ ДА ☐ НЕ
како филтери задржавају отрове	☐ ДА ☒ НЕ

Разумеш значење речи у тексту; умеш да пронађеш реч са истим значењем.

3. Од понуђених речи заокружи ону која има исто значење као и подвучена реч у реченици. Настави као што је започето.

Даћа плови морем.	чамац ☒ брод ☐ подморница
Ветар јако дува.	☒ снажно ☐ стално ☐ дуго
Огромни су валови!	☒ таласи ☐ водопади ☐ извори
Рибице су радосне.	радознале ☐ поносне ☒ веселе

14

81

8

Небо се огледа у мору као ми у огледалу. Када је ведро, море се плави, а када је облачно, и површина мора је сива. Боја мора се мења и у зависности од боје дна, дубине и биљног света на дну.

Умеш у тексту да пронађеш информације у вези с његовом садржином.

1. Шта сазнајемо из овог текста?

Из овог текста сазнајемо:	Заокружи ДА или НЕ
од чега зависи боја мора	☒ ДА ☐ НЕ
какве је боје море када је дан облачан	☒ ДА ☐ НЕ
колика је дубина мора	☐ ДА ☒ НЕ
које су биљке на дну	☐ ДА ☒ НЕ

Основне сликарске теме су **портрет** (насликано је лице човека); **пејзаж** (насликано је природа); **мртва природа** (насликано је цвеће у вази, посуђе, воће...)

Умеш да повежеш текст и слику.

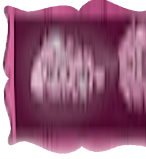
2. Заокружи слово испод пејзажа.

А

Б

В

Разумеш текст и умеш да препознаш реченицу која му не припада (није у вези с темом).

3. Прочитај текст о сликарској четкици. Једна реченица је сувишна. Пронађи је и подвуци.

СЛИКАРСКА ЧЕТКИЦА

Седим у својој фотељи, а испред мене стоји лист који ће моја четкица усрећити пролећним бојама и плодовима. Четкица лаганим покретима црта природу. Четкице су врло јефтине. Свака боја на цртежу има враголаст сјај.

15

Ово је део Садржаја из књиге **Огледи**.

САДРЖАЈ	
ВОДА	7
Зашто настају барице	8
Течни сендвич	14
БИЉКЕ	20
Цвет у две боје	22
Направите врт у тегли	25
Корене које расте цик-цак	26
ВАЗДУХ	27
Да ли ваздух има тежину	28
Хартија држи лењир	30
Кромпир са птичјим перима	31

Умеш да користиш делове књиге: знаш где да тражиш оно што те интересује.

1. У ком делу књиге се налази оглед о кромпиру са птичјим перима?

- а) ВОДА
- б) БИЉКЕ
- в) **ВАЗДУХ**

Заокружи слово испред тачног одговора.

Умеш да користиш делове књиге.

2. На којој страници можеш да прочиташ текст о барицама? **На осмој (8).**

Умеш да повежеш текст с његовим насловом.

3. У ком огледу се налази следећи текст?

Предлажемо ти да направиш мали биљни свет. Потребни су ти тегла, земља за цвеће, мало шљунка и разне ситне биљке.

- а) Цвет у две боје
- б) **Направите врт у тегли**
- в) Корене које расте цик-цак

Заокружи слово испред тачног одговора.

Кад кажем један —
један клун има птица,
један реп — веверица.

Кад кажем два —
по две руке, ока два
— ти и ја, ти и ја.

Кад кажем три —
три репића у три зеца,
еца, пеца, у три зеца.

Кад кажем четири —
чет'ри рога пуж има,
чет'ри точка на колима.
Кад кажем пет —
пет прстију на рукама,
по толико на ногама.

Кад кажем шест —
шест рогова у три јарца,
шест ушију — три магарца.

Кад кажем седам —
у недељи седам дана,
играћу се сваког дана.

Кад кажем осам —
осам ногу у два мачка,
е па доста, сад је тачка.

Умеш у песми да пронађеш информацију у вези с њеном садржином.

1. Подвучи стих који нам говори колико рогова имају три јарца.

Умеш да препознаш делове песме — стих и строфу.

2. Колико строфа има ова песма? **Осам (8).**

Умеш да препознаш делове песме — стих и строфу.

3. Колико стихова има свака строфа? **Три (3).**

Разумеш песму и умеш да одредиш наслов према њеној садржини.

4. Смисли и напиши наслов за ову песму.

На пример: **Песма о бројевима** или **Колико чега има...**

Умеш да повежеш песму са оним што знаш о бићима, предметима и појавама и да о томе напишеш јасне, логичне и исправне реченице.

5. Сад ти смисли и напиши реченицу у вези са сваким бројем.

Кад кажем један...	Један нос има свако дете.
Кад кажем два...	Нпр.: Два ученика седе у истој клупи.
Кад кажем три...	Нпр.: Три спрата има моја зграда.
Кад кажем четири...	Нпр.: Четири ноге има сто.
Кад кажем пет...	Нпр.: Пет дана у недељи идемо у школу.
Кад кажем шест...	Шест крила имају три птице.
Кад кажем седам...	Нпр.: Седам патуљака је у бајци.
Кад кажем осам...	Нпр.: Осам учioniца има у мојој школи.

Прочитај текст.

Продајем двогодишњу,
здраву, вакцинисану,
дресирану пудлицу.

Тел. 623-321

Умеш да препознаш врсту текста
према његовој садржини.

1. Овај текст је:

- а) порука
б) реклама
в) вест

г) глас

Заокружи слово испред тачног одговора.

Умеш у тексту да пронађеш информацију (о лицу).

2. Колико је стара пудлица? Две године.

Умеш да изведеш закључак (о лицу).

3. Шта из овог текста сазнајемо о пудлици?

- а) какве је боје
б) каквог је здравља
в) чиме се храни

Заокружи слово испред тачног одговора.

Млад пас је увек несташан. Воли да се игра, а дешава се и да направи штету. Деси се да у игри изгризе ципеле, поцела чарапе, пробуши лопту, покида цвеће...

Власник се на њега не љути много јер га воли. Пас то осећа и често се умињава око свог газде.

Умеш у тексту да пронађеш информацију о лицу.

4. Подвуци у тексту речи које показују шта све пас ради.

Разликујеш речи којима се именују бића од речи којима се именују предмети.

5. Препиши из текста три речи којима се именују бића и три речи којима се именују предмети.

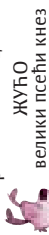
- бића: пас цвеће власник
- предмети: ципеле чарапе лопта

ДОЖИВЉАЈИ МАЧКА ТОШЕ

Ови доживљаји славног мачка Тоше и његових пријатеља, миша Пророка и пса Шарова, написани су уз помоћ Тошиног дневника, који је пронађен иза псеће кућице чуеног буволица Жуће, под самом крошњом једне трешње. На трешњином стаблу позлавао се отисак оштрих канџи. Значи да је Жућо изненада потерао неопрезног Тошу, а овај клицнувши уз дрво, изгубио свој дневник.

Дневник је био прилично оштећен. Види се да га је газда носио са собом кроз трње, ноћу кроз росну траву и по прашњавим таванима. Осим тога, био је умазан сланином, нагринен од мишева (колико срамоте за једног мачка!), а на последној страни писао је крупно, псећом азбуком:

„Овај дневник запленио и прочитао пас Жућо, овдашњи чувар куће и псећи кнез. Ништа ми се не свиђа, прави мачји кашаљ. Не вреди једне честите коске! У мравинџак с писцем!”

ЖУЋО
велики псећи кнез

Умеш у тексту да пронађеш одговор на постављено питање о ликовима.

1. Ко су пријатељи мачка Тоше? Миш (Пророк) и пас (Шаров).

Умеш у тексту да пронађеш одговор на постављено питање.

2. Чјији је дневник? Тошин (мачка Тоше).

3. Где је пронађен дневник? Иза псеће кућице; под крошњом (трешњиног) дрвета.

Умеш у тексту да пронађеш информацију о поступку лика.

4. Подвуци део текста из којег се види како је Жућо дошао до дневника.

Умеш у тексту да пронађеш одговор на постављено питање.

5. Шта је срамота за мачка из ове приче?

- а) Дневник је био на прашњавом тавану.
б) Дневник је био сакривен у мравинџаку.

в) Дневник су изгрицкали мишеви.

Заокружи слово испред тачног одговора.

Препознајеш делове текста.

6. Заокружи наслов приче. ДОЖИВЉАЈИ МАЧКА ТОШЕ

Препознајеш делове текста – пасусе (одељке, целине у тексту).

7. Колико пасуса има овај текст? Три (3).

Умеш да користиш делове текста.

8. У ком пасусу се детаљно описује дневник? У другом.

9. Из ког пасуса сазнајемо шта Жућо мисли о дневнику? У трећем (у последњем).

После фудбалске утакмице између мишева и слонова играч слон рече играчу мишу:

- Извините ако смо играли мало грубо.
- А миш одговори:
- Ништа, ништа, и ми смо се мало гурали.

Препознајеш врсту текста по његовој садржини.

1. Овај текст је:

- а) басна
- б) **шала**
- в) бајка
- г) прича

Заокружи слово испред тачног одговора.

Умеш да одредиш редослед догађаја у причи.

2. Упиши у кружиће бројеве од 1 до 5, тако да реченице поређаш правилним редоследом. Два броја су већ уписана.

- 5. За мене је он најламетнији и најлепши мачак.
- 2. Мазим сваку мачку која прође поред мене.
- 1. Одувек сам волела мачке.
- 4. Кад мјауче и хода око мојих ногу, он покушава нешто да ми каже.
- 3. Али, постоји за мене један посебан мачак – Тимотије.

Препознајеш речи којима се именују бића.

3. Обој само она поља у која су уписане речи којима се именују бића.

утакмица			
мјаукати	воleti		
Тимотије	играч	фудбал	
слонови	најлепши	мачак	

ЗЕБЕ

У свету постоји много врста зеба. Све зебе имају снажан кљуан за отварање семена којим се хране. У наше крајеве стижу из Сибира, јер не подносе хладноћу. Углавном се срећу у пољима и шумама. Код већине врста перје мужјака и женке се разликује. Зебе праве гнезда на дрвећу или у грмљу.

Умеш у тексту да пронађеш реченицу која објашњава зашто неко нешто ради.

1. Подвуци једном бојицом реченицу из које сазнајеш зашто зебе долазе у наше крајеве.

(У наше крајеве стижу из Сибира) јер не подносе хладноћу.

Умеш у тексту да пронађеш реченицу којом се описује изглед лика.

2. Подвуци другом бојицом реченицу из које сазнајеш зашто зебе имају снажан кљуан.

Све зебе имају снажан кљуан за отварање семена којим се хране.

Умеш у тексту да пронађеш речи које су најважније за закључак о лику.

3. Препиши из текста две речи на основу којих знаш да су зебе птице. **гнезда, кљуан, перје**

Разликујеш причање о томе шта лик ради од описивања лика.

4. Заокружи слово испред текста у којем се говори о догађају.

А. Врбац се звао Пудик. Гнездо му је било изнад једног прозорчета, испод стрехе. Пудик још није знао да лети.

Б. Пудик није веровао мами. Он још није знао да они који мами не верују, рђаво пролазе.

В. Пудик је певао, певао и – претурио се из гнезда. Мама врабца полете за њим, а мачка зелених очију – одмах се ту створи.

Разликујеш врсте реченица по облику – потврдне и одричне.

5. Пронађи и подвуци две одричне реченице у тексту о Пудику.

Пудик још није знао да лети. Пудик није веровао мами.

Он још није знао (да) они који мами не верују

Умеш да градиш умањенице.

6. Напиши речи које означавају нешто умањено.

прозор **прозорчић** **гнездашце**
врабац **врабчић, врапче** **мачкица**

(Признаје се као тачан одговор и врабчић, врапче иако је неправилно написано.)

Прочитај стихове из песме **Снег и врапци**.

Ћуте, ћуте, сетно ћуте
шћућурени врапци сиви.
Мрзле дане и глад слуге:
како ли ће да се живи?

Умеш да одредиш особине лика на основу његовог понашања.

1. Какви су врапци у овој песми?

- а) радознали
 б) забринути
 в) зачуђени

Заокружи слово испред тачног одговора.

Разумеш значење речи у тексту и умеш да их повежеш са сликом.

2. Заокружи слово испод сличице на којој су врапци **шћућурени**.

Умеш да одредиш значење непознатих речи на основу текста.

3. Шта значе стихови:

**Мрзле дане и глад слуге:
како ли ће да се живи?**

- а) Врапцима је хладно.
 б) Врапци се радују доласку зиме.
 в) Врапци се прибојавају зиме.

Заокружи слово испред тачног одговора.

Разликујеш описивање од приповедања.

4. Заокружи слово испред реченице у којој је описана бара.

А. Лептири су весело летели изнад баре.

Б. Око велике зелене баре расла је трска.

В. Рода је волела да шара кљуном по површини баре.

ЗЕЧЕВИ

Зечеви имају дугачко, меко крзно по целом телу, чак и на шапама. Имају велике уши да ослушкују одакле долази опасност. Имају добар вид, што им омогућава да осматрају широк простор око себе. Да би побегли од грабљивица, зечеви користе своје дуге снажне ноге. Углавном се хране травом, али једу и лишће, кору, зрнавље и корене.

Препознајеш врсту текста према начину на који су описани ликови.

1. Овакав опис зечева може се прочитати:

- а) у басни
 б) у речнику
 в) у енциклопедији

Заокружи слово испред тачног одговора.

Умеш у тексту да пронађеш информацију о изгледу лика.

2. Допуни следеће реченице речима из текста:

- а) Зечеј крзно је дугачко и меко.
 б) Зечеј уши су велике.
 в) Зечеј ноге су дуге и снажне.

Разумеш значење речи у тексту.

3. Шта је главна храна зечева? Трава.

Разликујеш речи које именују радњу (лагале) од речи које именују бића, појмове, појаве (именице).

4. Подвуци у тексту две речи које означавају шта зечеви могу да раде.

ослушкују, осматрају (побегли, користе, хране се)

Умеш да саставиш обавештајну и упитну реченицу у потврдном и одричном облику.

5. Попуни табелу.

обавештајна реченица		упитна реченица	
потврдни облик	одрични облик	потврдни облик	одрични облик
Зечеви имају меко крзно.	Зечеви немају меко крзно.	Да ли зечеви имају меко крзно?	Зар зечеви немају меко крзно?
Зечеви виде добро.	Зечеви не виде добро.	Да ли зечеви виде добро?	Зар зечеви не виде добро?
Зечеви једу кору.	Зечеви не једу кору.	Да ли зечеви једу кору?	Зар зечеви не једу кору?

Извели лисицу пред суд. Оптужили су је да је крала кокошке из једног сеоског кокошињаца.
 „Нисам крива, часна реч“, рекла је лија.
 „Моту и да докажем. У то доба налазила сам се у другом кокошињцу.“
 „А имаш ли сведока?“, упита судија.
 „Сведока сам појела!“

Умеш у тексту да пронађеш информацију о понашању лика.

1. Подвуци део текста из којег се види зашто је лисица била пред судом.
Оптужили су је да је крала кокошке.

Умеш у тексту да пронађеш одговор на постављено питање.

2. Зашто лија у овој причи нема сведока?
Зато што га је појела.

Разумеш текст и за наслов умеш да изабереш речи које су најважније у тексту.

3. Смисли и напиши наслов за ову причу.
 На пример: **Лисица на суду. Нема сведока...**

Умеш да изразиш оно што мислиш о поступку ликова у тексту и да кажеш зашто тако мислиш.

4. Замисли да си судија. Мораш да одлучиш да ли је лисица крива.
ДА или **НЕ**

Напиши зашто тако мислиш.

На пример: **Лисица је крива зато што је појела кокошке.**
Лисица није крива зато што и она мора да једе.

Разумеш редослед догађаја у причи када су реченице испреметане.

5. Упиши у кружиће испред реченица бројеве од 1 до 5, тако да саставиш причу. Један број је већ уписан.
4. Лисица рече псу: „Ни сам глас лава не можеш поднети.“
1. Ловачки пас угледа издалека лава и потрча за њим.
3. Пас се уплаши и побеже натраг.
2. Лав се окрете, стаде, па рикну.
5. Осрамоћен, пас одговори: „Ко би се надао да он тако риче?!“

ПОЗИВ НА КРЕКЕТАЊЕ

Јутрос жаба жабама
 упутила писмо:
 „Целе зиме, рођене,
 крекетале нисмо.

Па нервозу због тога
 добила сам јаку,
 те вас зovem: **Добите
 на жур у врбаку!**

Изволите, молим вас,
 моје госпе fine,
 да се искрекећемо,
 да нас жеља мине!“

Умеш у тексту да пронађеш одговоре на постављена питања.

Одговори на питања.

1. Ко организује журку? **Жаба (једна жаба).**
2. Кома је упућен позив? **Жабама (другим жабама).**
3. Када је жаба послала писмо? **Ујутро (јутрос).**
4. Где ће бити жур? **У врбаку.**

Разликујеш делове песме – стих и строфу.

5. Колико строфа има ова песма? **Три (3).**
6. Колико стихова има свака строфа? **Четири (4).**

Разумеш значење речи и умеш да га повежеш с поступком лика.

7. Препиши речи које показују да је жаба из песме културна и лепо васпитана.
Изволите, молим вас

Разумеш значење речи и умеш да га повежеш с поступком лика.

8. Зашто жаба из песме другим жабама каже **рођене**?

а) Рођене су истог дана.

б) Лепо крекећу.

в) Драге су јој.

Заокружи слово испред тачног одговора.

Умеш да саставиш јасну и граматички исправну реченицу (питање) у вези са датим одговором.

1. Прочитај одломак из приче **Рак Кројач** и напиши питања за наведене одговоре.

Живео под великим белутком у реци Рак Кројач. Он је надалеко био чувен по свом занату. Све бубе, лептири и рибице шили су код њега своја одела. У послу су му помагали мали ракови, његови синови.

питања	одговори
Где је живео Рак Кројач?	Под великим белутком у реци.
По чему је Рак Кројач био чувен?	По свом занату.
Ко је код њега шио одело?	Све бубе, лептири и рибице.
Ко је помогао Раку Кројачу?	Мали ракови, његови синови.

ДЕЛФНИ

Делфини живе у води. Већина делфина живи у океанима, али један број делфина живи у великим рекама. Сви имају зубе и углавном се хране рибом и лигњама.

Делфини су друштвене животиње. Они живе у великим групама. Делфини су паметни и радознали. Често прате бродове или посматрају људе који пливају. Познати су по својим акробацијама у води.

Умеш да пронађеш информацију о ликовима.

2. Ако је тврдња тачна, заокружи Т, а ако није тачна, заокружи Н. Ми смо започели, ти настави.

Тврдња:

Делфини живе само у океанима.	Т	Н
Делфинима смета близина људи.	Т	Н
Делфини се хране лигњама.	Т	Н
Делфини су праве акробате.	Т	Н

Ракуни су стручњаци у пентрању и скакању са дрвета на дрво. Имају црне очи, па личе на разбојнике с маскама. Дешава се понекад да шмугну с најбољим комадима хране с вашет излета. Чак су научили да отварају тегле и флаше!

Умеш у тексту да пронађеш информацију о томе шта раде ликови.

1. Подвучи у тексту реченицу из које се види по чему су ракуни слични људима.

Умеш да повежеш текст и цртеж.

2. Заврши цртеж ракуна тако да одговара опису из текста.

Нацртани ракун треба да има тамне колутове око очију, налик на разбојника с маском.

Разумеш текст и умеш да изабереш најважније речи за наслов.

3. Сисли и напиши наслов за овај текст. **Спретни ракуни...**
(Наслов треба да укаже на изглед или на особине ракуна.)

На пример: **Разбојник с маском;**

Спретни ракуни...

Разумеш значење речи у вези с поступцима ликова у тексту.

4. Реч **шмугну** у овом тексту значи:

а) скоче

б) **отобегну**

в) дођу

Заокружи слово испред тачног одговора.

Умеш да напишеш кратак састав о задатој теми и да му даш наслов.

Знаш да састав треба да има уводни део, разраду и завршни део. Пишеш јасне и граматички исправне реченице. Познајеш правописна правила о писању великог слова на почетку реченице, код личних имена, као и о писању одговарајућег знака на крају реченице.

5. Сисли и напиши причу о авантурама једног ракуна. Не треба да поновиш оно што је у овом тексту већ написано.

На пример:

Уображени ракун

Ракун се звао Рака. Правио се важан. Говорио је да он све најбоље ради. Хтео је то да докаже другим ракунима.....
..... На крају се постидео и вратио у своју јазбину.

ЛЕПО ПОНАШАЊЕ

Када је хладно, бодљикаво прасе тражи другу прасад да леже заједно, да се збију, јер им је тако топлије. Да немају бодље, то би било лако, али бодљикава прасад имају дуге и оштре бодље. Када се збију у гомилу, буду једно друго. То није добро. А није добро ни када им је хладно. Зато се бодљикава прасад дуго муче док не нађу неко згодно растојање да буду једно уз друго, а да се не боду. То растојање зове се лепо понашање. То је лепо понашање: да ја не повредим тебе, да ти не повредиш мене, да помогнемо једно другом, да и мени и теби буде лепо.

Умеш у тексту да пронађеш одговоре на постављена питања.

1. Зашто се бодљикава прасад збијају једно уз друго?
Зато што им је хладно. или **Да им буде топлије.**
2. Какве бодље имају бодљикава прасад? **Дуге и оштре.**
3. Зашто бодљикава прасад морају да траже згодно растојање?
Зато што бодљама могу да се повредe.
4. Како писац овог текста назива то згодно растојање?
Лепо понашање.

Умеш да саставиш потврдне и одричне реченице.

5. Напиши реченице које су по облику супротне датим реченицама.

Лепо понашање је:	Лепо понашање није:
да ја не повредим тебе	да ја повредим тебе
да ти не повредиш мене	да ти повредиш мене
да помогнемо једно другом	да не помогнемо једно другом

Умеш да изабереш реченични знак за крај реченице, према смислу реченице.

6. Стави реченични знак на крај ових реченица:
То је лепо понашање .
- Да ли је то лепо понашање ?
- Понашај се лепо !

Умеш у тексту да препознаш реченицу која није у вези с његовом садржином.

1. Прочитај текст из **Енциклопедије за децу**. Једна реченица не припада том тексту. Пронађи је и подвучи.

ЛЕДЕНИ СЕВЕР

Ирваси и фоке су становници леденог севера. Ескимима су их некада ловили да би себи обезбедили храну и одећу. Куће Ескимима биле су од леда. Данас су ирваси и фоке заштићене животиње.

Умеш да откријеш редослед догађаја и саставиш причу када су реченице испреметане.

2. Упиши у кружиће испред реченица бројеве од 1 до 6, тако да саставиш причу. Један број је већ уписан.
5. Основао је специјално склониште за њих.
2. Пре триста година људи су се населили на острву Ки.
3. Ловили су јелене да би себи обезбедили храну.
1. Пре много, много година јелени су живели сами на острву Ки.
6. Данас има преко триста јелена који живе на острву Ки.
4. Један човек је приметио да су јелени угрожени.

Разликујеш речи које именују бића (именице) од речи које именују радњу (глаголе).

3. Попуни колоне тако да из првог и другог задатка унесеш по пет речи које именују бића и радњу.

биће	радња
На пример: Ескимима	дошли (су)
ирваси	користили (су)
фоке	правили (су)
јелени	ловили (су)
човек	населили (су)

Ово је одломак из бајке о Пинокију.

Пинокио: Ко си ти?
 Цврчак: Ја сам Цврчак који говори.
 Пинокио: Шта тражиш у мојој соби? Иди одмах одавде!
 Цврчак: Отићи ћу када ти кажем једну велику истину. Деца треба да поштују своје родитеље и не треба да беже из родитељског дома. Кад-тад, због тога ће се покајати.
 Пинокио: Нећу те послушати! Сутра у зору отићи ћу одавде, јер ако останем, мораћу да идем у школу...

Умеш у тексту да одредиш место на којем ликови разговарају.

1. Где разговарају Пинокио и Цврчак? **У (Пинокијевој) соби.**

Разумеш однос између ликова у тексту.

2. Цврчак каже Пинокију: **Деца треба да поштују своје родитеље и не треба да беже из родитељског дома.**

То је:

- а) савет
- б) претња
- в) обавештење

Заокружи слово испред тачног одговора.

Умеш да изведеш закључак о понашању ликова.

3. Зашто Пинокио неће да послуша Цврчка?

- а) Мисли да га Цврчак лаже.
- б) Не разуме шта му Цврчак говори.
- в) Не свиђа му се то што му Цврчак говори.

Заокружи слово испред тачног одговора.

Разликујеш потврдне и одричне реченице и умеш да им мењаш облик.

4. Претвори одричну реченицу у потврдну и потврдну у одричну.

Нећу те послушати! — Послушаћу те!

Сутра морам да идем у школу. — Сутра не морам да идем у школу.

Разумеш значење речи у тексту.

5. Кад цврчак каже да ће се Пинокио **покајати**, то значи да ће:

- а) Пинокију бити мило
- б) Пинокију бити жао
- в) Пинокио бити љут

Заокружи слово испред тачног одговора.

Познајеш правописно правило о писању рече ЛИ.

6. Подвуди погрешно написане речи у следећим реченицама:

Дали су Пинокију дали добар савет?

Покаја ћу се ако небудем слушао родитеље.

Вила је питала Цврчка како се Пинокио понаша у школи.
 Цврчак јој је шапнуо: „.....“
 „Пошто је вредан и добар, претворићу га у дечака“, рекла је Вила.

Разумеш текст и умеш да повежеш његове делове.

1. Коју реченицу је Цврчак шапнуо Вили?

- а) Пинокио је леп и паметан лугак.
- б) Пинокио воли да се шали и игра.
- в) Пинокио учи и свима помаже.

Заокружи слово испред тачног одговора.

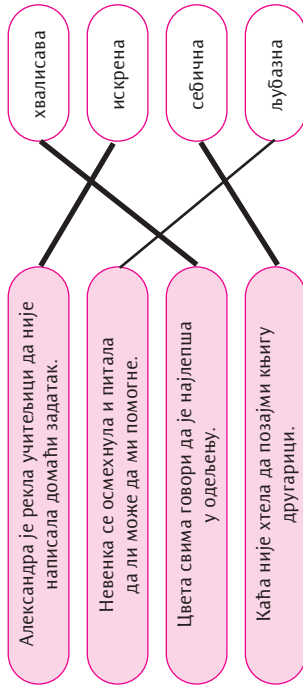
Препознајеш различите врсте речи.

2. Допуни табелу речима из текста.

речи које именују бића	речи које именују радњу	речи које казују какав је неко
Пинокио Цврчак Вила дечак (лугак)	је питала (се) понаша (је) шапнуо претворићу	вредан добар (леп, паметан)

Разумеш значење речи — умеш да повежеш особину с поступком.

3. Линијом повежи реченицу и одговарајућу реч са десне стране.

НАРЦИС

Некада давно живео је један младић који се звао Нарцис. Сви су се дивили његовој лепоти, а он је волео само себе. Једном, док је шетао шумском стазом, дође до обале бистрог језерца. Пошто је био жедан, хтео је да се напије воде и тада угледа своје лице у језеру. Одушевљен лепотом коју је видео, младић више није могао да одвоји поглед од lika у воденом огледалу. Гледао је и дивно се, а време је пролазило... Био је све блеђи и мршавији, док се на крају није претворио у диван цвет нагнут над водом. Људи су касније том цвету дали име – нарцис.

Препознајеш врсту текста и знаш у којој књизи можеш да га нађеш.

1. Заокружи књигу у којој можеш да нађеш овај текст.

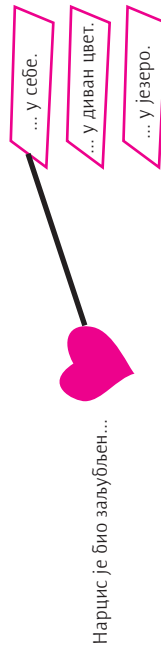
Умеш у тексту да пронађеш особине лица.

2. Какав је Нарцис у овој причи? Заокружи две одговарајуће речи.

скроман висок леп паметан млад

Разумеш какав је лик и умеш у тексту да пронађеш информацију о њему.

3. Изабери одговарајући завршетак реченице и линијом га повежи са срцем, тако да сазнамо у кога је Нарцис био заљубљен.

Нарцис је био заљубљен...

Разликујеш и састављаш реченице које су различите по значењу.

4. Претвори следећу обавештајну реченицу у упитну и обавештајну:

Људи су се дивили његовој лепоти.

• Упитна реченица: **Да ли су се људи дивили његовој лепоти?**

Да ли се Нарцис претворио у диван цвет?

• Обавештајна реченица: **Нарцис се претворио у диван цвет.**

Разумеш значење речи у тексту.

5. У тексту се каже да младић није могао да одвоји поглед од lika у воденом огледалу. То значи:

- а) Младићу се није свиђао сопствени лик у води.
б) Младић није могао да престане да се дивни свом лику.
 в) Младић није могао јасно да види свој лик у води.

Заокружи слово испред тачног одговора.

Знаш речи са супротним значењем.

6. За сваку уписану реч пронађи у тексту реч са супротним значењем. Упиши је у одговарајуће поље. Једно поље смо попунили уместо тебе.

речи супротног значења (потражи их у тексту)	
старац	младић
мутно	бистро
ружноћа	лепота
дебљи	мршавији

Знаш правописно правило о писању великог слова у личним именима.

7. Зашто је у првој реченици у тексту реч **Нарцис** написана великим словом?

- а) Зато што је то име цвета.
б) Зато што је то име младића.
 в) Зато што је то наслов текста.

Заокружи слово испред тачног одговора.

Умеш да саставиш план за причу.

8. Састави план за ову причу о Нарцису.

- Нарцис се шета шумом.
- Долази до језера.**
- Огледа се у језеру.**
- Диви се својој лепоти.**
- Претвара се у цвет.**

ПОУКА

Хтела је да види шта је доле,
нагла се преко стола и – пала.
Ко?
Једна виљушка радознала.

Умеш у тексту да пронађеш информацију која се тражи.

1. О коме је реч у овој песми? **О виљушци.**

Умеш да повежеш стихове и оно што знаш о свету око тебе.

2. Шта је нестварно у овој песми?
То што виљушка може да види, да се нагне и што је радознала као човек.

Разумеш песму и умеш да објасниш њен наслов.

3. Зашто се ова песма зове ПОУКА?
На пример: **Зато што нас песник учи да будемо пажљиви и опрезни или нам даје неки други, сличан савет.**

Знаш сва слова латинице.

4. Препиши песму штампаним словима латинице.

ПОУКА

**Htela je da vidi šta je доле,
Nagla se preko stola i – pala.
Ko?
Jedna viljuška radoznala.**

Разумеш редослед догађаја и умеш да саставиш причу када су реченице испреметане.

5. У кружиће поред сваке реченице упиши бројеве од 1 до 5, тако да редослед одговара току приче. Ми смо започели, ти настави.
- Трећи пут играли су се иглом. Сви су се измакли, а Ђура се избџ.
 - Био једном један прст и зава се Ђура. Имао је много браће.
 - Други пут су га водили у рерну. Да виде да ли је вруће. И Ђура се испекао.
 - Ђура је три пута настрадао. А кад треба замочити прсте у пекмез, онда су ту неки други прсти, а не Ђура.
 - Једном су браћа повела Ђуру у фиоку. Ђура је ишао последњи и прикљештио је нокаат.

НОВОГОДИШЊЕ ЖЕЉЕ

Желео бих да добијем опрему за фудбал и компјутер.
Брату желим да добије бицикл, а мами и тати веће плате.
Мојим друговима и другарицама желим добар успех у школи.
Учитељици желим да добије аутомобил и компјутер.
Свим људима желим срећу, здравље и весеље.
Волео бих да се све жеље испуне кад казаљка откуца поноћ.

Марко Васовић

Умеш да препознаш реченице које се односе на текст.

1. Ако је тврдња тачна, заокружи Т, а ако је нетачна, заокружи Н.
Тврдња:

Марко је пожелео да добије аутомобил.	Т	Н
Друговима је пожелео да добију бицикле.	Т	Н
Другарицама је пожелео добар успех у школи.	Т	Н
Марко је пожелео да се све жеље испуне у поноћ.	Т	Н
Учитељици је пожелео да добије нову школску таблу.	Т	Н
Свима је пожелео срећу, здравље и весеље.	Т	Н

Умеш да саставиш јасне и исправне реченице о задатој теми.

2. Напиши и ти три новогодишње жеље.
**Можеш да напишеш било које жеље:
оно што желиш себи, друговима и другарицама,
неком из породице...**

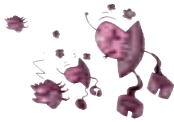

СНОВИ

Ја сањам ноћне море,
Кад утонем у снеге,
сањам да ме јуре бубе неке
и да бежим преко реке.

Сањам бескрајни тунел
и стан са сто спратова,
а каткад сањам жирафе
кратких вратова.

Сањам да ме јуре ванземаљци,
О, хватају ме жмарци!

Умеш у тексту да пронађеш одговор на постављено питање.

1. Напиши од кога бежи дете из ове песме.
Од буба и ванземаљаца.

Умеш да повежеш делове песме са оним што знаш о свету око нас.

2. Напиши шта из ових снова **не постоји** у стварности.
бескрајни тунел, стан са сто спратова, жирафе кратких вратова, ванземаљци (ово можеш и не мораш да напишеш)

Разумеш значење речи у тексту.

3. Ноћне море су у овој песми:

- а) страшни снови
б) леви снови
в) досадни снови

Заокружи слово испред тачног одговора.

Разумеш значење речи и умеш то да покажеш на примеру.

4. Од чега тебе хватају жмарци?
Реченице које напишеш треба да покажу да разумеш шта су жмарци. Треба да опишеш како се осећаш кад те од нечега хвата страх, кад се бојиш или кад је нешто веома лепо, кад уживаш.

Знаш сва слова латинице.

5. Препиши два последња стиха штампаним словима латинице.
Sanjam da me jure vanzemaljci.
O, hvataju me žmarci!

Прочитај стихове из песме **Крила**.

Када бих ја имао крила,
Одлетео бих чак до **Нила**
И мало гњавио **крокодила**.

Умеш да одредиш тему (мотив) песме.

1. Шта је описано у овим стиховима?

- а) један доживљај
б) река Нил

в) једна жеља

Заокружи слово испред тачног одговора.

Знаш када се речи римују.

2. Колико се речи у песми римује? **Три (3).**
Подвуци у песми те речи. **крила, Нила, крокодила**

Знаш да се имена река (географских појмова) пишу великим словом.

3. Зашто је реч **Нил** написана великим словом?

а) Зато што је то велика река.

б) Зато што је то име реке.

в) Зато што се та река налази у Африци.

Заокружи слово испред тачног одговора.

У песми **Кад би јастуци проговорили** песник за јастуке каже:

Они су као лађе,
велике беле лађе,
што плове у немогуће,
у снеге,
у безмерја.

Увече те одведу.

У зору те доведу.

И зна се: све је у реду.

Разумеш песму и речи које имају пренесено значење.

4. Зашто је песник јастуке назвао **лађама**?

а) Зато што личе на лађе.

б) Зато што на њима отпловимо у снеге.

в) Зато што су јастуци и лађе исте боје.

Заокружи слово испред тачног одговора.

Прочитај стихове из песме **Моја кћи**.

Маслачак би пред њом клеко
Кад се она пољем шета!
Ја све стрепим да је неко
Не убере место цвета!

Умеш да повежеш стихове с насловом песме.

1. Ко у овој песми говори о девојчици?

- а) цвет маслачак
- б) отац девојчице
- в) заљубљени дечак

Заокружи слово испред тачног одговора.

Разумеш пренесено значење речи у песми.

2. Допуни реченицу.

Девојчица у овој песми личи на **цвет (маслачак)** _____.

Ово су три строфе из песме **Није она једина на свету**.

Ја тугујем, и шта је ту смешно
Заљубих се, прво, па погрешно.

Ја је зовем да беремо цвеће
Она неће, по сокаку шеће.

Сад ћу рећи сваком пољском цвету:
Није она једина на свету!

Разумеш стихове и умеш да изведеш закључак о лику.

3. Шта сазнајемо из овог текста?

Из овог текста сазнајемо:	Заокружи ДА или НЕ	
каква су дечакова осећања	☒ ДА	НЕ
коме је дечак из песме смешан	ДА	☒ НЕ
у кога је девојчица заљубљена	ДА	☒ НЕ
како дечак теши себе	☒ ДА	НЕ

Ово је одломак из романа **Алиса у земљи чуда**.

Алиса је отворила **малу стаклену кутију** и у њој је нашла **мали округли колач**. На **колачу** је сувим **грожђем** било исписано: **ПОЈЕДИ МЕ!**

„Па, појешћу га”, рече Алиса. „Ако од тога порастем, моћи ћу да дохватим **кључић**, а ако се још више смањим, онда ћу моћи да се провучем испод врата. Дакле, било како било, у сваком случају, моћи ћу да уђем у башту, а то је **главно!**”

Умеш у тексту да пронађеш речи којима се описују предмети.

1. Подвучи у тексту две речи које описују кутију и две речи које описују колач.
малу стаклену мали округли

Разумеш текст, како се понашају ликови у њему и зашто се тако понашају.

2. Зашто је Алиса одлучила да поједе колач?

- а) Зато што јој се колач свидео.
- б) Зато што је хтела да уђе у башту.
- в) Зато што је на колачу писало **ПОЈЕДИ МЕ**.

Заокружи слово испред тачног одговора.

Разумеш значење речи у тексту.

3. На крају Алиса каже: „... а то је главно!”

Реч **главно** овде значи:

- а) најтачније
- б) највероватније
- в) најслађе
- г) најважније

Заокружи слово испред тачног одговора.

Препознајеш умањенице.

4. Пронађи и препиши реч из текста која значи исто што и мали **кључ**.
кључић _____

Умеш да градшш умањенице.

5. Напиши речи које имају исто значење као и речи **мала кутија** и **мали колач**.

- мала кутија **КУТИЈИЦА** _____
- мали колач **КОЛАЧИЋ** _____

Прочитај одломак из романа **Алиса у земљи чуда**.

Алиси је постало већ досадно да седи поред своје сестре на насипу уз реку. Завирила је једанпут-двапут у књигу коју је сестра читала, али у њој није било ни слика ни дијалога. Затим је задремала.

Умеш да изведеш закључак у вези са садржином текста.

- На која питања можеш да одговорих на основу текста? Подвуци та питања.
 - Где су се налазиле Алиса и њена сестра?
 - Ко је читао књигу?
 - Како се звала књига у коју је Алиса завирила?
 - Како се Алиса осећала?
 - О чему је Алиса размишљала?
 - Да ли је Алиси књига била занимљива?

Антикварница је продавница у којој се могу купити и продати стари вредни предмети, као што су старински сатови, мачеви, скупocen порцелан, слике...

Постоје и антикварнице само за књиге. Ако пожелиш да имаш неку књигу која је давно објављена, потражи је у књижари антикварници.

Умеш да изведеш закључак у вези са садржином текста.

- Шта сазнајемо из овог текста?

Из овог текста сазнајемо:	Заокружи ДА или НЕ
шта су антикварнице	ДА НЕ
како су антикварнице добиле име	ДА НЕ
шта се у антикварницама може купити	ДА НЕ
колико коштају књиге у антикварницама	ДА НЕ

Музички инструменти деле се на:

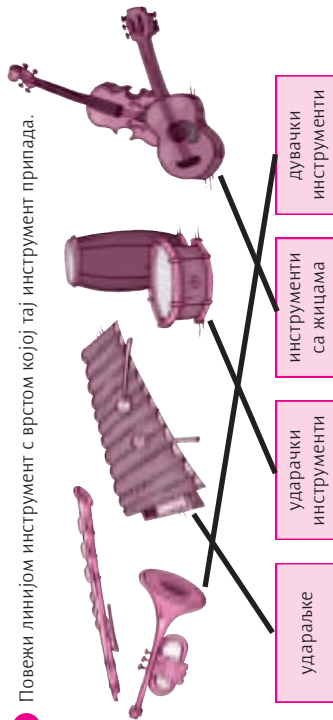
Ударалке – звук се производи ударањем. Ту спадају чинеле, звона, ксилофон...
Ударачке инструменте – звук се добија ударањем по затегнутој кожи или папиру. Овој групи припадају тимпан, бубањ, добош, даире...

Инструменте са жицама – звук се производи трзањем или превлачењем преко затегнутих жица. Ту спадају гитара, тамбура, виолина...

Дувачке инструменте – звук производи ваздух у цеви. У овој групи инструмената су флаута, кларинет, труба, рог...

Умеш да повежеш слику с текстом који се на њу односи.

- Повежи линијом инструмент с врстом којој тај инструмент припада.

Разумеш текст и умеш да препознаш реченицу која је по садржини другачија од осталог текста.

- Једна реченица не припада овом тексту. Пронађи је и подвуци.
 Кад ја свирам, море се заталаса од лепих нога и ритма што даје радост. Мора се веселе и играју најлепши валцер на свету. Рибе и морске звезде плешу у највећим дубинама. Рибе узимају ваздух преко шкрга. Док се сви у води играју, једино ја свирам најлепшу песму на свету.

Знаш речи са супротним значењем.

- Напиши речи са супротним значењем.
 - лепо – **ружно**
 - радост – **туга**
 - немају – **имају**
 - узимају – **дају**

Кад пожелаш да се забавиш, изведи оглед **Филмске слике**.
Учиниће ти се да видиш птицу у кавезу.

ФИЛМСКЕ СЛИКЕ

Изрежи круг од картона.
На једној страни круга нацртај кавез, а на другој птицу.
С обе стране круга чиодом пробуши рупице и кроз њих провучи конач.
Брзо окрећи круг.

Шта је све потребно за извођење овог огледа?

■ Умеш у тексту да пронађеш информацију.

1. **картон** _____
2. **чиода** _____
3. **конач** _____

■ Умеш у тексту да пронађеш информацију која се чита између редова.

2. Треба ти, а **није** написано у тексту:

1. **оловка** _____
2. **маказе** _____
3. **шестар** _____

■ Умеш у тексту да пронађеш информације које се траже.

3. Заокружи оне речи које показују шта у овом огледу треба да урадиш.

изрежи залепи сипај **пробуши** **провуци**

Ово је листа најпопуларнијих емисија за децу у прошлом месецу.
Емисије су наведене редом по популарности.

НАЈПОПУЛАРНИЈЕ ЕМИСИЈЕ

1. **Музичка слагалица**, квиз
2. **Идемо даље**, играни филм
3. **Сунђер Боб**, цртани филм
4. **Фазони и форе**, серија
5. **Покемони**, цртани филм
6. **Пут за Ејволи**, серија
7. **Симпсонови**, цртани филм

■ Умеш да прочиташ табелу.

4. Који цртани филм и која серија су били најпопуларнији?

цртани филм _____ **Сунђер Боб** _____
серија _____ **Фазони и форе** _____

Мајо, хтео бих нешто да ти кажем...

Хм ... не могу овде...

Овде нас нико не чује.

Знаш ... ти се мени...

Добро, шта то имаш да ми кажеш?

Ако је ово шала, онда је баш без везе!

Мишо, све сам упрскао ... шмрк...

И ... како је било?

Али нисам...

Ћути!

Умеш да одговорих на питања у вези са оним што се дешава у стрипу.

1. Колико деце има у овом стрипу?
Осмо (осам, 8).
2. Напиши имена ликова (деце) који говоре?
Петар
Маја
Миша
3. Шта је дечак хтео да каже девојцици? Допуни реченицу.
Знаш, ти се мени **свиђаш (допадаш)**.
4. Зашто дечак није рекао оно што је хтео?
а) Није имао храбрости.
б) **Изненада су се укључиле прскалице.**
в) Девојчица није хтела да га слуша.
Закружи слово испред тачног одговора.
5. Зашто се девојчица наљутила?
Зато што је мислила да ју је дечак намерно испрскоа.
6. Сисли и напиши наслов за овај стрип.
Наслов треба да буде у вези са најважнијим речима у стрипу.
На пример: **Маја и Петар** или **Прскалице** или
Дечак се заљубио или **Тужни дечак...**

Разумеш значење речи у тексту.

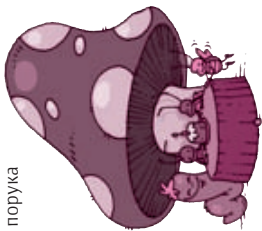
7. На крају стрипа дечак каже: „Све сам упрскоа...“
Из те реченице можемо закључити:
а) да је дечаку шала успела јер је испрскоа девојчицу
б) **Да му је криво, јер се десило оно што није желео**
в) да је љут јер девојчица није прихватила његову шалу
Закружи слово испред тачног одговора.

Умеш да напишеш смислену реченицу од испреметаних речи.

8. Промени ред речи тако да добијеш реченицу из које сазнајемо шта је стрип.
прича је у стрип сликама
Стрип је прича у сликама.
Прича у сликама је стрип.

Препознајеш врсту текста.

1. У сваки кружић поред текста упиши одговарајући број:
1 – обавештење 2 – честитка 3 – позивница 4 – порука

1. Ресторан **Печурка** вечерас неће радити због прославе Бубиног рођендана.
3. Цврчко, Позивам те вечерас у ресторан **Печурка** на прославу мог рођендана. Буба Бубица
2. Драга моја Бубице, Желим ти срећан рођендан! Твоја Пчелка
4. Бубице, Купила сам ти Балоне, свећице и украсне траке. Госпођа Гусеница

ГЛУМАЦ ПРЕД ОГЛЕДАЛОМ

Представљамо вам игру коју можете играти на прослави рођендана. У њој треба да покажете своје глумачке способности. Поделите се у парове. **Особа А** је глумац који прави различите покрете. **Особа Б** је огледало и понавља покрете глумца.

Умеш да изведеш закључак у вези са садржином текста.

2. Шта сазнајемо из овог текста?

Из овог текста сазнајемо:	Закружи ДА или НЕ
циљ игре	ДА НЕ
правила игре	ДА НЕ
колико игра траје	ДА НЕ
назив игре	ДА НЕ
ко је победник у игри	ДА НЕ

ВИНИ ПУ

У књизи о медведу званом Вини Пу и његовим пријатељима описан је и рођендан магарца Иара.

- Изгледаш тако тужно, Иаре.
- Тужан? Зашто би био тужан? Данас ми је рођендан. Највеселији дан у години.
- Твој рођендан? – рекао је Пу врло изненађено.
- Дабоме. Зар не видиш? Погледај све поклоне које сам добио – рекао је Иар и махнуо ногом тамо-амо. – Свећице и ручичасти прелив.
- Поклони? – рекао је Пу сметено. – Рођендански колач? – додао је. – Где су?
- Зар их не видиш?!
- Не видим их – одговорио је Пу.
- Ни ја их не видим – рекао је Иар. – Шала на мој рачун – објаснио је и кисело се насмејао.

Умеш у тексту да пронађеш речи које су најважније за његову садржину.

1. Заокружи три речи које су најважније да би се разумео овај одломак.
дан туга рођендан свећице шала рачун

Разумеш текст и умеш да изабереш најбољу реч за његов наслов.

2. Смисли и напиши други наслов за овај одломак. **Тачан је сваки наслов који се односи на описани догађај или осећања ликова.**
На пример: **Иаров рођендан; Тужни Иар; Тужни рођендан...**

Разумеш текст и начин на који се ликови понашају.

3. Зашто Вини Пу не види поклоне и тарту?

Зато што их нема.

Разумеш текст и значење речи у њему.

4. Зашто се Иар кисело насмејао?

- а) Нису му се свидели поклони.
б) Болела га је нога.
в) Био је веома тужан.

Заокружи слово испред тачног одговора.

Умеш да напишеш речи у једнини и множини.

5. Попуни табелу као што је започето.

једнина	множина
поклон	ПОКЛОНИ
свећица	свећице
колач	КОЛАЧИ
шала	шале

Умеш да допуниш плакат речима које недостају.

1. Прочитај обавештење, а затим допуни плакат.

У Нишу ће се 27. фебруара одиграти кошаркашка утакмица између **Солитера** и **Жирана**. Екипе ће играти у Хали спортова, а утакмица почиње у 20 часова. Цена улазнице је 200 динара. За децу до 12 година улаз је бесплатан.

Хала спортова у Нишу
27. фебруар, почетак у 20 часова

Кошаркашка утакмица

Солитер – Жирана

Улаз бесплатан за децу до 12 година

Цена 200 дин.

На крају кошаркашког турнира табела изгледа овако:

Место	Екипа	Град	Број бодова
1.	Роде	Нови Сад	10
2.	Јаблан	Врање	9
3.	Жирана	Вршац	8
4.	Солитер	Ниш	7
5.	Непобедиви	Београд	6

Умеш да прочиташ табелу.

2. Колико бодова је освојила екипа **Роде**? **10**
 На ком месту је екипа која има 7 бодова? **На четвртм; (4).**
 Из кој града је екипа која се налази на средини табеле? **Из Вршца.**
 Како се зове екипа која је на последњем месту? **Непобедиви.**

НЕОБИЧНА ЖАБИЦА

Лара је необична жабица ... она не уме да плива. Тврдоглава је и хоће да пређе на другу страну реке. Твој задатак је да јој у томе помогнеш. Показаћеш Лари на које листове локвања треба да скочи како би дошла до друге обале. Буди пажљив – један **клик мишем** на погрешан лист и жабица ће потонути! Ако је будеш добро водио, жабица ће те наградити на крају игре...

Умеш у тексту да пронађеш оне речи које откривају какав је то текст.

1. Подвуци у тексту две речи на основу којих знаш да је **Необична жабица** компјутерска игрица.

КЛИК МИШЕМ

Умеш да изведеш закључак о садржини текста.

2. Подвуци име дечака који је у праву.
Влада: „Из текста сазнајемо који је задатак играча у овој игрици.“
Игор: „Из текста сазнајемо колико листова жабица треба да прескочи.“
Јован: „Из текста сазнајемо какву ће награду играч добити.“

Умеш да изведеш закључак о врсти текста.

3. Шта је главни циљ овог **текста**?
а) да опише необичну жабу
б) да награди играча на крају игре
в) да представи компјутерску игрицу
Заокружи слово испред тачног одговора.

Разумеш шта треба да урадиш на основу текста.

4. Шта је циљ ове **игрице**?
а) да жабица пређе на другу обалу
б) да жабица научи да плива
в) да жабица научи да скаче
Заокружи слово испред тачног одговора.

ЦВРЧАК

Часопис за младу млазину летова - цела 39 динара

Редовне рубрике:

- 4 Изуми и открића 4 стр.
- 6 Из животинског царства 6 стр.
- 7 Обичаји 7 стр.
- 11 Спортске новости 11 стр.
- 14 Оласк читалаца 14 стр.
- 17 Читаоци питају 17 стр.

Умеш да изведеш закључак на основу садржине текста.

1. Цврчак излази:

- а) једном месечно
- б) једном недељно
- в) сваког дана

Заокружи слово испред тачног одговора.

Умеш да повежеш наслов са садржином текста.

2. На којој се страни налази рубрика у којој можеш да прочиташ следеће реченице? Упиши број стране, као што је започето.

Број стране	Реченица из Цврчка
6	Пингвини могу да роне до четрдесет метара дубине.
17	Молим Цврчка да ми одговори да ли школке умеју да пливају. Мића из Баната
4	Један залубљеник у пливање одлучио је да споји уживање и знање и изумео је необичан део пливачке опреме – пераја за руке.
7	У многим земљама дете добија мали поклон за сваки млечни зуб који му испадне.

Разумеш значење речи и повезујеш је са одређеном ситуацијом.

3. Повежи линијом новинара с његовим послом.

новинар

скупља новине

разноси новине

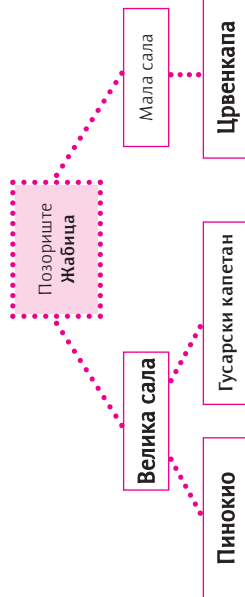
пише за новине

Прочитај текст.

Дејче позориште **Жабица** има велику и малу салу.
У великој се играју две представе: **Пинокио** и **Гусарски капетан**.
У малој сали на програму је **Црвенкапа**.

Умеш да попуниш табелу на основу текста.

- Користићи податке из текста, попуни празна поља тако да добијеш програм позоришта Жабица.

Умеш да повежеш цртеж с текстом.

- Повежи линијама ликове с речима које они изговарају.

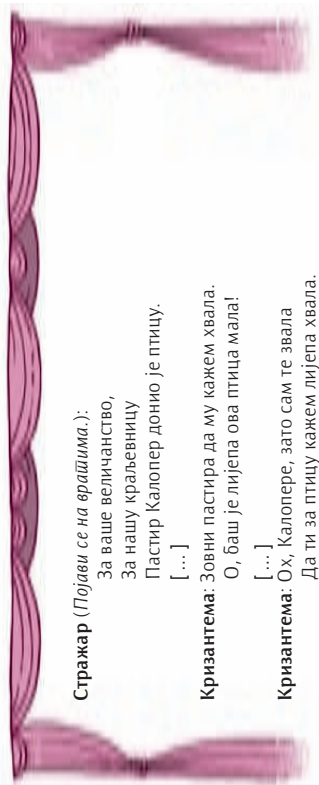
Треба ли да тражим
наочарима замену,
ил' он стварно
носи даму на рамену?

Ја сам отмицар с пуно мана,
украдох даму из њеног стана.

Ево ме, отмицару дама,
прогугаће те ускоро тама.

Јој, јој, јој,
у помоћ,
витеже мој!

Прочитај сцену из драмског текста **Плава боја снијега**.
Затим одговори на питања.

Стражар (*Појави се на вратама*):

За ваше величанство,
За нашу краљевницу
Пастир Калопер донио је птицу.
[...]

Кризантема: Зовни пастира да му кажем хвала.
О, баш је лијепа ова птица мала!

[...]
Кризантема: Ох, Калопере, зато сам те звала
Да ти за птицу кажем лијепа хвала.

Калопер: Ти знаш и сама, то је изговор,
Да могу ући код тебе у двор.

Кризантема: Знам, Калопере, то ми тако годи,
Али и сумња може да се роди.
Већ си ми донио читав птичији хор,
Па као шума одјекује двор.

Него, још нешто, зашто сам те звала!
Знаш, причувај се нашег генерала.

[...]
Калопер: Избјегавај га. Буди на опрезу.
Изгледа ми да зна за нашу везу.

Калопер: Зна за нашу везу? Ух, то нам не ваља!
Па то би могло доћи и до краља.

[...]
Кризантема: Ох, тај Разбинос!
О, то је дивљак каковог нигде нема.
Просто осјећам да зло неко спрема...

Стражар (*Зазвони и појави се*):
Нека опрости ваше величанство, жели
генерал Разбинос да уђе.

Кризантема: Баш је лудо да не може луђе!
Немој да кажеш то је овдје био!
Генералу реци, ако буде хтио,
Нека дође сутра. Сад ме боли глава.
Или, још боље, реци отишла сам
Код свог оца краља Караслава!

(*Стражар оде*.)

Кризантема: Боље, сад иди! Не смијеш га срести. Кроз друга врата
ја ћу те спровести.

(*Огу*.)

Препознајеш ликове у тексту.

1. Заокружи ликове који се у овој сцени појављују на позорници.

Стражар Разбинос Кризантема Караслав Калопер

Разумеш који likови у тексту разговарају.

2. Ко ме обраћа стражар на почетку сцене? Кризантема
(име лика)

Умеш у тексту да пронађеш одговор на постављено питање.

3. Због чега Калопер поклања птициу Кризантеми?

- а) То је разлог да се поново сретну.
б) Хтео је да се упозна са Кризантемом.
в) Кризантема је то од њега тражила.

Заокружи слово испред тачног одговора.

4. Подвучи део текста из којег сазнајемо да је Калопер и раније поклањао птичице Кризантеми.

Умеш да закључиш каква упутства глумцима даје писац.

5. Шта објашњавају речи које су у тексту написане у заградама?

- а) како глумац треба да изгледа
б) шта глумац треба да каже тихо
в) шта глумац треба да уради
г) коме се глумац обраћа

Заокружи слово испред тачног одговора.

Умеш у тексту да пронађеш место на којем се дешава радња.

6. Које место представља позорница у овој сцени?

- а) дворски парк
б) градски трг
в) тобу у двору

Заокружи слово испред тачног одговора.

Умеш да повежеш лик с његовим речима и понашањем.

7. Заокружи лик који уноси птициу на позорницу.

Кризантема Калопер Стражар

Разумеш текст и умеш да изведеш закључак о ликовима.

8. Ако је тврдња тачна, заокружи Т, а ако је нетачна, заокружи Н.

У овој сцени дошло је до сусрета између Калопера и Разбиноса.	Т	Н
Кризантема сумња да је Разбинос открио у кога је заљубљена.	Т	Н
У овој сцени дошло је до сусрета између Кризантеме и краља.	Т	Н
Калопер и Кризантема крију да се воле.	Т	Н

Позориште Пан театар представило је неке од својих представа.

1. ЦРВЕНКАПА

Ова представа је увек другачија јер мали гледаоци на сцени разговарају са Црвенкапом и сами одлучују каква ће бити крај приче.

2. УСПАВАНА ЛЕПОТИЦА

Премијера ове представе била је 18. 12. 2005. Представа на занимљив начин прати радњу истоимене бајке и намењена је деци од 7 до 12 година.

3. ГУСАРСКИ КАПЕТАН

На сцени нашег позоришта гусарски капетан тражи седмоголаво чудовиште... Препоручујемо ову представу јер је забавна и поучна.

Умеш у тексту да пронађеш одговор на постављено питање.

1. Напиши како се зове позориште у којем се игра **Гусарски капетан**?

Пан театар

Умеш у тексту да пронађеш одговор на постављено питање.

2. Напиши у којој представи осим глумаца учествују и гледаоци.

У Црвенкапи.

Умеш у тексту да пронађеш одговор на постављено питање.

3. Каква је представа **Гусарски капетан**? Допуни реченицу речима из описа представе.

Представа је **забавна и поучна**.

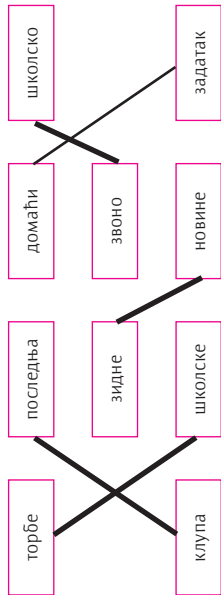
Умеш да повежеш текст и слику.

4. У сваки кружић упиши број представе из које је фотографија узета.
2, 3, 1

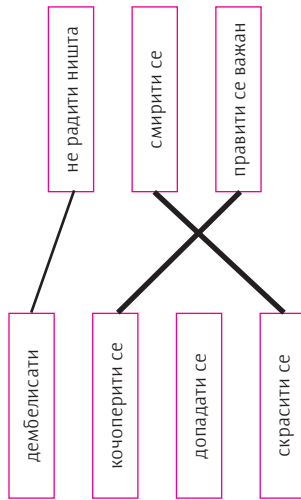
Умеш да повезеш речи истог рода и броја.

1. Повежи линијом именицу и реч која је описује.

Умеш да препознаш речи истог значења.

2. Повежи линијом речи које имају исто значење, као што је започето. У левој колони једна реч је вишак.

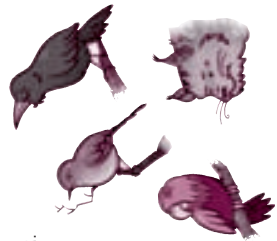

Препознајеш изразе који се често користе у кући, на улици, у школи.

3. Допуни реченице. Изабери по једну од понуђених речи.

славуј гавран деглић рис папагај

- Шарен је као деглић.
- Црн је као **гавран**.
- Прича као **папагај**.
- Пева као **славуј**.
- Љут је као **рис**.

Умеш да саставиш јасне и граматички исправне реченице (питања) у вези с датим одговорима.

1. Разговарају Борис и Милена. Знамо шта Милена одговара, али не знамо Борисова питања. Смисли их и напиши.

Борис: Милена:

Хоћеш ли напоље?

Не могу, радим домаћи.

Какав је задатак?

Није тежак.

Кад ћеш да изађеш?

Чим завршим.

Куда хоћеш да идемо?

Можемо на игралиште.

На основу задате речи препознајеш ситуацију у којој се та реч користи.

Дајемо ти један пример, али је тачан и сваки други одговор у ком су речи и ситуација повезани.

2. На свакој линији допиши још по једну реченицу, као што је започето.

Тишина! Престаните да разговарате.

Извините! **Нећу више да касним на часове.**

Браво! **Све си тачно урадио.**

Честитај! **Освојила си прво место на такмичењу.**

Умеш да напишеш кратак текст у облику разговора (дијалога).

Дајемо ти један пример, а ти можеш да смислиш и другачији разговор у ком су реченице смислене и повезане.

3. Јелена се вратила из школе. О чему разговарају Јелена и њен тата? Замисли тај разговор и запиши га.

Тата: „Како је било у школи?“

Јелена: „**Не баш добро.**“

Тата: „**Шта се десило?**“

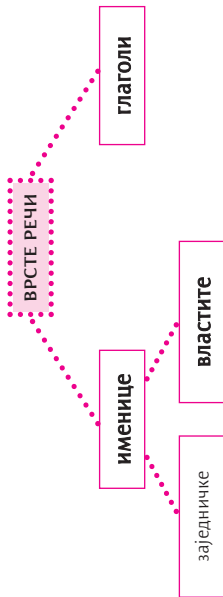
Јелена: „**Заборавила сам да понесем бојнице за ликовно.**“

Умеш да попуниш табелу на основу датог текста.

- Прочитај текст и попуни празна поља. Именце и глаголи су врсте речи. Именце се деле на заједничке и властите.

Препознајеш речи којима се именују бића и предмети, речи којима се именује радња и речи којима се именују особине.

- Прочитај реченице, а затим попуни табелу. Ми смо започели, ти настави.
 - Девојка је чекала принца на белом коњу.
 - У кући од чоколаде живела је вештица.
 - Ружно паче је сањало да постане диван лабуд.
 - Принцеза је одлетела на чаробном ћилиму.

речи које именују бића и ствари	речи које именују шта неко ради	речи које именују какво је нешто
девојка принц коњ кућа вештица паче лабуд принцеза ћилим	је чекала живела је је сањало постане је одлетела	бели ружно дивни чаробном

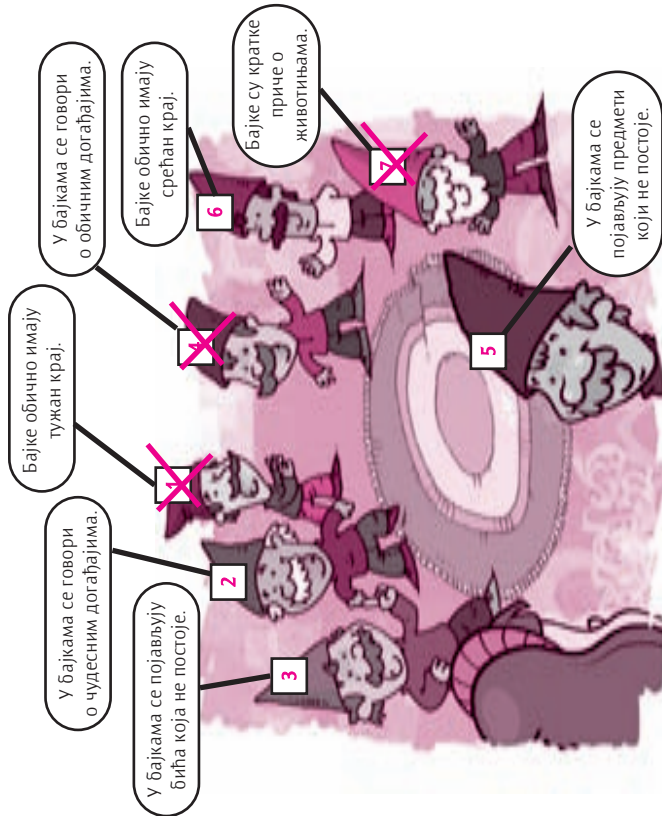
Умеш правилно да одвајаш речи у реченици; знаш да реченица почиње великим словом и да се завршава реченичним знаком.

- Напиши правилно реченице:
 волим да идем у школу јер у њој имам много другара.
 више волим да се играм него да радим домаћи задатак
 Више волим да се играм него да радим домаћи задатак.

Знаш одлике бајке.

- Патуљци су Снежани причали о бајкама. Три патуљка су погрешила. Прецртај бројеве тих патуљака.

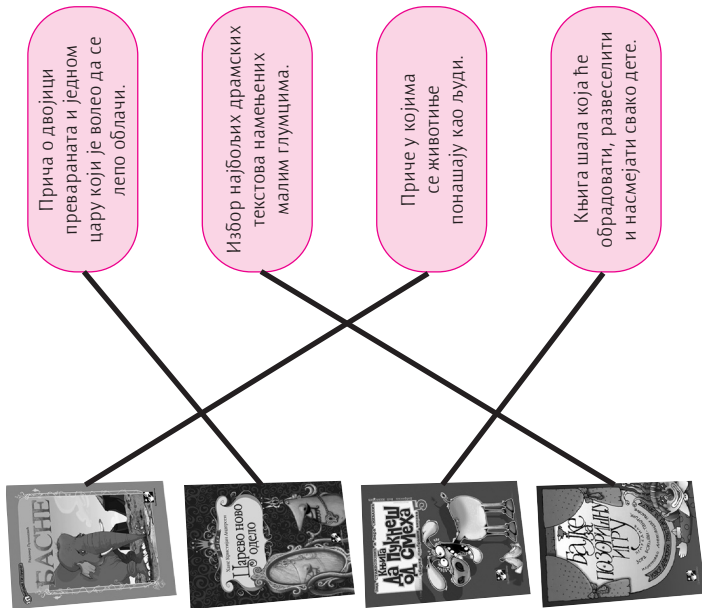
Разумеш редослед догађаја и умеш да саставиш причу када су реченице испремегане.

- У кружиће испред реченица упиши бројеве од 1 до 5, тако да добијеш причу један број је већ уписан.
 - Воденичарев син се оженио принцем и срећно су живели.
 - Мачак је био необичан, умео је да говори и знао је многе вештине.
 - Био једном један сиромашан воденичар, који је имао три сина.
 - Најстаријем сину је оставио воденицу, средњем магарца, а најмлађем мачка.
 - Мачак је обећао господару да ће му помоћи да пронађе срећу.

Знаш по наслову књиге какве текстове можеш у њој да нађеш.

1. Повежи линијом књигу и текст који се на њу односи.

2. Знаш одлике бајки, басни и прича (једна од одлика су бројеви који се најчешће јављају – 3, 7, 9).

- У сваки кружић упиши одговарајући број:
- Био један цар и имао **3** сина.
 - На златну јабуку слетело је **9** пауница.
 - Да ли знате бајку о Снежани и **7** патуљака?
 - Вук је одувао кућу у којој су живела **3** прасета.
 - Змај је одлетео иза седам гора и **7** мора.
 - Мали кројач је једним ударцем убио **7** мува.

Разумеш текст и умеш да донесеш закључак о његовој садржини на основу онога што знаш о свету око себе.

1. Поред сваке реченице заокружи шта је могуће, а шта немогуће у стварности.

У царевој башти расла је златна јабука.	могуће	немогуће
Девојка се претвори у птицу и одлети.	могуће	немогуће
Кад ујутру сване, најмлађи син пође на пут.	могуће	немогуће
Змај је чекао принца у свом дворцу.	могуће	немогуће
Био један цар, па имао три сина.	могуће	немогуће

Знаш шта је речник и како се у њему објашњавају појмови.

2. Састави Мали речник бајки тако што ћеш објаснити шта значе ове речи:

- АЖДАЈА, **змај са седам глава, који гута све (или слично)**
- БАЈКА, **прича у којој су описане невероватне ствари и бића и која најчешће има срећан крај**
- ВЕШТИЦА, **зла жена која има ружан нос и дугачке прсте (или слично)**
- ГОРА, велика планина; обично се у бајкама говори о неким јунацима који живе иза седам гора

Умеш да саставиш јасну, логичну, граматички исправну и стилски коректну реченицу.

3. Сигурно си чуо/чула за змајеве. Напиши три реченице о змају који се зове Пламенко. Треба да сазнамо шта он ради, где живи и какав је.
На пример: **Пламенко је један добар змај. Он стално лети изнад дечјих игралишта и штити децу од ветра. Тако деца могу лепо да се играју напољу.**

Знаш да се презимена пишу великим словом.

4. Напиши како се Пламенко презива.

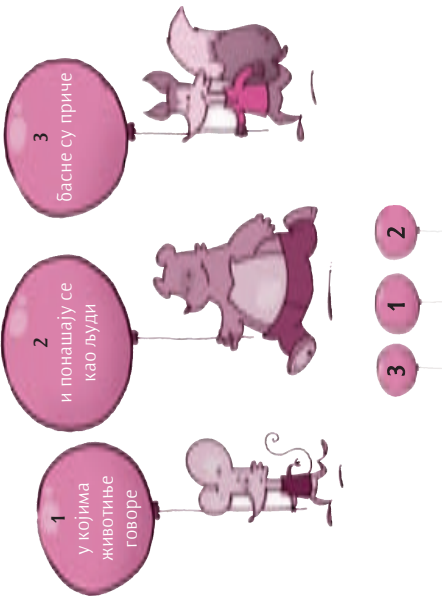
Било би добро ако би презиме било у вези с неком особино типичном за змајеве или у вези са змајем из твоје приче. На пример: **Ветрић** или **Летелић** или **Чуварих...** Презиме треба да буде написано великим почетним словом.

50

Умеш да саставиш смислену реченицу од испрметаних речи.

1. Поређај бројеве балона правим редоследом, тако да добијеш реченицу о баснама.

Познајеш особине басне и ликова у њој.

2. Напиши какве особине имају ове животиње у баснама.
- Сова је **мудра**.
 - Зец је **брз, плашљив**.
 - Магарац је **тврдоглав**.
 - Лисица је **лукава**.

Следећа реченица је узета из једне басне.
У том часу врати се петео и упита кокошке куда су кренуле.

Умеш да закључиш ком делу приче припада наведени део.

3. Из ког дела басне је ова реченица?

- а) с почетка басне
б) из средине басне
 в) с краја басне

Заокружи слово испред тачног одговора.

64

51

Препознајеш одлике пословица.

1. Заокружи три речи које се односе на пословицу.

- мудра
- прича
- песма
- шаљива
- изрека
- кратка
- дугачка

Препознајеш пословице.

2. Заокружи број испод детета које **није** изговорило пословицу.

Разумеш значење пословице.

3. Шта значи пословица **Спога кућу гради, а неслога разграђује?**

- а) Вредни људи кућу граде, а лењи је руше.
 б) Неко хоће да гради кућу, а неко неће.
в) Јад се људи договоре, посао ће успети.
 г) Кад направиш кућу, она ти се сруши.

Заокружи слово испред тачног одговора.

65

Разликујеш кратке народне умотворине.

- 1 У сваки кружић упиши одговарајући број:
 1 – загонетка 2 – разбрајалица 3 – бразалица 4 – пословица
- 4 Ко рано рани, две среће граби.
 1 Ко цео дан хода, а никуда не иде?
 3 На врх брда врба мрда.
 2 Ен ден дину саварака тину...

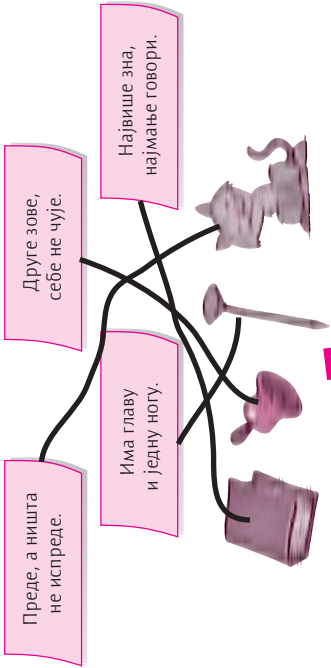
На шљиви гнездо,
 У гнезду јаје,
 У јају беланце,
 У беланцу жуманце,
 У жуманцу пише ИШ
 – ти жмуриш.

Пажљиво читаш и умеш да пронађеш информацију у тексту.

- 2 Заокружи слово испред низа који одговара тексту.
 а) шљива, гнездо, жуманце, беланце, ИШ
 б) гнездо, шљива, жуманце, беланце, ИШ
 в) шљива, гнездо, беланце, жуманце, ИШ

Умеш да повежеш текст и слику.

- 3 Повежи загонетку с њеним решењем.

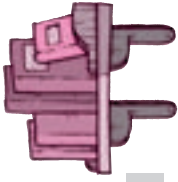
Разговарају два друга:

Перица: Каква ти је то књига?

Јовица: Нашао сам је у парку, па је носим власнику.

Перица: Откуд знаш чија је?

Јовица: Па пише на корицама ДРАГАН ЛУКИЋ!

Знаш који су делови неке књиге и шта се налази у ком делу.

- 1 Чије се име налази на корицама књиге?
 а) име власника књиге коју је Јовица нашао
 б) име дечака који је књигу нашао
 в) име писца књиге коју је Јовица нашао
- Заокружи слово испред тачног одговора.

Разумеш текст и умеш да повежеш његове делове реченицом која недостаје.

- 2 Прочитај текст у којем недостаје једна реченица.

Наш чувени песник Јован Јовановић Змај био је оснивач многих листова за децу.

???

Лист **Змај** је био један од најчитанијих дејчјих листова.

Заокружи слово испред реченице која недостаје.

- а) Он је основао и лист **Змај**, по којем је добио надимак.
 б) Јован Јовановић Змај је један од наших најпознатијих песника.
 в) Лист **Змај** је имао много читалаца.

ПОСЛЕДЊЕ ПИТАЊЕ

Шта ћемо радити са торбама на крају школске године?

Онда још једном.

И онда?

Бацићемо их сви увис.

Онда ћемо их ухватити у руке и заборавити све ђачке мукe.

Па онда?

Разумеш текст и умеш да објасниш речи у њему.

1. Шта су ђачке мукe? **Кад добијем лошу оцену. Кад морам рано да кренем у школу. Кад морам да радим домаћи. Кад морам да учим сваког дана.**

2. Препознајеш основно осећање у песми.

3. Како се осећају деца у овој песми? **Деца су срећна или Деца су радосна.**

4. Разумеш песму и умеш да повежеш наслов и осећање описано у њој.

5. Зашто се ова песма зове **Последње питање**?

- a) Зато што је крај школске године.
- б) Зато што су учитељи потрошили сва питања.
- в) Зато што ђакe стално нешто питају.

Заокружи слово испред тачног одговора.

Након последњег часа у школи дошли су ти другови и другарице. Можете сами да направите лимунaду с медом.

Прочитајте рецепт:

Лимун исеци напола и исцеди сок.

Сок сипај у бокал и додај мед.

???

Стави у фрижидер да се охлади.

Умеш да одредиш редослед радњи у тексту.

6. Заокружи слово испред реченице која недостаје у рецепту.

- a) У бокал додај воду и добро промешај.
- б) У бокал убаци коцку леда и сипај сок.
- в) У бокал додај лимунoв сок и промућкај.
- г) У бокал са соком додај мед и промешај.

Умеш у тексту да пронађеш информацију која се тражи.

1. Прочитај текст и подвучи реченицу у којој су описане природне лепоте Златибора.

Златибор је планина у срцу Србије. Налази се на половини пута између Београда и црногорског приморја.

Ова планина је позната по боровим шумама, бујним пањацима, цветним ливадама и бистрим потоцима.

Због природних лепота многобројни гости радо посеђују Златибор. На Златибору је увек и много ђака, који ту долазе на рекреативну наставу.

Умеш да закључиш где се налазе ликови према оноm што говоре и да то убележиш на мапи.

2. Уна, Никола, Вук и Урош отишли су на рекреативну наставу на Златибор.

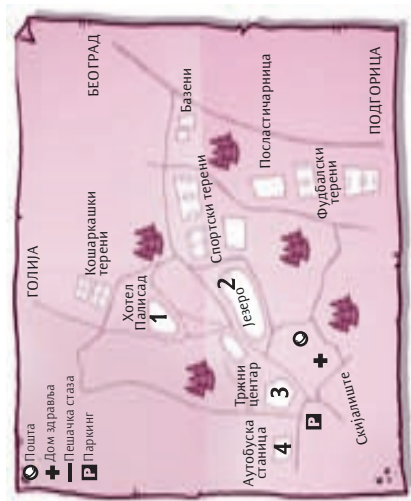
Прочитај реченице које они изговарају:

- 1. Уна: „Уживам у соби с погледом на језеро.“
- 2. Никола: „Веслам према обали.“
- 3. Вук: „Ево ме у продавници спортске опреме.“
- 4. Урош: „Молим Вас, четири карте до Ужица.“

На мапи означи:

- бројем 2 место на ком се налази Никола
- бројем 3 место на ком се налази Вук
- бројем 4 место на ком се налази Урош.
- Место на ком се налази Уна означили смо бројем 1.

ЗЛАТИБОР

Умеш у табели да пронађеш одговоре на постављена питања.

1. Прочитај део јеловника из децјег одмаралишта на Златибору и одговори на питања.

	Напитак	Доручак	Ужина	Ручак
Понедељак	чај с медом	виршла у кифли, јогурт	јабука	чорба, макароне с јајима
Уторак	сок од брескве	намаз од шунке и сира, хлеб, салата	колач од гриза	боранија, пилеће печење, салата и хлеб
Среда	лимунада	кајгана, хлеб, салата	бресква	чорба, риба, кромпир, хлеб
Четвртак	сок од јабуке	качамак са сиром	сутлијаш	кулус с месом, проја
Петак	чај с медом	намаз од шунке и сира, хлеб, салата	крофне са џемом	супа, мусака, хлеб, павлака

- Којим данима се за ужину добија воће? **Понедељком и средом.**
- Ког дана деца за ручак имају кулус с месом и проју? **Четвртком.**
- Шта је за доручак у четвртак? **Качамак са сиром.**
- Ако је на јеловнику за ужину сутлијаш, који напиток ће бити послужен следећег дана? **Чај с медом.**

Умеш у тексту да пронађеш реченицу која припада некој другој врсти текста.

2. Пронађи и подвучи реченицу која не припада овом упутству.

УПУТСТВО ЗА СПРАВЉАЊЕ ЗЛАТИБОРСКОГ ЧАЈА

Кесицу с листићима златиборског чаја ставити у посуду, прелити врелом водом и поклопити. После десет минута извадити кесицу. Чај засладити по потреби. Листићи чаја суше се на сунцу.

Умеш да напишеш адресу (коме пишеш, улици и број, име места).

1. Јави се својима овом разгледницом. Напиши пуну адресу.

Породица
Милосављевић
Ул. Милована Јанковића 8
21000 Нови Сад

Умеш да напишеш краћи текст.

2. Напиши на разгледници како проводите дане на Златибору.

На пример:

Драги мама, тата, бако, деко...
Овде је дивно. По цео дан се
шетамо, а кад падне вече,
гледамо звезде. Најјасније се
види Велики медвед. Ми га
зовемо Велики пас. Причаћу
вам више о томе кад дођем
кући.

Воли вас ваша Даница

Умеш да напишеш поруку.

3. Пошаљи поруку мобилним телефоном другу или другарици. Напиши му/јој поруку о свом повратку. Она треба да садржи до 5 речи.

Враћамо се у суботу, или Субота. Подне. Повратак.

ТЕСТ СА МЕЂУНАРОДНОГ ИСПИТИВАЊА ЧИТАЛАЧКЕ СПОСОБНОСТИ – PIRLS

Овај последњи радни лист мало је другачији од осталих. У њему ћеш наћи лепу причу о деци која су спасавања животиње. То је прича коју су твоји вршњаци широм света читали, а затим и одговорали на питања у вези с њом.

Сада је на тебе ред. Ако паљиво прочиташ причу, неће ти бити тешко да одговориш на питања.

НОЋИ МОРСКИХ ПАПАГАЈА

Брус Макмилан

Сваке године црно-беле птице наранџастих кљунова посећују исландско острво Хајми. Те птице се називају морски папагаји. Познате су као „морски клонови“ због сјајних кљунова и незграпних покрета. Морски папагаји су несврсени при полетању и спешању јер имају здепаста шела и крашка крила.

Хала живи на острву Хајми. Свакодневно осматра небо. И док је посматрала с врха литице која се надноси над морем, угледала је првог морског папагаја те сезоне.

Хала шапуће „Ланди“, што на исландском значи „морски папагај“.

Ускоро је небо ишарано мрљцама морских папагаја – они су свуда. После зиме проведене на мору враћају се на Халино острво и на оближња ненастањена острва да положе јаја и одгаје младе.

Из године у годину ови „морски клонови“ враћају се у исте рупе у стенама. То је једино доба године када долазе на обалу.

Хала и њени пријатељи пегу се на стене да би посматрали птице. Виде парове како тапкају заједно, спојених кљунова. Већ знају да ће сваки пар ускоро положити јаје у дубоку рупу у стени. Када се птићи буду излели, родитељи ће им доносити рибу и хранити их. Свако птиче ће израсти у младог папагаја. Ноћи морских папагаја наступају када младе птице крећу на свој први лет. И мада су те ноћи још недељама далеко, Хала се већ увелико припрема за њих скупљајући картонске кутије.

Читавог дугог лета одрасли морски папагаји лове рибу и негују своје младе. До августа цветови покривају рупе у стенама. Када је цвеће

у пуном цвету, Хала зна да се чекање на ноћи морских папагаја ближи крају.

Скривени у рупама у стенама, птићи су израсли у младе птице. Сада је тренутак да Хала и њени пријатељи изваде кутије и бакве припремене за ноћ морских папагаја. Од вечерас па у наредне две недеље морски папагаји ће се отискивати на море да тамо проведу зиму.

У тами ноћи млади морски папагаји напуштају своје рупе и крећу на први лет. Кратак је пут од високих стена до воде, који они прелазе лепршајући крилима. Већина птица спусти се до воде сигурно. Али неке збуне сеоска светла – можда помисле да су светла месечеви зраци који се одражавају у води. Зато се сваке ноћи на стотине младих морских папагаја сруши на земљу у селу. Неспособни да полете с равнотла, они трче околу и покушавају да се сакрију.

Хала и њени другари проводиће сваку ноћ у трагању за залуталим младим морским папагајима који нису успели да се домогну воде. Али за њима ће се у потрагу дати и сеоски пси и мачке. А чак и ако их се не докопају пси и мачке, могу их прегазити аутомобили или камиони. Деца зато морају прва пронаћи залутале птице. Све до десет увече улице Хајмија су живе и пуне деце која тумарају тамо-амо.

Хала и њени пријатељи пуном паром спасавају младе папагаје. Наоружани баквама, они шетају кроз село у потрази за неосветљеним местима. Када угледају морског папагаја, трче за њим, хватају га и паљиво смештају у картонску кутију.

Током те две недеље сва деца на Хајмију спавају више преко дана да би увече могла дуже да остану будна. Она спасавају хиљаде морских папагаја.

Сваке ноћи Хала и њени пријатељи носе спасене морске папагаје својим кућама. Следећег дана, с кутијама пуним птица, деца се спуштају до плаже.

Време је да се морски папагаји ослободе. Хала ослобађа првог. Држи га неко време у рукама да би се он навикао да лепрша крилима. Затим, држећи папагаја и даље чврсто у рукама, она га зачуља у ваздуху и пусти изнад воде. Папагај лепрша крилима и после кратког лета спушта се безбедно на воду.

Дан за даном Халини папагаји отпљовљавају, све док њиховим ноћима те године не дође крај. Док посматра последње младуње и одрасле птице како одлазе на море, на ком ће провести зиму, Хала се опрашта с њима до следећег пролећа.

Жели им срећан пут док им довикује: „До виђења! До виђења!“

Заокружи слово испред тачног одговора.

1. Зашто су морски папагаји неспретни при полетању и слетању?

- а) Зато што живе у земљи леда.
- б) Зато што готово никада не долазе до обале.
- в) Зато што много времена проводе на стенама.
- г) Зато што имају здепасто тело и кратке ноге.

2. Где морски папагаји проводе зиму?

- а) У стенама.
- б) На плажи.
- в) На мору.
- г) На леду.

3. Зашто морски папагаји долазе на острво?

- а) да би их људи спасли
- б) да потраже храну
- в) да положе јаја
- г) да науче да лете

4. На основу чега Хала зна да ће млади морски папагаји ускоро полетети?

- а) Зато што им родитељи доносе рибу.
- б) Зато што су цветови у пуном цвету.
- в) Зато што се птићи скривају.
- г) Зато што лето управо почиње.

5. Шта се дешава за време ноћи морских папагаја?

- а) Парови морских папагаја тапкају спојених кљунова.
- б) Млади морски папагаји крећу на свој први лет.
- в) Птићи морских папагаја се легу из јаја.
- г) Млади морски папагаји долазе с мора на обалу.

6. Шта би људи у селу могли да ураде да би спречили младе морске папагаје да грешком слећу на земљу?

- а) Могу да угасе светла.
- б) Могу да припреме картонске кутије.
- в) Могу да задрже мачке и псе у кућама.
- г) Могу да бакљама осветле небо.

У задацима 7 и 8 треба да објасниш како Хала спасава младе морске папагаје.

7. Објасни како Хала користи бакљу за спасавање морских папагаја.
Хала бакљом осветљава тамне, неосветљене делове улица да би пронашла птице.

8. Објасни како Хала користи картонску кутију за спасавање морских папагаја.
Хала ставља морско папагаја у картонску кутију. Затим га носи кући. Следећег дана одлази с морским папагајем у картонској кутији до плаже и ту га пушта да одлети.

9. Која је, према тексту, опасност с којом се суочавају млади морски папагаји?
 а) Могу да се удаве у води при слетању.
 б) Могу да се изгубе у рупама у стенама.
 в) Може се десити да им родитељи не донесу довољно рибе.
 г) Могу да их прегазе аутомобили и камиони.

10. Зашто деца могу да ослобађају младе морске папагаје само на дневном светлу?
 У објашњењу употреби информације које се налазе у тексту.

Зато што морски папагаји од светла у селу помисле да је месечева светлост, па се, уместо на воду, спусте на земљу. Када је дан, они се неће преварити.

11. Шта раде млади морски папагаји пошто их Хала и њени другари ослободи?
 а) Шетају плажом.
 б) Полећу са стена.
 в) Сакривају се у селу.
 г) Пливају у мору.

12. Напиши која би два различита осећања Хала могла да има пошто ослободи младе морске папагаје. Објасни свако осећање.

1. **Хала је срећна што је спасла морске папагаје.**
2. **Хала жељно ишчекује следеће пролеће да опет види морске папагаје.**

13. Да ли би волео да спасаваш младе морске папагаје с Халом и њеним пријатељима? Нека ти прочитани текст помогне у објашњавању.

За ово питање нема нетачних одговора. Важно је само да напишеш шта ти мислиш и да напишеш зашто тако мислиш.

ТАБЕЛЕ С РАСПОРЕДОМ ЗАДАТАКА, ПО ОПИСИМА ЗНАЊА И УМЕЋА, У СВАКОЈ ЦЕЛИНИ И СВАКОМ РАДНОМ ЛИСТУ

1. У ПРИРОДИ

Област	Ниво	Опис знања и умећа ученик/ученица:	Радни лист																		
			1	2	3	4	5	6	7	8	9										
ЧИТАЊЕ	★	<ul style="list-style-type: none"> проналази информације које су директно дате у тексту, према задатом критеријуму 			1.	2.	1.	2.													
		<ul style="list-style-type: none"> уочава делове текста и књиге: име аутора, наслов, поднаслов, основни текст, пасус, стих, строфу, садржај, речник, водич за рад 					2.	3.													
		<ul style="list-style-type: none"> чита једноставне слике, табеле, графиконе; уме да нацрта слику или да попуни табелу на основу линеарног текста, према задатом критеријуму 							1.											2.	
		<ul style="list-style-type: none"> проналази информације у тексту (оне које су директно дате и оне које се читају између редова) и повезује их; разуме различите односе у тек сту (тема, идеја, ликови; битно – небитно; главно – споредно; узрок – последица; циљ – средс тво; одређује временски след догађаја у тексту); изводи закључке у вези са садржином и другим елементима тек ста (на основу текста и/или свог искуства) 		1.	1.	1.	2.	3.	1.	2.	3.	4.								1.	2.
ГРАМАТИКА	★	<ul style="list-style-type: none"> користи делове текста и књиге (пасус, стих, строфу, садржај, речник, водич за рад) 																	1.	2.	
		<ul style="list-style-type: none"> познаје значења речи и фразеологизама који се употребљавају у свакодневной комуникацији (у кући, школи и сл.), као и оних који се јављају у школским текстовима (у уџбеницима, књигама из лектире и сл.) 																			
ПИСАЊЕ	★	<ul style="list-style-type: none"> познаје основне лексичке односе – синонимију и антонимију 																	2.		3.
		<ul style="list-style-type: none"> правилно пише речи 																			

2. У СВЕТУ ЖИВОТИЊА

Област	Ниво	Опис знања и умећа ученик/ученица:	Радни лист																		
			10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22						
ЧИТАЊЕ		<ul style="list-style-type: none"> препознаје врсте књижевних и некњижевних текстова и њихове основне одлике проналази информације које су директно дате у тексту, према задатом критеријуму уочава делове текста и књиге: име аутора, наслов, поднаслов, основни текст, пасус, стих, строфу, садржај, речник, водич за рад чита једноставне слике, табеле, графиконе; уме да нацрта слику или да попуни табелу на основу линеарног текста, према задатом критеријуму 		1.						1.											
		<ul style="list-style-type: none"> проналази информације у тексту (оне које су директно дате и оне које се читају између редова) и повезује их; разуме различите односе у тек сту (тема, идеја, ликови; битно – небитно; главно – споредно; узрок – последица; циљ – средс тво; одређује временски след догађаја у тексту); изводи закључке у вези са садржином и другим елементима текста (на основу текста и/или свог искуства) разликује облике излагања (приповедање, описивање, дијалог ...) користи делове текста и књиге (пасус, стих, строфу, садржај, речник, водич за рад) 																			
		<ul style="list-style-type: none"> реконструише редослед догађаја у тексту; разуме логичку организацију текста (када су реченице или пасуси испреметани или изостављени) формулише и аргументује свој став о различитим елементима текста (теми, идеји, јунацима, ставу аутора и сл.) 																			

Област	Ниво	Опис знања и умећа ученик/ученица:	Радни лист																							
			10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22											
ГРАМАТИКА	★	<ul style="list-style-type: none"> препознаје врсте речи – именице и глаголе 			3.																					
		<ul style="list-style-type: none"> препознаје и саставља реченице различите по облику и комуникативној функцији (потврдне, одричне, обавештајне, упитне и заповедне) 		5.					4.																	
		<ul style="list-style-type: none"> познаје значења речи и фразеологизама који се употребљавају у свакодневној комуникацији (у кући, школи и сл.), као и оних који се јављају у школским текстовима (у уџбеницима, књигама из лектире и сл.) 																								
		<ul style="list-style-type: none"> разликује и употребљава речи у основном и пренесеном значењу (у свакодневним ситуацијама, као и у школским текстовима) 												3.												
ПИСАЊЕ	★	<ul style="list-style-type: none"> гради речи и њихове облике категорије према задатом критеријуму (умањенице, увећанице; једнина, множина) 																								
		<ul style="list-style-type: none"> саставља јасну, логичну, граматички исправну и стилски коректну реченицу 																								
		<ul style="list-style-type: none"> познаје и примењује правописну норму (до нивоа до којег се она обрађује у другом разреду) 		5.																						
		<ul style="list-style-type: none"> саставља једноставан, краћи наративни и дескриптивни текст и дијалог 																								

3. У ДРУШТВУ СЛИЧНИХ И ДРУГАЧИЈИХ

Област	Ниво	Опис знања и умећа ученик/ученица:	Радни лист												
			23	24	25	26	27	28	29	30					
ЧИТАЊЕ	★	<ul style="list-style-type: none"> препознаје врсте књижевних и некњижевних текстова и њихове основне одлике проналази информације које су директно дате у тексту, према задатом критеријуму 			1.						2.				
	★★	<ul style="list-style-type: none"> проналази информације у тексту (оне које су директно дате и оне које се читају између редова) и повезује их; разуме различите односе у тексту (тема, идеја, ликови; битно – небитно; главно – споредно; узрок – последица; циљ – средс тво; одређује временски след догађаја у тексту); изводи закључке у вези са садржином и другим елементима тек ста (на основу текста и/или свог искуства) 	1.		2.	1.	1.								
	★★★	<ul style="list-style-type: none"> реконструише редослед догађаја у тексту; разуме логичку организацију текста (када су реченице или пасуси испрететани или изостављени) 	1.							5.					
	★★★★	<ul style="list-style-type: none"> препознаје врсте речи – именице и глаголе препознаје и саставља реченице различите по облику и комуникативној функцији (потврдне, одричне; обавештајне, упитне и заповедне) 													
	★★★★★	<ul style="list-style-type: none"> познаје значења речи и фразеологизама који се употребљавају у свакодневној комуникацији (у кући, школи и сл.), као и оних који се јављају у школским текстовима (у уџбеницима, књигама из лектире и сл.) 													
ГРАМАТИКА	★	<ul style="list-style-type: none"> познаје основне лексичке односе – синонимију и антонимију 													
	★★	<ul style="list-style-type: none"> разликује и употребљава речи у основном и пренесеном значењу (у свакодневним ситуацијама, као и у школским текстовима) 										3.	2.		
	★★★	<ul style="list-style-type: none"> познаје и пише сва слова оба писма (мала, велика, штампана, писана) 									4.				
ПИСАЊЕ	★	<ul style="list-style-type: none"> саставља јасну, логичну, граматички исправну и стилски коректну реченицу 												2.	
	★★	<ul style="list-style-type: none"> познаје и примењује правописну норму (до нивоа до којег се она обрађује у другом разреду) 										6.	7.		3.
	★★★	<ul style="list-style-type: none"> уме да напише план за прочитани текст, план за писање новог текста 											8.		

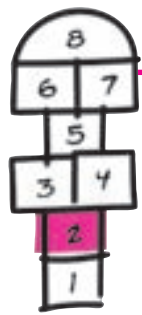
4. У СЛОБОДНО ВРЕМЕ

Област	Ниво	Опис знања и умећа ученик/ученица:	Радни лист																								
			31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43												
ЧИТАЊЕ	■ ●	<ul style="list-style-type: none"> препознаје врсте књижевних и некњижевних текстова и њихове основне одлике 				1.																	5.				
		<ul style="list-style-type: none"> проналази информације које су директно дате у тексту, према задатом критеријуму 		1.						1.							1.						1.	2.	3.	4.	
		<ul style="list-style-type: none"> чита једноставне слике, табеле, графиконе; уме да нацрта слику или да попуни табелу на основу линеарног текста, према задатом критеријуму 		1.			1.		2.	3.			4.	5.	6.		1.	2.								4.	
		<ul style="list-style-type: none"> проналази информације у тексту (оне које су директно дате и оне које се читају између редова) и повезује их; разуме различите односе у тексту (тема, идеја, ликови; битно – небитно; главно – споредно; узрок – последица; циљ – средс тво; одређује временски след догађаја у тексту); изводи закључке у вези са садржином и другим елементима текста (на основу текста и/или свог искуства) 		1.	2.			2.			1.	2.			3.			2.			3.			6.	7.	8.	
ГРАМАТИКА	■ ●	<ul style="list-style-type: none"> познаје значења речи и фразеологизама који се употребљавају у свакодневној комуникацији (у кући, школи и сл.), као и оних који се јављају у школским текстовима (у уџбеницима, књигама из лектире и сл.) 																								3.	
		<ul style="list-style-type: none"> познаје основне лексичке односе – синонимију и антонимију 															3.										
		<ul style="list-style-type: none"> разликује и употребљава речи у основном и пренесеном значењу (у свакодневним ситуацијама, као и у школским текстовима) 														7.								4.			
		<ul style="list-style-type: none"> гради речи и њихове обличне категорије према задатом критеријуму (умањенице, увећанице; једнина, множина) 																						5.			

5. У ШКОЛИ

Област	Ниво	Опис знања и умећа ученик/ученица:	Радни лист																	
			44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58			
ЧИТАЊЕ		<ul style="list-style-type: none"> препознаје врсте књижевних и некњижевних текстова и њихове основне одлике 				1.			1.	1.										
		<ul style="list-style-type: none"> проналази информације које су директно дате у тексту, према задатом критеријуму 									2.				1.					
		<ul style="list-style-type: none"> уочава делове текста и књиге: име аутора, наслов, поднаслов, основни текст, пасус, стих, строфу, садржај, речник, водич за рад 													1.					
ЧИТАЊЕ		<ul style="list-style-type: none"> чита једноставне слике, табеле, графиконе; уме да нацрта слику или да попуни табелу на основу линеарног текста, према задатом критеријуму 				1.														
		<ul style="list-style-type: none"> проналази информације у тексту (оне које су директно дате и оне које се читају између редова) и повезује их; разуме различите односе у тек сту (тема, идеја, ликови; битно – небитно; главно – споредно; узрок – последица; циљ – средс тво; одређује временски след догађаја у тексту); изводи закључке у вези са садржином и другим елементима текста (на основу текста и/или свог искуства) 																		
		<ul style="list-style-type: none"> реконструише редослед догађаја у тексту; разуме логичку организацију текста (када су реченице или пасуси испремештани или изостављени) 																		

Област	Ниво	Опис знања и умећа ученик/ученица:	Радни лист																					
			44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58							
ГРАМАТИКА	★	<ul style="list-style-type: none"> препознаје врсте речи – именице и глаголе препознаје обличне категорије променљивих речи (род и број именица) познаје основне лексичке односе – синонимију и антонимију разликује и употребљава речи у основном и пренесеном значењу (у свакодневним ситуацијама, као и у школским текстовима) 			2.																			
ПИСАЊЕ	★	<ul style="list-style-type: none"> саставља јасну, логичну, граматички исправну и стилски коректну реченицу познаје и примењује правописну норму (до нивоа до којег се она обрађује у другом разреду) саставља једноставан, краћи наративни и дескриптивни текст и дијалог саставља текстове који припадају основним жанровима писане комуникације (поруку, обавештење, позивницу, кратко писмо...) 																						

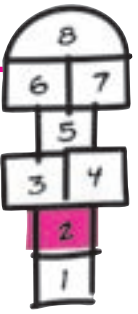

КОРИШЋЕНИ ТЕКСТОВИ

Ова збирка радних листова, као што је у уводу речено, намењена је увежбавању и провери једне од основних способности, која је врло сложена – то је **читалачка способност**, односно **разумевање прочитаног**. Читајући различите текстове и одговарајући на захтеве различитих нивоа тежине, ученик/ученица постепено се оспособљава за самостално читање и истраживање текста, његових површинских, али и дубљих слојева, као и за исказивање сопственог става у вези с различитим елементима текста. Радни листови и решења захтева у њима омогућују учитељу и родитељима да прате напредовање детета, да открију и разумеју његове слабости у овом процесу и да му помогну да их превазиђе.

Имајући на уму такву намену *Збирке*, у радним листовима користили смо текстове различитих аутора из различитих извора, у њиховом оригиналном облику, као и у облику прилагођеном овој намени. Наводимо их по бројевима радних листова у којима се јављају. Поред тога, користили смо и народне умотворине, као и текстове из разних енциклопедија, часописа, са Интернета и из других извора.

- ① Душан Костић, *Сейшембар*; Милован Данојлић, *Љубавна ѿесма*; Мира Алечковић, *Бела ѿрана*; Душан Васиљев, *Зима*
- ② Душан Радовић, *Јесења ѿесма*; Лаза Лазић, *Припремање ѿарадајза за зиму*
- ③ Русомир Арсић, *Несврљење*; Јован Јовановић Змај, *Хвала*; Војислав Илић, *Пролећна зора*; Добрица Ерић, *Ако желиш да ѿе ѿрађи срећа*
- ⑤ Момчило Тешић, *Сунчана ѿесма*; Јован Јовановић Змај, *Мрак*
- ⑥ Зоран Шарић, *Пљус, ѿљус*
- ⑦ Душица Лукић, *Чувајмо ѿрироду*
- ⑩ Јован Јовановић Змај, *Бројалица*
- ⑫ Бранко Ђопић, *Доживљаји Мачка Тоше*
- ⑭ Максим Горки, *Врајчић*
- ⑮ Душан Ђуричић, *Снеј и врајци*; Стојанка Грозданов-Давидовић, *Прича о доброј роди*

- 17 Ђани Родари, *Лисица пред судом*;
Доситеј Обрадовић, *Лисица, ѓас и лав*
- 18 Андра Франичевић, *Позив на крекешање*
- 19 Десанка Максимовић, *Прича о Раку Кројачу*
- 21 Артур Шопенхауер, *Лейо ѓонашање*
- 23 Карло Колоди, *Пиноккио*
- 26 Душан Радовић, *Поука*; *Прича о малом ѓрсџу*
- 28 Лана Антонијевић, *Снови*
- 29 Мирослав Антић, *Крила*; *Кад би јасџуци ѓроѓоворили*
- 30 Добрица Ерић, *Моја кћи*; *Није она једина на светџу*
- 31 Луис Керол, *Алиса у земљи чуда*
- 32 Луис Керол, *Алиса у земљи чуда*;
Биљана Гачановић, *Анџикварница*
- 37 Александер А. Милн, *Вини Пу*
- 41 Наташа Илић, *Да ли ће дамојед да заволи сладолед*
- 42 Григор Витез, *Плава боја снијеѓа*
- 54 Драган Лукић, *Последње ѓиџање*
- 58 Брус Макмилан, *Ноћи морских ѓаѓаѓаја*

ЈЕЗИЧКЕ ШКОЛИЦЕ 2

РАДНИ ЛИСТОВИ ЗА СРПСКИ ЈЕЗИК
СА ЗАДАЦИМА РАЗЛИЧИТИХ НИВОА ТЕЖИНЕ
друго издање

аутори мр Саша Гламочак
Весна Рикало
мр Александра Станић
мр Милорад Рикало

илустровао Александар Стојшић

рецензенти др Драгица Павловић-Бабић, Институт за психологију
Филозофског факултета у Београду
доц. др Весна Ломпар, Филолошки факултет, Београд
Јован Мицић, професор разредне наставе,
ОШ *Јосиф Панчић*, Београд
Мирјана Слобода, професор разредне наставе,
ОШ *Скадарлија*, Београд

уредник мр Александра Станић

лектор мр Александра Марковић

ликовни уредник Неда Докић

графичко обликовање Драгица Динчић

издавач Креативни центар
Градиштанска 8
Београд
Тел./факс: 011/ 38 20 464, 38 20 483, 24 40 659
www.kreativnicentar.rs

за издавача мр Љиљана Маринковић

штампа Графипроф, Београд

тираж 3.000

copyright © Креативни центар 2007

CIP – Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

37.016:811.163.41(075.2)(076)

ЈЕЗИЧКЕ школице 2 : радни листови за
српски језик : са задацима различитих нивоа
тежине / [аутори Саша Гламочак ... и др. ;
илустровао Александар Стојшић] . – 2. изд. –
Београд : Креативни центар, 2008 (Београд :
Графипроф) . – 119 стр. : илустр. ; 28 cm

Тираж 3.000.

ISBN 978-86-7781-593-6
1. Гламочак, Саша [аутор]

COBISS.SR-ID 148455436